

ბიუჯეტი შიდაკავშირების
(საინფორმაციო)

ბიუჯეტის კანდიდატურა

გამომცემლობა „ეგზისი“

თბილისი 2010

რედაქტორი **ზაურ მოლაშხია**

მხატვარი **გიული ხალიკაშვილი**

© გ. შალიკაშვილი, 2010

გამომცემლობა „ერისი“, 2010

ISBN 978-9941-9082-6-2

14 იანვარი (ძველით ახალი წელი)

შნძენა მოფინდა ჩემთან ხალასი,
მადლობა ყვალს ასეზის და ასეზის.
თითქოს ცოცხლდრება ჩემი ქალაქი...
ეს წელი იყოს სჯავის, ჭაშაქის...

დღეს ახალი წლის პირველი დღეა.
მნამს, ჭეჭოს ამა აქვს პურის ნაცხეხიც!
ვაყუძლოჭ ყვლადაც შიძძილს, ქაშტეხილს.
სჯალის იმდეს სომ თვალთ აქვს ღია?!

2001 წ. ქ. მუსთავი

დღეს რუსთავი მართლა გაცოცხლებული ქალაქია, გაალამაზეს სახლები, გზები და ქუჩები, თვალს და გულს უხარია, როცა იქ ჩავდივარ, მეტალურგიული ქარხანაც იწყებს მუშაობას, ცხოვრების მთავარი წყარო – ხალხი დასაქმდება და დუხჭირ ცხოვრებას თავს დააღწევს.

რუსთავი ჩემი საყვარელი ქალაქია. იქ ვცხოვრობდი ჩემი ოჯახით. იქ გავზარდე შვილები, მე მას უამრავი ლექსი ვუძღვენი და ლექსების კრებულს, რომელიც გამოვეცი 2003 წელს, ჰქვია „რუსთავის დილა“. საჭიროდ ვცანი გაგაცნოთ იმ წიგნის რედაქტორის, დაფით მჭედლურის წინა სიტყვა.

ქ. თბილისში 3 წელია რაც საცხოვრებლად გადავედი. კვლავ რუსთავს ვეფერები ახალი წიგნითაც, რომელშიც ახალ ნაწარმოებებთან ერთად შესულია წინა წლებში დაბეჭდილი ლექსები, მინიატურები და გამონათქვამები.

ბრძაძცმტბისაგან

გიული შალიკაშვილი თავისი ლექსების ახალ კრებულს მისი საყვარელი ქალაქის, მკვდრებით აღმდგარი და აღორძინებული რუსთავის ქალაქად გამოცხადების 55-ე წლისთავს უძღვნის.

მაშ, გაგიმარჯოს, გაშალე ფრთები,
ვგრძნობ, რომ დუმილი ამ ლექსით ვძლიე.
შენი მზითა და ალერსით ვთბები,
რუსთავო ჩემო, მიყვარხარ ძლიერ.

სიყვარული გამოსჭვავის გიული შალიკაშვილის ყველა ლექსიდან. პოეტი ქალი გულწრფელად უმღერის ბუნებას და ადამიანებს, სიყვარულით გამთბარ სტრიქონებს უძღვნის თავის მკითხველს და უნერგავს რწმენას, რომ სიყვარული და ურთიერთ თანადგომა გადაარჩენს მომავალს.

ძალუმი სუნთქვა საუკუნისა,
რომ აურეკლავს სარკეს.
და რეკდეს ზარი სიყვარულისა,
ყოფა სამოთხეს ჰგავდეს.

გიული შალიკაშვილის ლექსებში შეხვდებით უამრავ საინტერესო ფიქრსა და განცდას, რომელთა გადმოცემას ავტორი სხვადასხვა ინტონაციით, სხვადასხვა თემატური მიგნებით ცდილობს. მის ლექსებში არის უშუალობა, გულწრფელი დამოკიდებულება, რაც ერთობ მნიშვნელოვანია მკითხველისა და ავტორის ურთიერთობისათვის.

გიული შალიკაშვილის მთავარი საზრუნავი და შემოქმედებითი ინტერესის საგანი მაინც სამშობლოა. უპირველესად, პოეტი გულწრფელად განიცდის ჩვენი სამშობლოს ტკივილსა და სიხარულს. იგი იმედით უყურებს მომავალს და სჯერა, რომ ბედნიერება მიუღწეველი არ არის.

აჰა, მოფრინდენ ანგელოზები,
ძალა ვიგრძენი, ძალა ძლევისა.
ციდან ახალი ხმები რომ მესმის,
ბედს, ბედს მამცნობენ ჩემი ქვეყნისას.

ამგვარი იმედითა და რწმენით არის გამთბარი გიული შალიკაშვილის ლექსების ეს წიგნი და შექმნევევითი არ არის, რომ მისი გამოსვლა სწორედ რუსთავის, გიული შალიკაშვილის მშობლიური და საყვარელი ქალაქის, 55-ე წლისთავს ემთხვევა. უფრო მეტიც, ამ წიგნის გამოჩენა ქალაქის საიუბილეო დღეებში შეიძლება ერთ-ერთ ღირსშესანიშნაობადაც ჩაითვალოს.

დავით მჭედლოური
წიგნიდან „რუსთავის დილა“, 2003 წ.

ჩიმი ძალადი, ჩიმი ბუსთაუდ

გადაიქროლებს მალე გრიგალი,
გაუმრთელდება ზეცას ბზარები.
დგას იაღლუჯ ზე შენი ცისკარი,
თეთრი სიზმართ, თეთრი ზმანებით.

სიტყვა ფრთიანი ვერ გითხარ დღემდე,
მაგ შენს არიშთან ვწნავდი ლიანებს.
სულის სიმები შენთვის სულ ჟღერდნენ,
და ჰა, დღეს რიღით შეგეხმანე.

მტკვრის ტალღასავით გეჩურჩულები,
მე იუბილეს გილოცავ ახლა.
თუმც მხრებზე გადგას საუკუნენი,
კვლავ მოუღლელოდ მიიწევ მაღლა.

კვლავ ჩუხჩუხებდეს შენი რუს თავი,
შენი ფოლადის ჩქეფდეს მდინარე.
ჩემო ქალაქო, ჩემო რუსთავო,
შენზე ვლოცულობ, მგონი, მძინარეც.

სულში ჩამწია შენი ჰანგები
და ყველგან შენი ცის ფერი მშენის.
მადლობელი ვარ ღმერთის, განგების,
რომ მოქალაქე მეც მქვია შენი.

მაშ, გაგიმარჯოს, გაშალე ფრთები,
გვგრძნობ, რომ დუმილი ამ ლექსით ვძლიე
შენი მზითა და აღერსით ვთბები,
რუსთავო ჩემო, მიყვარხარ ძლიერ.

ჩემი მამად – მთა

შენი გრძნეული მანტია
ჩინს მმატებს, ფიქრის წუთებს.
ეუშველი მამულს ნატყვიარს,
იმედს კელაპტარს ეუნთბს.
ბედმა სად აღარ მატარა...
აღსარებისთვის ვჩქარობ!
მაგ ქადაგებით ანკარა,
უფლისკენ სავალს ვსწავლობ!
ჩამოზნექილი თაღები
მინდა ავწიო მხრებით.
მოვრწყო მამულის ბაღები,
მისთვის ვიმღერო ვზნებით.
ღრუბლები ციდან გაფყარო,
უფალი მომცემს ძალას.
გზად ჰეშვს მიეუშვერ ცხრა წყაროს,
ცვრიან შუბლს – სიოს ხალასს.
ეგ ლოცვა საგზლად მომყვება, –
ეგ კილო მეტად ბრძნული.
გაფრქვიონ ჩემმა ნოტებმა
სურნელი გაზაფხულის.
ყველა სიკეთის სათავევ,
ჩვენო მამაო შოთა.
შენზე ლექსს ვით დაფამთავრებ?
ჩვენს სულზე ზრუნავ როცა.

2010წ.

ბრუსთავის დილა

(სასიმღერო)

სარკე ირეკლავს ღიმილს დილისას,
იწვის, ციალებს ხატთან სანთელი,
მიესალმება რუსთავს – თბილისსა, –
ამაღლდეს ჭერი ყველა ქართველის.

სურვილთა წყება სხივთა ნაფერი,
შეუხმატკბილებს მათა აზიას,
თეთრი ნისლეების თეთრი ნამქერი,
დალოცავს ყველა სახელ-გვარინს.

ფერთა ლიცლიცი, დღეთა ხასხასი,
დაგაგიწყებსო იმ წლებს შარინს.
აქ ეკლესია ირგვლივ ათასი...
ჰიმნს ცად აზიდავს და მიხარია!

ამოდ ფრიალებს ჯვრიანი დროშა,
ვუხმობ, ვეძახი დავითს აბჯრიანს.
სიზმრად მოდიან ილია, შოთა,
ციურ ვერცხლის წყალს პეშვით მალვრიან! –
სიმღერით შევხვდე ნანატრ განთიადს!

და... უსუნთქავ

მე სევდის კვლები თავად გაფარგლე,
მქონდა წყალობა უფლის.
ყველა ცდუნება კარში გაფაგდე,
და... ვსუნთქავ ჰაერს კუთვნილს...

ვედარ მაშინებს ვერც რა ნამქერი,
გამლაც ვისწავლე სუფურის!
მხოლოდ ციური ცვარი-ჩანჩქერი,
მუზის ნიავი სულ ქრის!

მთათმისი დღე იყალთამი

ჰანგები, ჰანგები, ჰანგები
ზეციდან წკრიალით მოვიდა.
აღვებს ცად მიყვები, ვმალღლები,
მტრედიფით ღულუნი მომინდა.

სხივს აფრქვევს იყალთოს ტაძარი,
და ხალხთა სიმრავლე ახარებს.
თითქოს და რუსთველიც აქ არის
და გვიწერს ეტრატზე ახალ ლექსს.

მე ფრთხილად ვაბიჯებ ბალახებს,
განცდებით ზოგჯერ თვალს მივინაბავ.
შოთაის ზმანება მალაღებს
და ვლოცავ ბუმბერაზ წინაპარს.

ტოული შალიკაშვილი

შენს ცას

(რამდენიმე წელი ჩემი ოჯახით
ვცხოვრობდი შუა აზიაში)

რას მიმზადებდა, ვინ იცის, ბედი,
რომ შევრჩენოდი უდაბნოს ქარებს.
მწაპს, ჩამძახოდა სიზმარშიც ღმერთი,
გახსოვდეს შენი მიწა და მთვარე.

იქაც მრავალი მყავდა მოკეთე,
არც სითბო მაკლდა, არც თანაგრძნობა.
და მაინც ვგავდი მამულს მოკვეთილს,
ჩამო შორებულს ჯილაგს და ძმობას.

ახლა აქა ვარ, ქართლის სანახებს,
ვუცქერ, ვარდებით სული მეფსება.
რაც განმიცდია, ანუ რაც გნახე
ჩემში აჟღერდა მერე ლექსებად.

მიტომ რუსთაგში დავიდე ბინა,
დავუკავშირე ამ ქალაქს ბედი.
ამაღლდა ჩემი ერდო თუ ბანი,
როს მამულს მივეც ორბი და მტრედი.

ღმერთო, მიცოცხლე ამაყი ერი,
არ მოკლებოდეს ბუღბუღლთა სტვენა.
სამშობლოვ, შენ ხარ ჩემი სიმღერის
მთავარი ჰანგი და აღმაფრენა.

შენს ცას ვარსკვლავთა კრებული შეენის,
ზედ ჰოეზიის დგას ოქროს ტახტი.
მჯეროდა, შოთა პაპაა ჩემი
და რუსთაველიც ამიტომ გაგხდი!

აღდგომის დღია*

ცის ძალთა დასებს, ვარსკვლავთა ციმციმს,
სადღაც მიგყავარ აღდგომის დღიას;
როგორი მოვა მეჩმისი, ვიცი,
როცა იმედი თვალს გიკრავს, ბრწყინავს!

როს ფართო სუნთქვას გრძნობ ღრრის ფილტვის,
სხვა ხიბლს რომ მატებს ცის პულისი რითმებს...
ტაძრად სანთელი ამოდ რომ იწვის,
როცა ჩურჩულებ უფალთან იქვე...

გავალ, დავკოცნი აპრილის კვირტებს,
ეს, მათ ვუმაღლი სიტყვათა კონას.
სულის ზეიმზე ტაძარში გიწვევთ! –
ყველას გილოცავთ ქრისტეს აღდგომას.

2005 წ.

* ეს ლექსი მართლა ტაძარში წირვაზე დასწრების მერე გზაში, – სახლში წასვლისას დავწერე, ქალაქ რუსთავში.

ქ. რუსთავს დაპყურებს იაღლოუჯის მთა, მაშინ ქალაქის მერი იყო ბატონი მერაბ ტყეშელაშვილი, სწორედ მისი თაოსნობით დადგეს (აღმართეს) ჯვარი უფლისა. როგორც კი აივანზე გამოვიდოდი, პირველად იმ ჯვარს ხედავდა თვალი. იქვე აღდგომიანი საღმრთო, მოკლე ლოცვას „მამათ ჩვენო“-ს. აშკარად ვგრძნობდი, როგორ მშატებდა ის ძალას და შეშართებას. აი ის ლექსიც, ჯვარზე რომ დავწერე ერთ დილას – ექსპრომტად, რომ იტყვიან, ერთი ამოსუნთქვით.

იაღლოუჯის მთაზე – ჯვარი

სიზმარეულ სანახიდან
ამედევნა შლეგი ქარი,
გზად ტოტები დაუჩეხავს,
დაუყრია კვალში ხვალის.

და... იმ დღიდან მითვალთვალებს,
დგას ღრიჭოში სახლის კარის.
არ აჩნია, ჰოდა არად
მუზარადი, ჩემი ფარი!

აი, დილას ნათლის სვეტად,
იაღლოუჯზე დადგეს ჯვარი.
მისი მადლი გეცხოდ უხვად,
მოგიხლავათ რწმენა ხვალის.

მე ვაგედრებ მაღალ უფალს,
ემიგრანტად მყოფ შვილს – ლალის!
დამიბრუნოს მალე უკან
ჯანმრთელი და ლალი ქალი.

არ შლევობდეს გზაზე მეტად,
ჩადგებოდეს ჟამთა ქარი.
საქართველოვ, მალე ნეტავ,
ფეხზე გნახო წამომდგარი.

მრავალჟამიერს მღეროდეს,
შენი მთა და შენი ბარი.
დიდება მას, ვინც აღმართა,
იაღლუჯზე რწმენის ჯვარი.

საიუბილეო დღეებში ბუხთაში

სინარული მოდის, მოდის,
მოდის ტანის რხევითა;
პაპამ: – განსოვთ რომ გეტყოდით,
ყოველ იქმნას თმენითა!

ცა იღვრება ნაირფერად...
ფრთები აღმაფრენისა!!
დღეს ჰანგები სივრცეს სერავს,
სწვდება მგონი ზენიტსაც!

იუბილარ ქალაქს ლოცავს
ქარგა ჩემი ლექსისა!
რას გვაუწყებს მტკვართან შოთა? –
გაბრწყინებულ მერმისსა!

შინგი თიქარქს, ბრსთავთ

გრძელი ღამე ჩემს ჯვარზე
შენზე ფიქრებს ართავს.
შენს ხვალეზე, შენს სავალზე
კითხვებით ვარ თავთან.

და ვუმაღლი ძლიერ, ძლიერ
ამ ცას, სულის სარკეს.
მადას გუხშობთ გადამთიელს,
ვთლით სალამურს, აკვნებს.

უფალს არ ვთხოვ სხვას არათერს
გზა გაუხსნას აბრილებს...
ოცნებებმა ვერ დამათვრეს,
ცის მოხატვას ვაპირებ.

ჩანგს ვათროლოებ, გწერ არიას,
საგზალს მაწვდის რუსთავი.
ვემსგავსები მტკვარს, დარიალს,
ვხსნი იღუმალს ზურგ-ქარის.

მოლოდინი თვალს აფეთებს,
ნამს დაეძებს ციურს.
რუსთავისთვის რას ვაკეთებთ ?
ნეტავ ვგავდეთ ჟიულს...

10.07.2004 წ.

ჩემს ბრძოლას

ფიქრი შენს ტაძრებს სდარაჯობს,
დავობს ამ შეშლილ დროსთან.
გასცქერის რუის სათავეს
შენი გენია, – შოთა.

შენი სანთელი მეცა ვარ,
შენმა ჰანგებმა დამათრო.
ჩემი ლექსებით შენთან ვარ,
ნაქალაქარო ქალაქო.

საუკუნეებს მოითვლი,
თუმც მე ჭაბუკად გასახავ!
მიყვარხარ, ღმერთმა ხომ იცის,
სიმღერებს გიძღვნი ახალს.

იმედი სევდას აქარვებს,
არის რიალი დროთა.
დაიბადება აქავე,
ვიცი, ახალი შოთა!

ბრუსთავის დილა

დილამ ქოჩორი გადაივარცხნა,
მიესალბუნა მთლად საქართველოს.
სევდა უფსკრულის ლოდს დაანარცხა,
ჩემი მთა-ველი რომ აამღეროს.

და შემართულან ზვირთები მტკვრისა,
ომახიანად გასძახონ ბანი.
ასეთი დილა ჩემი ქვეყნისა
ალარ მინახავს მე კარგა ხანი.

და სადაცაა ჩამოჰკრავს ზარი,
ახალწლის ეტლი მოდგება კარზე.
ო, მომწონს მტკვარო მე შენი ბანი,
სიმღერა ახალ ცხოვრების გზაზე.

ახალ შენებას გზის და ხიდების,
რამდენს გვპირდება ახალი წელი...
მსურველი ჩემი ქვეყნის დიდების,
უფალი ყველას ტაძართან გველის.

როგორ კიაფობს მირაყთა რიდე,
მზის შარავანდი გადმოდგა მთაზე.
მაშ, გაუმარჯოს რწმენას და იმედს,
ახალ წლის ზემს რუსთავში ხვალ-ზეგ.

ბრწყინებისადმი

თრთოლვა ხარ სულის სიმების
ჩემო ქალაქო, რუსთავო.
გადაივლიან წვიმები,
შენს სიტყვას იტყვი უდავოდ.
სალამურები გავთალო...
მწვანეს მოუხდელი ბეგარა.
მჩქეფარ ცხოვრების სათავედ,
ჩანგს რომ ეგულვი ნეტარად.
ჩქროლვა ვარ მტკვრის ზვირთებისა,
უფალი მივსებს მათარას.
გიმღერო, მისით მეღიროსა,
თვალს უბრიალებს სატანას.
ოცნებაც მანვე მასწავლა!
და შიში არ მამაგაძაგებს.
ნიავე მიშლის ნაწნავებს
და სათქმელს სტაცებს ამ ბაგეს!
ცა რომ იღვრება ფერებად,
რომ ხარობს შენი ბოკვრებით.
სურვილებს ვწურავ მტევენებად,
შენს სუნთქვას კვალად მივყვები.
მე შენს ტაძარში ვანთივარ,
ერთი პატარა სანთელი,
და შენი შვილი რაკი ვარ,
შენს ფერებაში დავთვერი!

ამ ლოქსით ვდგავაბ ტრესთავის გულში

თიბათვის თვეა და სიო ცხელი,
ანაზღად ფრთებით სადღაც მიტაცებს: –
ვერ მოგწვდეს ჟამის მზაკვარი ხელი,
იგალობეო აქეთ – იქამდე.
თვალს ახამხამებს წამწამზე ფიქრი,
როგორ გაღვივდეს მარცვალი ხნულში?
სულ რომ გღვეს კითხვა – რატომ და რისთვის?
როდისღა დარი ამ ჩვენს მამულში?
სულ რომ უკოცნი რწმენას თეთრ რიდეს,
მიერეკები ღრუბლებს, ვით ქარი.
მტევნად კიდიხარ სურვილთა კიდეს,
რომ აღდგეს შენი ქალაქი მკვდარი.
გუდა ვერ იტევს შენს სათქმელს იმდენს,
პემვით აპკურებ ნაპრალებს წყაროს.
მაშ, გასწი, ტვირთი ლექსებით ზიდე,
რასაც აკეთებ და არცა ზარობ.
ეს თქვა და სიომ დაუშვა ფრთები,
ზვრებს გადატრუსულთ შეაგლო მზერა...
ეს იყო მუზა... და ვსუნთქავ შევებით,
ექოდ მიმოდის მისი ხმა ჯერაც!
მის ნათქვამ ფრაზის აღდგენას ვლამობ: —
შე, არაგველო, ბატარა ქალო...
მან დამაფიწყა, რა იყო გუშინ,
ამ ლექსით ვდგავარ რუსთავის გულში.
ფრიალებს დროშა და ვლოცავ ყველას,
ანთია ცაზე ცხრა ცისარტყელა.

თიქტუმი ტუსთაუზი

ჩემმა ქალაქმა დაკარგა სახე,
გზაზე დაგვიგეს ათასი მახე...
ვით აღვუდგინო ძველი იერი?
კვლავ მჭექარებდეს – მხრებგანიერი!
სუნთქვას ამოყვა ლაღადი წმინდა,
მაგრამ ცის თალი რად გაირინდა?
მსურს ლექსით ვზიდო შენების ტვირთი,
დაბერე ღმერთო, ძარღვები რითმის.
საგ ზღად იმედი მომყვეს ციერი,
რწმენა ურყევი, ნათლის ძლიერი.
ქარი – მზაკვარი ხეს ფოთლებს აცლის, –
გადაეყარა ფერები ნაცრის.

ტაცთმ და ტისთის?

დრომ დაიქნია დამზრალი ფრთები.
კავკასიონზე სუსხმა დაჰბერა.
რას ღუღუნებენ ზვირთები თერგის?
რად ვერ მიმხვდარან მთები, რად ვერა?
მინაზე ანცობს სხივები მთვარის,
სიო ქირქილებს, თუ ხმობს სატანა?
რა ადვილია შეხსნა ცის კარის,
სიზმრებში მტერთან ლელოს გატანა.
ველარსად ვპოვე წყარო ანკარა,
ბილიკებს ჰფარავს ნამქერი ნისლის.
სამშობლოს, ღვთისგან ნახატს ამგვარად,
მედავებიან რატომ და რისთვის?

ცნობილ საზოგადო მოღვაწეს – მეცნიერს, პროფესორს, ქ. რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის ყოფილ დირექტორს, ბატონ გურამ ქაშაკაშვილს და მის ვაჟს – ბენოს, რომელთაც შეხვედრა მოვუწყვეთ რუსთაველმა მწერალებმა – მეტალურგიული კომბინატის გადარჩენის თაობაზე. ის ხომ განგრებულა წლების განმავლობაში...

ფრიალებენ, ფრიალებენ ნესტიანი ფარდები
და სიზმრიდან გამოვდივარ, მოლოდინით ვმთავრდები.
თუ რა სტკივა რუსთავს ვიცი, ეს ცა მისი სარკეა!
ჩამომესმა: – გურამი ხომ თქვენი სიამაყეა?

დალოცეთო ვაჟთან ერთად მაშ, შარბათის თასით,
ვარსკვლავებად რომ ანთიან მიწაზეც და ცაშიც.
დაე, ქალაქს მრავლად ჰყავდეს სწორედ მათი მსგავსი,
დიდ საქმისთვის ვარდის წყალი, ღმერთო, პეშვით ასვი.

გადმოსჩქეფოს კვლავ ფოლადმა, იჩუხჩუხოს მდინარედ
„იალღუჯის“ ჯვარმა: – ამინ!!! მტკვარიც ამბობს იმავეს.
ჩიტები რას ჭიკჭიკებენ, გურამ შენს აივანზე?
რუსთავს როგორ მოეფერო, ვიცი, ფიქრობ იმაზე.

ჩამოშალოს მზემ ნამდვილი, სააღერსო სხივები,
ბენო, უნდა გაგიხილო, რომ შეგარქვი – „იმელი“.
მაშ, ჩავუდგეთ ღუმმანს კვალში, წუთით არ გავახაროთ,
ქარხანამ სულ იგუგუნოს, მთებიც აახარხაროს.

სწორედ ამ ვარდის გვირგვინებს, დიახ, დაგიწნავთ ახლავ,
ცა ვაკვირდებათ და გიქებთ გონების ნათელ ქურას.
მაშ, დაატოლეთ ეგ ფრთები ვარდის ეპოქას ახალს,
და ვაკვირვით მამული საქმით, ბენო და გურამ.

მე ხან მტრედით ვღულუნებ, ხანაც ღრუბლებში ვცურავ,
გვერდით მიგულეთ, ვაშენოთ, ხელი ჩავკიდოთ ძმურად.
მრავალჯამიერ, აღვსდგებით, ზე აიწევენ ბჭენი,
იმედი გამიასკეცეთ, სხივი მათურქვით თქვენი.

გეხვევით, გეამბორებით, დური გრძნობით და კდეპით,
ასე რომ მეამაყებით თქვენი სახინო გენით.
ღრომ გამოგვცადა საკმაოდ, გავფანტოთ ჭმუნვის ნისლი.
ავადლორძინოთ რუსთავი, სურვილი სპეკალს ისვრის.

ალალ სტრიქონით დავლოცავ თქვენი აკვნების ძიძას,
თან მოვიმარჯვებ საკრავებს, ძალი შეგმატოთ მინდა.
ოღონდაც შევებით ისუნთქოს, ამ მადლიანმა მიწამ,
წინ ვარდისფერი გზებითო, – უფლის ხმა იყო ციდან!

10. 07. 2004 წ.

იბერი

იამ მესროლა ნატიფი მზერა,
თან მოაყოლა შეკითხვის ჯერი: –
მოსპე სატანის კვალი თუ ვერა?
რომ კვლავ ამაღლდეს ქართული ჭერი.

ქიული მატყავას ხსენას
(ეროვნულ გმირს)

ველარ ვიოკებ თრთოლოვისგან ბაგეს
და მოცახცახე გულსა და კალამს.
მთლად საქართველო რომ გოდებს ამდენს,
შენი და კარგვით ვერ იტევს ვარამს.
შაფი ტალღები ასკდება ნაპირს,
რისხვის ფლოქვები შაშრავენ მიწას.
შენ, რუსთაველთა სიმღერას, არწივს,
ვით მოგიძებნი შესაფერ სიტყვას?
ღვთისგან რჩეულო, შენ, ცოტნეს პირმშოვ,
ცას რომ აჭრჯოლებს შენი სახელი...
ყოველ ჩამოქნილ სანთელს და სტრიქონს,
დალოცვილი ჰყავს შენი გამზრდელი.
ვით მოგეფეროს შენი რუსთაფი?
შენ, გმირთა გმირო შენი ქვეყნისა.
ეს გზა როდია თავისუფალი,
კვლავ დგას ხორხოცი სატანებისა.
ველარ ჰკვეთს ღრუბელს სიმართლის დაშნა,
სოხუმი, გაგრა კვლავ სისხლად ჟონავს.
ხსნის გზა კი ღღემდის ო, მაინც არ ჩანს,
თუმცა თემიდა, ვიცი რას წონავს!..
ჰკვივის მწუხარედ სამსხვერპლოს ზარნი,
სისხლში დატბორილს დაფეყურებ ვარდებს.
აქვს საქართველოს, აქვს მომავალი,
ჩვენთან იქნები მარადის, გწამდეს.
ქალაქს ამშვენებს შენი გამზირი,
შენს ძეგლს აგებენ ჩემს სახლთან ახლოს.
სევდიან სტრიქონით მტკვარი დასტირის,
ყოველი სუნთქვა შენი რომ ახსოვს.

ვემთხვევი შენი სიწმინდის ტაძარს,
ცრემლით ნაპკური ცახცახებს რიდე.
მწამს, თაობები შენს გმირულ ამბავს,
ცას გასძახებენ კილითი-კიდე!

მთუიდა მითა

(აქ, ჩემს რუსთავში...)

ლაჟვარდებს სერავს ფრთათეთრი მტრედი,
დილა რუსთველურ ჰანგებზე მღერის.
და მოკეკლეუცობს იორი, გედი,
რომ დაარწყულოს ვაკე და სერი.

აქ აბობოქრდა მამულის მკერდი, —
აქ, ჩემს რუსთავში ჟღერდა ის ჩანგი.
და რუსთაველი – მუზების ღმერთი,
ძმობას უმღეროდა ჯადოსნურ ჰანგით.

ჰყვავიან ია-ვარდები მინდვრად,
საქართველოს ცა მახურავს ქუდად.
მეამაყება, ვარ რუსთავიდან
და ვეფხვის ტყავი ჩავიცვა უნდა.

გახედეთ ამ ვარდს, მზეს როგორ ელტვის,
როგორ ირწევა მტკვრის მხრებზე ბონდი.
სიკეთის ეტლით, მშვიდობის ეტლით
და ძმობის ეტლით რუსთველი მოდის!

სწორედ აქ, დინჯად ჩაუშვა ღუზა
და სიამაყით ასწია ხელი.
მოვიდა მოთა, უჭკნობი მუზა
და ლექსის ბრძენი კანონმდებელი.

ჩემი ბრძოლა

ოხრავ და კვესი ჩემო რუსთავო,
არა გაქვს ღენი, არ გაქვს აირი.
როდემდე ყოფნა ასე უგვანო?
ო, სად მიგვიყვანს გზა ამნაირი?!
ჩემად ქვითინებს ახალი პწკარი,
ანდა ვინ გისმენს, თუნდ თქვა ხმამაღლა?
თუმც იაღლუჯზე დაგვიდგეს ჯვარი, —
დაითმინეთო, რას ჰქვია დაღლა?!
და... მრავლის მოწმე კვლავ ბორგავს მტკვარი,
რით სცეს ნუგეში მთლად საქართველოს?!
თუმცა გზა ხსნისა ჩვენშივე არის, —
ჯერ ჩვენი სული გაგანათელოთ!

ბრძოლისადმი

დაეხეტება უბედობა ქართველთა კართან,
აქ კარგად იგრძნო ტიალმა თავი.
ქუჩებში ისმის რა ხანია გრიალი ქართა,
მთლად გამითოშოს ჩემი რუსთავი.
უამურ ჟამის თქეშსა და ღვართქაფს,
თუ გადაურჩა ტანჯული ერი,
მტრისთვის გათხრილი სამარე მზად მაქვს,
არ შერჩეს მიწის ერთი მტკაველიც!
გულს შანთავს მზერა როს მშიერ ბავშვთა,
ჰკლავს ნოსტალგია შორს, ძმებს და დათა...
ეს გალუმბული ტყე და მთა-ველიც
ვედრის ღვთისმშობელს, გაშალოს კალთა.
ხსნის გზა რომ დღემდის არა და არ ჩანს,
ღმერთმა დასწყევლოს ზმანება ავი.
უქმად ამზადებს ღუშმანი ხაფანგს,
მალე დაუდგეს განკითხვის ჟამი.

ბრძანების ბეჭედი

გაიხსნა ძეგლი, გრიანებს ტაში,
ჭრელ ყვავილებით ვუცქერ შემოსილს.
მოვიდა შოთა და ჩემს ქალაქში
კვარცხლობეკზე შედგა, ვით ორფეოსი.

წავალ და ლერწმის სალამურს გავთლი,
რომ ამ ზეიმზე არ ვიყო მუნჯად.
რუსთველის უჭკნობ გენიის მადლი
სცხია აქ ყოველ სახლსა თუ ქუჩას.

ფოლადის ქალაქს ვლოცავ დილიდან,
თან ვეფერები საამო ფიქრებს.
სტრიქონებს გამძლეს ფოლადივითა,
შოთა რუსთავში აღნობდა იქნებ?

მზე იაღლუჯზე აქლერებს ჩანგებს,
ჩამუხლებული ანკარა რუსთან!
მე იმ ოსტატთა მარჯვენას ვაქებ,
ვინაც რუსთველი აჩუქა რუსთავს.

ცაში ორბები ფრთებს ლაღად შლიან,
მოდის მუზების, ღმერთის შათირი.
ცამდე აწვდილი ჭადრების შრიალს,
მუსიკად მოაქვს შოთას შაირი.

მონატრება და ლოდინი მოჩნა,
ჩუ, ავთანდილის სიმღერა მესმის.
ყველა ფანჯრიდან ეს ძეგლი მოჩანს,
ვით უკვდავება ქართული ლექსის.

მამულს

მიტომ მოვედით მამულო ქვეყნად,
უნდა ვაშენოთ გზა და ხიდები.
ავაბაღნაროთ ჩვენი მთა-ბარი,
თავიც შევწიროთ, თუ დაეჭირდებით.

არ აეთვაროს თვალს ოღონდ ბინდი,
ოღონდ მშვიდობის რეკონ ზარებმა.
ოღონდ ცა იყოს ლურჯი და მშვიდი,
მზე ვერ დაჩრდილონ ცეცხლის ალებმა.

მაცვია პაპის რკინის პერანგი,
მისივ ნაქონი მიჭირავს ხმალი.
ნუ გაიფიქრებს მტერი ვერაგი,
ჯავრი შევჭამო, რაკი ვარ ქალი.

ღამის ცუტაში

დაბოროილობს მერანი რისხვის,
ფლოქვებით ჩქვერავს დაშაშრულ მიწას.
მამული გახდა საჯიჯგნი სხვისი,
ვაი რომ არ ჩანს არსით გზა ხსნისა.
გულზე მაწყვია ღამის ტორები,
თვალს უბრიალებს ზმანებებს, სიზმრებს.
და გათოშილი ეს სტრიქონები,
მაინც აგებენ ბორანს, ტიფს, ხიდებს.
რისი თქმა სურდა, შეცნობა მიჭირს,
კვალს ანგელოზის გავეყურებ ახლაც.
ღმერთო, მაშორე ის უცხო იჭვი
და ბეწვის ხიდზე მაღირსე გასვლა.

ტოული შალიკაშვილი

მიყვანს მონი მზე

ჩემო რუსთაგო და ჩემო მიწავ,
მიყვარს შენი ცა და მხრებით დამაქვს.
შენ აგათარებ ამ გულის ფიცარს,
ამაზე მეტი სიმდიდრე რა მაქვს?
გულში ჩავექსოვე მძივად სურვილი,
მიტომ წავაბი სტრიქონი სტრიქონს.
შენი რიჟრაჟი, ოქროცურვილი
ცამდე მამალღებს მგონია თითქოს!

ბრუსთავის ძაბბ

არ მოიშალა არა და არა,
მგლური ყმული რუსთავის ქარმა.
უკვე რამდენჯერ, უკვე რამდენჯერ
დაპირებების გამოგვეკრეს სარმა.
იმედის სხივი აღარსად კრთება,
ემშათა ჯაჭვის ჟღერალებს რგოლი.
ჩემი ფოლადის რუსთავი კედება,
უნდა ჩამოგვკრა ზარს პირველ ყოვლის!
თვალი გაჰყურებს იმ კლდოვან საფალს,
ჩასაფრებია ოცნებას ეჭვი...
ვინ აყურადებს ხმას წრფელს და აღალს,
თუ სიღუბნის ტაფაში იწვი?
როდის მივაგნებთ იმ წმინდა წყაროს?
ბედის გამრიგევე, დამტოვე რატომ?
ცოდვილთა გენი ზეობს და ხარობს,
ეს მოედანი მათია მარტო!
„იადლოუჯაზე“ ჯვარს ვეამბორე,
და... იდუმალი წამის გავანდე...
თან მესმის მთების, რასაც ამბობენ: –
მზაკვართ თარეში ასე სანამდე?!

დაგეშილი კი სისინებს ქარი,
წინ უღევს ცხედრად ქალაქი – მკვდარი!
სივრცეებს გასცდა ყიჟინა სულის,
დატოვა ლექსი, – ნეკნებდახრული!
აქეთ-იქიდან ყმული მგლოური!..

გადამტყულ ძალაძის

აზრი ქვევრიდან გამოვიდა თუ არა, ერთხმად
მოჰყვა ფეხდაფეხ ათასი კითხვა: –
უსამართლობამ იზეიმოს როდემდე ქვეყნად?
ამოიკენესოს ანდა გულმა ნეტავი ვისთან?

არ გააჩნია თუკი კალამს მცირე საგზალი,
გულში ესობა ისარივით მმართველთა ბღვერა.
რომ იღრინება მათებრ კარზე გრძელი ზამთარი,
შევძლებ, შევუტევ ასე მარტო დროს უძლებს, ვერაგს?

მაგრამ ციდან ხმა: – შენი უფლის ვიცი რომ გჯერა,
შენს საწნახელში ის დაწურავს იმ ციურ მტევანს!
ხმალჩაგებული ვერა განახონ წუთებმა, ვერა,
განსხვავებული ტვირთი აქვსო საზიდად მწერალს.

შენ, პირველმაო უნდა იგრძნო ქვემძრომთ სისინი,
უნდა ამხილო საჯაროდაც, დიახ, ისინი!
გადარცულ ქალაქს რახანია გლოვობს ეს ქნარი,
როდის იხილოს მომაკვდავი, ფეხზე დამდგარი?

ივლისის ხვატი და ღრმა ოხვრა გათანგულ ალვის,
არ გამითრთობდნენ იდუმალ სხივს, იმ სიზმარს ღამის...
უსამართლობა, უზნეობა – ქაოსის თავი,
ჩემო დაცლილო რუსთავ-ქალაქო, – ვაი და ვაი!!

ახალწლის ღამეს ბრძანებში

ახალწლის ღამეს რა უდევს გულში? –
ამობრწყინება ნეტარი დილის?
გადამაფიცოს, რა იყო გუშინ,
ღირსად გამხადოს ანგელოზთ ხილვის!

სხვევთა ფართქალი გრძნობათა მკერდზე,
მრავალჯამიერ ირგვლივ რომ ისმის.
სურვილთა წყება ერზე და ბერზე, –
თასში ბადაგი სპეკალს რომ ისვრის.

რომ მეძახიან ახალი გზები,
იაღლუჯაზე კაშკაშებს ჯვარი.
როცა იმედი გენთება გზნებით,
ზე რომ სწევს თაღებს ლექსი და ქნარი!

მაშ, გაუშარჯოს ახალწლის ღამეს,
ხონჩაზე აწყობს ო, რამდენ რამეს...
თოვლის ბაბუა რომ აღებს კარებს,
რუსთაგს მილოცავს ასე მგზნებარედ!..

1. 01. 2006

სალამი მთებში, ბრუსთავის დილაზე

რად აგვიანებ ლოცვას ცისკრისას?
ეს ესაა, რომ ჩამესმა ციდან.
ფრიალებს ფარდა თეთრი სიზმრისა, –
დასთა ბუბუნნი ყოველი მხრიდან!

ქალაქს არ სძინავს, უკვე დგას ფეხზე,
გულს უხარია, რომ არის ფხიზლად!
მაგრამ, ვაი თუ ნაწყენობს ჩემზე?
მის ტვირთს მხოლოდ რომ ლექსებით გზიდავ.

ჰა, ოქროს თევზი ამოხტა წყლიდან; –
წამოგიდესო სურვილთა წყება;
რუსთავზე ვთხოვო, პირველად მინდა,
ენახო, სულ მალე! – ფოლადი დნება!

მხებგანიერი, რომ ფართო სუნთქვით
მჩქეფარ ცხოვრების გაჰყვეს დინებას...
შედედებული ფერები მუქი,
ნისლი დაფლითა დილის სხივებმა!

მზერა გამექცა ღვთის მაღალ ჯვარზე,
კვლავ აცისკროვნოს რუსთავის დილა...
სალამი მთებო, იმედო კარზე,
ჰა... მომიპართეთ ჩანგი ტკბილ ხმაზე.

ჩემი ბუნთაუი

ღრმა ამოკვენსას შუაღამისას
გაუწყვეტია მძივების რგოლი,
მოთქვამს და მოთქვამს მყეფარ ჟამისას
ნეკნებდახრული ლექსის სტრიქონი.

წელთა ჭაობის თუ სუნი შმორის,
ქონდრის კაცების ნიღბების დასტა...
თიბათვის თქეში, ზვინები თოვლის
და... ნამქერები, ხსნის გზა კი არსად!

გადმოუყრია ელდას ეშვები,
კვლავ გაუშლია მკლავები ქარსაც.
საით მივდივართ, საით ვეშვებით,
ეს რა ლანდი დგას კედელთან თარსად?

როდემდე, სანამ ყოფნა უგვანო?
ცრემლთა ფრქვევა და კბილთა ღრჭენანი?
ჩემი რუსთავი – ახლა უდაბნო...
ნავსაყუდელი ბედის – ელამის!

გაოგნებული ერი და ბერი,
ნისლი მმართველთა ჯადოსნურ ნავზე.
და კივის სული, ვით ზღვაში გემი,
ღრო ყალყზეა და სულ არის შარზე.

რით ვანუგეშებ ჩემს მოყვასთ, დევნილთ?
ნუთუ დგას ჟამი მოშობის გენის?
უშენს და უშენს, ნიაღვრობს წვიმა,
იქნებ და... მასაც ძალუმაღ სტკივა?!

ღღის პოეზიის ღღა

დღევანდელ ჰაერს სხვა მადლი სცხია,
სუნთქვა ლაყვარდებს ერთვის.
დღეს პოეზიის ლამაზი დღეა,
და მზეც ბადაგს ღვრის ჩვენთვის.
რა სჯობს მაისის ტალღათა შრიალს
და ოცნებათა ჩქერალს?
დღეს რუსთავისთვის დიახ, სხვა დღეა,
სხივებში ახვევს ყველას.
ერთხმად დავძახოთ, ჰეი ალილო,
ცას შეასკდება ექო!
სულ სიყვარულში წლები გავლიოთ,
ღმერთო, ისმინე, ღმერთო!

17 მაისი. 2003 წ. ქ. რუსთავი.

ჩიმი ლალი

არა, ზამთრის აღარ მეშინია,
რუსთაველი არც გიჟმაჟი ქარის.
ანგელოზნი დგანან, მიცინიან,
სწორედ ისე, როგორც ჩემი ლალი.
ლალი – ჩემი გოგონა და გული,
ლალი – ჩემი სუნთქვა, სიყვარული.
ლალი – ჩემი ნეტარება სრული,
ლალი – ჩემი გზნება ცად ასული.
ოცნებები ზღვასავით რომ დელაფს,
ირეკლავენ მზის გნებთან მზერას.
და თუ მამულს ჯერ ვერ მოეფერა,
უფლის ნებით იქცეს მის სიმღერად.

შისდრეც, მცხატვალთ

ჩამოწოლილა ღრუბელი ქუში,
ქარი გრიალებს, ბორგავს და ხვნიშის.
ზურგიდან მიცქერს თვალები დუშმნის
და სატეგარი უჭირავს ხელში.

თან მეშუქრება სატანის ვერძი,
აღესილი მხამით, ბოლმით და შურით.
გადამთიელის იმედით მეტბძვის,
გაზრდილი ჩემი ალალი პურით.

შესდექ მტარვალო, გონს მოეგე და
სამტროდ ნალესი ჩააგე ხმალი.
თორემ იცოდე, რასაც დღეს ბედავ,
განაჩენია ეს შენი ხვალის.

ეს მიწა სისხლით, ბევრჯერ ნამული,
ბევრჯერ ნაგვეში, ცრემლნაკურალი.
ისევე დგას ფეხზე, ჩემი მამულის
მეცა ვარ ერთი ნალდი მკურნალი.

თავსაც შევწირავ დაუკვნესებლად,
მისთვის სიცოცხლეს დავთმობ უამესს.
ერთი პატარა ქალის ლექსები,
მჯერა ჭრილობას რომ დაუამებს.

იმედი

გაიფურჩქნება სურვილთ კოკორი,
როცა იგება იმედის ფაცხა,
მე დილა მიყვარს იცით, როგორი?
მზე როცა იწყებს დაღალის ვარცხნას!

თვალდაცეცებით გასცქერს სანახებს,
თან აყურადებს მტკვრის ზვირთთა ჩქაფანს.
ყოვლის პეშვს რწმენის ბადაგით ავსებს,
ესაღბუნება საუნჯედ რაც აქვს.

საუნჯე ჩვენი კი სამშობლოა,
ტკბილმოუბარი, ქართული ენა.
ვაგოთ ტაძრები სანამდე დროა,
რუსთველის ჰიში ვიმღეროთ ყველამ.

დავითის ხმლისებრ კვესავდეს სიტყვა,
მარად გვფარავდეს კალთა თამარის.
ღვთისგან ნაბოძებ კურთხეულ მიწას,
ვინც შეგვედავოს გულში ლახვარი.

მზის ანარეკლი გარს უვლის სარკეს,
მრავალ იღუმალს გაგვანდობს მტკვარი.
ჰოდა, ცა ისმენს რუსთავეის ჰანგებს,
ნუმც მოგვიშალოს იმედი ხვალის!

საყურადღობო

სხვათა და სხვათა პოეტთა მდგმურო,
ვკითხულობ შენს წიგნს და გსაყვედურობ.
აქ არ ჩანს შენი აზრი თუ განცდა,
სხვისი რითმები შენს ხელში გაცვდა!
 მოეშვა უნდა სხვის ბაღში ცქერას,
 შენს წაქცეულ ვაზს მიუდგი ჭიგო.
ცა არ შეისმენს შენს ყალბ სიმღერას,
პოეტის ჯგვარი პოეტმა ზიდოს!

სიფყვა მუძახდა

ფიქრის ძაფების გორგალს ვახვევდი,
ქველი ტკივილით ბორბავდა გული.
სიტყვა მუძახდა: აბა გამხნევდი,
წინ გზა გელისო ჯერ არნახული!

ვიცვამ მანტიას უფლის ქადაგი,
ყელს სასიმღეროდ იღერს ღიღილო.
ფუძევე, ქართულო, ჭერო, ამაღლდი,
ერმა მარადის იზევე-ილხინოს.

ვნახე ვარძია, თამარის წყარო,
იქ გადავაფსე ყველა მათარა.
მტერმა ვერასდროს ვერ გაიხაროს,
სხივოსნობს რწმენის ყველა ფანჯარა.

დაენარცხება უფსკრულს სატანა,
ეკლესიების რეკენ ზარები.
ვმადლი წუთს, ფრთებით სად არ მატარა,
ცამ შემაწიოს ძალი სამების.

11. 11. 09 წ.

აქ აზრის

წაება სტრიქონი სტრიქონს,
 სართული ფიქრისა სართულს.
 ეს დილა უფრო მეტს ითხოვს, –
 გზები ჩაუხერგოს, გზები
 ჩრდილოელ ქარებს და ავსულოთ.
 აქ არის, აქ არის ახლოს,
 მძლეველი – გიორგი წმინდა!
 მხედართა დასი თან ახლავს,
 ზარს დასცემს მტერს ყოველ მხრიდან.
 ზეციდან მამათა ტაში...
 (ღაწვზე ხალხს იმედი სწვავდა!)
 მტკვარსაც სხვა რიხი აქვს ხმაში,
 მას ჩემებრ ყოველთვის სწამდა!
 კიდე-განს გაუცქერი, დღეებს, –
 სწორედაც ღვთის მიერ გათვლილს.
 მუზარადს, ფარს ვასხამ ბგერებს,
 დაიცვან საზღვრები ქართლის.
 სანამდე ხორხოცი რუსთა?
 პარპაში მამულის გულში?
 ჩვენს დროშის ფრიალი ყურთან
 „ფსოუზე“ მესმოდა გუშინ.
 დაფართქალობენ თვალთა მტრედები,
 ლექსი ფრთებით ცად აუტანიათ.
 მე და კალამი გარიჟრაჟს ვხვდებით,
 რწმენას თავისი გაუტანია!

ბილიკს ცაძბისკუნ

არ ირხევიან ტოტები ალვის,
სად დარონინობს ნიაგი დილის?
მთლად გაფიტულან საზღვრები ლამის,
ნატრულნი სხივთა ციაგს და ღიმილს.

ხმაურობს ფეხქვეშ ნამსხვრევთა წიბო,
ჩამომიწყვეტა ფანდურზე სიმი.
გულის ფიცარი ველარსად იწოვს,
ტბორებს ხსოვნისას ხორშაკი წვიმის.

და ჩუმი ოხვრა უამო დღეთა...
ნიაგო, სანამ დაიგვიანებ?
ეპ, მწყობრად ევლო სიყვარულს ჩემთან,
გულს კი უმისოდ როსდა სიაძე?

ელდას გაუხდა თვალები ფართო,
არ ჩაიძუხლა, მოდის ისევე.
მწუხრის სათავეს აწვიმს და ათოვს,
წუთი შეფოთავს და ველარ ისვენებს.

აღარ გიკითხავ, სადა ხარ ამ დროს,
შეეძლო, დავცალო ხურჯინი დარდის.
გავიდე, სკვერში ნერგები დავრგო,
მათი შრიალი თვალისთვის რად ღირს?!

ბილიკს ტაძრისკენ გავყვები სანთლით,
დავასამარო ყველა ცდუნება.
ღვთის ნებით ისეთ სალამურს გავთლი...
ვუმღერო გზნებით ცას და ბუნებას!

10. 11. 2009

ათხაზღოთ

ვერხვებთან რომ დარონინობს სიო,
უნდა ვთხოვო, მეც მათხოვოს ფრთები.
რომ მივეთბო მთელ ჩემს კავკასიონს,
ვეუგალობო ჩემეული გზნებით.

ნეტავ წვიმდეს, ვარდისფერად წვიმდეს,
დაჭრილ საზღვრებს ესაღბუნოს ფრთხილად.
ცაო, ხედავ, ჯვარზე ხელი მიდევს,
მეც ვიღონო რამე ჩემდა წილად!

აწკრილდეს ახალ დროთა ზარი,
ჩვენი თავი თვით გვეყუნოს რათა.
მამულს გული, სუნთქვა ყოველ ბუკარის,
ჩვენ მართალნი ვდგავართ უფლის კართან.

ჰა, დასტურიც არაგვის და მტკვარის,
მიეახლა ექო უმალ მცხეთას!
რეკავს ჟინით სვეტიცხოვლის ზარი,
ათხაზეთო, კვლავ ვიქნებით ერთად!

გათუნდებოდეს მალე

ფიქრის განიერ მხრებზე,
წვეს და არ სძინავს ღამეს.
ხსოვნა გარდასულ წლებზე,
თვალს არ უხუჭავს წაძებს.

სარკმლის მიღმიდან მთვარე,
სხივს აცივლოვებს ხელზე.
მთხოვს, რომ ვუბრძანო ბჭკარებს,
სიტყვა არ დაძრან შენზე.

დგას და ზმანება ჯერაც,
კითხვას კითხვაზე მისვამს!
რითმისთვის სამოსს ეკერავ,
რით ვერ მიმიხვდა მიზანს?

ღამე აკვესებს თვალებს,
არ მომაკარა რული.
გათუნდებოდეს მალე,
როგორ ჯიუტობს კრული.

26. 11. 2009

უთხარ უადი ანანათმას

თუ შეუდგები სულის კურნებას,
საქმეებს იზამ სხვათათვის სარგოს...
ცაც დაჰხაროდეს მაგ შენ ბუნებას,
მეც აღტაცებით გიმღერო, კარგო.

დე, ლულუნებდეს რწმენის თოლია,
რომ დაგამარცხებთ ურჩხულ-ვამპირებს.
ქედებს კავკასის, მწვერვალთ თოვლიანს
სალამურებით, მწამს, გააკვირვებ.

გაკვირდებიან, დგანან, გელიან,
ღროს დაეშურე – გარბის ფრთამალი.
ფუი ეშმაკს; – თქვი, განა ძნელია?
შორს მოისროლე შენი „წამალი“.

მან, მან წალეკოს ლამის თაობა,
გადაუბინდა გონი და თვალი.
უთხარ უარი არარაობას
და დაიბრუნე კვლავ შენი თავი.

თიქტან სეფიას

მოლიაულ კბოდეს, თოვლიან ცათა,
მანც შენს ხსოვნას რად გასცქერს თვალი?
მეგონა დავრჩი მარტო ჩემს თავთან,
და გადაეუსვი ხაზი წლებს ჩავლილს.

სენაკის კარზე დახშული კლიტე,
დამზრალ ფოთლებს ჰაერში კედომა.
ეგ ცა მრუმე ფერს ვეღარსად იტევს...
ასეთად ვხედავ შენს შემოდგომას.

შენგან წყენათა ჩამოვშლი ზვინებს,
მოგონებებმა შეწყვიტონ ოხვრა.
მანც შენდობის ავკინძავ მიივებს,
(არც გიფიქრია შენ თავის მოხრა).

ნულარ ეცდები სიზმრადაც მოსვლას,
ცხადის სამანთან შემოფეთებას.
ასე, უშენოდ განაგრძოს დრომ სვლა,
უნდა მოვასწრო ქმნა და კეთება.

და... გამიღიმეს ამ მთებმაც ერთობ,
რა სჯობსო ტაძრად სანთლების ბრიალს?
შენ დამილოცე მამული, ღმერთო
და ნუ მომიშლი ფიქრთან ხეტიალს.

10. 11. 2009 წ.

დიდი ქაბთუელი პაფცის,
მუხტან მახაჯადიანის
80 წლის იუბილესთან დაკავშირებით

იუბილეს მიაგებდა მუხრანს, –
დღეს ზეობდა ჭემმარიტად ერი.
პოეტებში მას – მუხათა მუხას,
დაულოცეს ოქროს კალმის წვერი.

ქართულ სიტყვის ფილტვებსა და სუნთქვას
ეთქვას სიბრძნე კიდევ ბევრზე ბევრი.
არაფერი დაუკლია უფალს: –
ახოვანი, მხარბეჭ-განიერი!..

დაებადოს ქართულ მიწას, ღმერთო,
პოეტები ასეთები ბევრი.
რომ კოცონი ცად აწვდილი ენთოთ,
ანბანთ ქების, ქართულ ჯიშის-გენის.

ნაკვალევზე წინაპართა წმინდა,
გამოზარდონ თაობები ბევრი.
ღმერთო, მეტი მადლის ფიფქი ციდან,
ჩვენს დიდ მუხრანს მრავალქამიერი.

ერის სავალს ზომავს მისხალ-მისხალ,
ძალა ჰქონდეს მას გიორგი მძლევლის.
საქართველო არ ასცდება მიზანს...
დღეს მუხრანი უფრო გზნებით მღერის!

18. 12. 2009 წ.

ხმა მთაძუს ნიაუს

ააფანულებს წამწამებს მთვარე,
სხვა შუქში გახვევს ალვათა მწკრივებს.
და ახალშობილ, ჯერ თოთო ბწკარებს,
მწამს, აუკინძავს ჯადოსნურ მძივებს.

კავკასის ქედებს, იმერს და ამერს,
რომ უმღერიან ვაზის ჯვრით ხელში.
ქართულ სამყაროს – უკიდევანესს,
გარს რომ ურბენენ წვიმათა თქემში.

წუთი ათროლოებს დავითის ფსალმუნთ,
ცას ფანტელები უხვადა სცვივა.
ლაწვებს წაპკიდებს სიამის აღმურს
და... ეს ამოთქვას მუსიკად სიმმა.

ნისლებში მოპქრის მხედარი რაშით,
რა უნდა ამცნოს ნეტავ ჩემს გვარ-ტომს?
და შეკითხვაზე მპასუხობს ბავშვი: –
გვიშვას ახალი შოთა და ტატო!!

ხმა მოაქვს ნიაუს გიორგი მძლეველის: –
შე ფიქრიანო, შე სიზმარაო!..
სულ ხასხასებდეს ბორცვიც და ველიც,
დავიცვა მარად ეს ქვეყანაო.

18. 12. 2009 წ.

მაძ, დამილტყეთ

სიო მოვარდა საარზე დილის
მიმოუარა ჩემს თვალთა რიდეს, –
და თეთრი ჩრდილი, მეუფე ხილვის,
ცის მთა-ველებზე მიყვება იმდენს...

ადვილად დავთმო ყოფნა მიწაზე,
(მელოდებიან „იქ“ და და-ძმები...)
სამშობლო – მარად გულის ფიცარზე
და გაპოხილი წინაპართ ძვლები...

მეცოდინება, როცა მოგვედები,
თვით ღვთისმშობელის ვინაობებს ხილვას.
ვთხოვო, შემინდოს ეგებ ცოდვები,
ვერ დავესწარი თუ ოდეს წირვას...

სათნოდ მიცქერდეს წმინდათა დასი,
(იციან რომ არ ვეჭვევებ ჭმუნვას.)
დღეები მედგნენ თუშცადა თარსი,
და ირეკლავდა თვალი ცის ბრუნვას.

კალათა მქონდა ნუგბარით საფსე,
მოყვასს ეგემა ჩემი ხელიდან.
მათ კი, ვინაც მე სამსალა მასვეს,
ვერეკებოდი გველის ხვრელიდან.

და აფრიალებს სიო ცის ფარდას,
მათრობს ფრთოსანთა უცხო გალობა.
ყველა თქვენგანი გულით მიყვარდა,
მაშ, დამილოცეთ „იქეთ“ მე ზავრობა.

15. 12. 2009 წ.

ემახის თვალი ისევ ლურჯ ფერებს,
სამანთ იარა გაღრმავებულიათ.

და ეს კითხვები ზღურბლთან ისევე,
როდის შექმნიო ნოტებს ვნებიანს?

ყოველი დილა გაშლიდეს მკლავებს,
გამომიწოდოს გულწრფელად ხელი.
მიიხუტებდეს გულზე ჩემს ბწკარებს,
ნუთუ ეს მისთვის იქნება ძნელი?

უნდა იცნობდნენ ხმას ჩემი არღნის,
ეს ცა, ეს მიწა, კავკასის ქედი.
ხომ არ მგულობენ ნეტავი დაღლილს?
ელამ მზერას რომ წაგაწყვი ელდის.

უნდა ავაგო სულ სხვა ნავეები,
სხვა იყოს ჩემი ბორანიც, ტივი.
და მაშ, გაშალე დილავე მკლავები...
არ ვინსენებდე მეტად ძველ ტკივილს.

ააფახულოს მაშ, ვნებიანად,
იღბალმა შავი წარბ-წამწამები.
მთებმაც შესძახონ ომანიანად,
შეგეწიოსო ძალი სამების.

უნდა შექმნა და უნდა აკეთო,
ციდან ჩამოდის ეს ხმა მამების.
გულის კარიო აღარ ჩაკეტო,
ღაწვზე გითრთოდეს ტრფობის ხალები.

და რაც მოვსულვარ ამ ჩემს მიწაზე,
ვეგრძნობ, ვიღაც მითვლის ამ ფრთხილ ნაბიჯებს.
წვერო კავკასის, რით ვერ მიწამე?
პირს რად არ უცვლი ქართლის ამინდებს.

ცამ გამომე ზავნა საგალობელად,
მსურს აღსრულება სწორედ ღვთის ნების.
თავს ვგრძნობ საუნჯის მთლიან მფლობელად,
ეს დაკეჭნილი ვასწორო გზები.

ეთამაშება ნიაფი დილის
ოცნებას, ოქროს დალალებიანს.
და... რა სჯობს მთების ამ გულწრფელ დიმილს,
ღვთის სადიდებლად ერთად დგებიან!

16. 12. 2009 წ.

ღმწსთან კამათი

რკინის ბადე თუ გალია? –
არცერთი უყვარს სიტყვას.
აქ ჩიტმა სული დალია,
თვით ცა იგლოვებს დიდხანს.

მომდევნ თალხი ფერები,
ვეძობ არძინბას და ნიხასს.
სისხლიან გულით, ხელებით,
ვით მიაღწიონ მიზანს?

კოკოითი და ბალაფში,
არ იღოს ქართულ მიწამ.
ვაჟაის გუდას გადავხსნი,
უფალს მოგუხმობ იმ წამს!

ტოული შალიკაშვილი

დროსთან მაქვს დავა, კამათი,
ვტირი გარდაცვილი შვილს და...
დრო უძღვები და ჯაღათი,
როს იცვლის სახეს – ნირსა?

აღარც ხალისი არათურის,
მხოლოდ იმედი ღვთისა...
ვუსმენ ილია მეორეს, –
ერის ღირსეულ შვილსა.

თვის ხილვას რომ იმეორებს; –
მტერს არ ასცდება რისხვა.
დავობრუნებთო აფხაზეთს,
ამას არ უნდა კითხვა.

დავაწყობ გმირთა საფლაგზე,
ტკივილის თითო მიხაკს.
ღმერთი მოგვხედავს, ჩამოხსნის,
ჩვენს დამანგრეველს ნილაბს.

დამთავრდეს ურვა, ქაოსი,
სხივს ველი ისევ ციდან.

ვდგავარ ხილვების შარაზე,
ჯვარს გამოვთხოვო ძალა.
მავანი რომ ზის „წამალზე“,
ქართულ სისხლს იშრობს ალაღს...

წარღვნაა, ელდის თქეშია,
ნარკოტიკები სანამ?!
ო, ენა დღეს რა დღეშია,
რით ვანუგეშებ კალამს?!

ბილწისიტყვაობის ჯერი დგას,
სულ დაბინდვით გონი!
ჩემი დედა მო... ბაგენი
ვით მოძრაობენ ნეტა?

ურჯულულება... ამდენი,
ნაცვლად ძირკვავდნენ ეკალს...
მიხედვა უნდა თაობას,
თვალი დაეძებს თავდებს.
ყურადღოს ეგებ მთავრობამ? –
რომ ყნოსავს ვნებით „ვარდებს...“

ყმაწვილთა აღზრდის საკითხებს,
მიმართონ ახალ ფორმას.
ყოველი კითხვა კალმის გულს
მატებს ბორგვას და ოხვრას.

რით მოვეუშუშებთ მამულს წყლულს,
დავდგეთ მოყვასნო ერთად.
დიად საქმეებს საეროს, –
მივხედოთ ფერთა გამას.
რატომ არ უნდა ვბაძავდეთ
მეფეთა-მეფეს, თამარს?!

შეგონებები დაფითის?...
„ჭირსა შიგანო“, – შოთა?
არ ვიყოთ სულით ღარიბნი,
ღროც დაამთავრებს შფოთვას.

8. 01. 2010 წ.

ცისაბწყლოში ცაგი ბაკლომად

პირი შეუკრავს წელთა იარას,
ჩარჩოს ვუძებნი იმედის სახეს.
მივეყვები ბილიკს ლექსის ზიარად,
ნეტავ თუ იცნობს ეს ცა ჩემს სახელს?

წუთი არ ჩქარობს, მთხოვს დახანებას,
რომ საახალწლო მომიდგას ხონჩა.
ჩემს ერს მილოცავს გზნებით სამება,
ვერ მოგვეკაროს ღუშმანი, მორჩა.

ვუმღერო დილას ფართოთვალეხას,
(არ დაგუბრუნდე გარდასულ კითხვას)
ცისარტყელები ცაზე რკალებად...
ცელქობდნენ ლექსშიც ო, ღმერთო, დიდხანს.

ჩემს ყაისნადით მოქარგულ ფარჩას,
ფიფქი ეცემა ამ სანთლის წვისას...
ამ ქვეყნად მგონი დრო მცირე დამჩჩა,
ვერ გავუგმირე ბედს გული ქვისა.

მაინც წკრიალებს გრძნობათა სიმი,
ჟღერას მიაწვდენს სწორს, გულის ხმისას?
ო, ეს გაბმული წვიმების ჟინი,
ეს ძახილია იქნებ და... ცისა?

საახალწლო

ჰა, სადაცაა მხრებგანიერი
 შემოაბიჯებს ახალი წელი.
 და ღვას იმედი, პირმშვენიერი, –
 თეთრი, ქათქათა გაშლილი წვერით!
 აღწევდებაო მშობელი ერი,
 უხვად ექნასო შეწევნა ღვთისა...
 აჰა და, მთებმაც დამიკრეს კვერი,
 ღვას ელვარება თამარის ჯვრისა!..
 რამდენს მპირდება ცის კაბადონი,
 წამწამს ეძებენ თეთრი ფიფქები.
 მოსწონთ ბაგეებს მათი ამბორი,
 სადღაც მიხმობენ ცელქი რითმები.
 ო, რა სჯობს ცქერას ამ ნაძვის ხეთა?
 აქვთ საჩურჩულო თოვლიან ტოტებს.
 სხვა რელია და ხიბლი ფერთა,
 რომ გუნდაობენ ქეთო და კოტე.
 თოვას შეჰხარის ამდენი ბავშვი,
 და აღარ სცივა ჩიტსაც, ნიბლიას.
 აღარ მადარდება ჭადარა თმაში,
 სიმღერით შევხვდე დღეებს იღბლიანს.
 ვერ მომეკაროს ზმანება თარსი
 ღვას რწმენის ხონჩა პირამდე სავსე.
 გენუკვი, ღმერთო, შარბათი მასვი,
 ჰიმნი ვუძღერო მსოფლიოს ბავშვებს.
 თქვენს დიად მიზნებს ვკითხულობ ახლა,
 ლექსით გილოცავთ დამდეგ წელს, ახალს.
 გადაგებუნძლოთ სურვილთა ზერები,
 ყველა ოცნებას შეგისხათ ფრთები.
 გესმით გუგუნი ზვიადი მთების?
 უქმად აფჩენსო მტარვალი ხახას.
 გადასახედთან პაპის ხმლით ვდგები,
 უფალი ღვას და პირჯვარსა მსახავს?
 31. 12. 2009 წ.

ტოული შალიკაშვილი

ახლა კი, ახლა... (ცაფცას)

გაუჩინარდი, გაქრი აქედან,
თავს რად მადგახარ ისევ?
აქ ვინ გაგზავნის, ავო ზმანებავ?
გულის ელდით რატომ მივსებ?

როდის ისუნთქონ ლაღად ბწკარებმა,
სანამ ჰაერი მძიმე?
ხმა შეისმინოს ჩემი სამებამ,
როგორ ვენუკვი იმედს!

ერთთავად ვატყობ ფიქრს გარინდებულს,
და ეს, როცა ვარ მარტო.
არაგვის პირას ყოფნა მინდება,
შენთან ჩურჩული, ტატო.

ახლა კი, ახლა ზმანება თარსი,
თვალეებს მიქაჩავს ისევ.
და გამოვიხმო სიტყვები ბასრი,
სხვა რით მოვეუგრეს კისერს?

მაქვს დასაწერი ჰიმნი ახალი,
გაგრეკო ნისლის ფარა.
წყალობას ვითხოვ ღმერთის მაღლის,
მთებიდან სიოს ხალასს.

მაშ, შემხვდი ტატო შენი მერანით,
მიცნობ მე ამ ხმით ალაღს.
მეც გზნებით, გულის ჩუმი ღელვანით,
ეს ცა ამ მხრებით დამაქვს!

მე „არაგველი“ მთებმა დამარქვეს, –
ღვთის ნებაც იყო, ვფიქრობ,
ჩემი ულ მათრახს ვუქნევ წარმართებს
და მათ მოქცევას ვითხოვ.

და შენთვის ქარგავს ცისფერ მანტიას
სიზმრის მდელიოზე წამი.

გულს გაგინელებს, ტატო დარდიანს,
მპირდება წვერი კალმის.

15. 12. 2009 წ.

კანდელის მუცღი

ცა გრუნუნებდა მთელი დღე ისე...
ნეტავ რა ხდება იმ მთების იქით?
ბედი – შავ ბედი მიმიზნებს ისრებს,
და ღრო უძღვები საათებს მითვლის.

ცრემლის კურცხალი დაეცა დაფას,
ფიქრი არ მტოვებს გარდაცვლილ შვილზე.
და სიმარტოვე აფჩენს შავ ხახას,
ღრო სულ მშარობს და დაეძებს მიზეზს.

კანდელის შუქი აგრძელებს ლიცლიცს,
უფალთან მიაქვს, მწამს დედის ლოცვა.
იქ, ჩემი შვილის აღდგომა ვიცი!
შორს, ჰორიზონტზე სულ სხვა მზე მოსჩანს.

ცის კიდეს მერნის ჭინგიანი ესმის,
ტატოს სიზმრები მერტყმიან ჯვარად!
შევეყუყუები მხრებს ჩემი ლექსის,
და ბედის ქირქილს შევეუტევ თავად.

15. 12. 2009 წ.

სალამის სიმღერა

ჩამოიქროლა სალამოს სიომ,
აუშრიალა ვერხვებს ტოტები.
სურს შთაგონების ნისლში გამხვიოს, —
სულს დაგიჭრისო წამი გოდების.

უხვად მოზიდა თვალთა ფერები,
ლოცვას აღავლენს, ვით ოქროპირი!
არ დაკარგოვო უქმად დღეები,
დექ გემის ქიმზე, ასე რომ ჰკვივის!

ჰქროდეს ებოქის სიო ნეტარი,
გაასხივოსნოს ცის კიდე-განი...
შენთან რა ხდება ახლა ნეტაგი?!
თუ ნანობ იმ წლებს ხმაურით განვლილს?

თუ ღვივის ისევ ხსოვნის ღაღარი?
(ეჭვი გასცქერის თუმცა სამანებს...)
აროდეს გიხმობს ჩემი არღანი,
იმეორებენ მთებიც ამავეს.

სიგმატი

შეტოკდა და შეიფაკლა
ფიქრის ღაწვზე ხალი.
თვალ-წამწამთან რული ჩაკლა,
ღროა შუა ღამის.

იწვევიან ფანჯარასთან
კენწერონი ალვის.
წამი იქ ზის, სიზმრის ტბასთან,
წლებს იგონებს ჩავლილს.

რას უყვება იქვე ტირიფს?
(ტბაში ცურავს გელი).
აჰა, მესმა: წუთი ტირის; –
რად ვარ შავი ბედის?..

...

მხრებზე იდგამს ვერცხლის სურას,
მთვარე მიდის წყალზე.
წუთი სიზმარს მუჭში სწურავს,
მღერის სულ სხვა ხმაზე.

15. 12. 2009 წ.

ბად ღიბს?

აღარ გაწვიმდეს ნეტავი არა,
აღარ იცვალოს ამინდმა პირი.
გზა მიფუხინო სიზმრების ფარას,
ღრო როცა არის მეტადრე ძვირი.

ვარდის წყალიო ერის გზა-საგალს, –
პირველი ზრუნვა ფიქრიან კალმის.
ამ სიმთა ჟღერას წრფელსა და ალაღს
დაპგარგარებდეს გამრიგეს თვალი.

ბუბუნებს ქორო ანგელო ზთ დასის,
დიდ წინაპართა, – მამათა მწკრივის!
ვერ მომეკარონ ეჭვები თარსი,
ვერ გამიწყვიტონ სურვილთა მძივი.

ქებათა-ქებაე ყოველი არსის,
გმადლობ უფალო, მიმოსაგ ბწკარებს.
ზეცას შესცქერენ სიცელქით ბავშვის
და უმცირებენ შუბლს ჭმუნვის ღარებს.

ლექსი, — პირველი სულის კურნება
და ტაძრისაკენ ბილიკი წვრილი.
და ღვთით დახატულ ქართლის ბუნებას,
რად ღირს, რომ უმღერ შენ გათლილ სტვირით?

გამოფუკეთო ლტოლვილთ გუნება, –
საფსეა, საფსე სიზმრების სკიფრი...

კალამი ესე... ღამენათევი

მიიგრავნება ფიქრის მდინარე,
რომ ფართო შუბლი არეკლოს მთათა.
ამინდი მქუში, ხან „პირმცინარე“...
მიმქრალან სადღაც სხივები თვალთა.

ხორხოცი ავთა ჩემს ქართლის გულში
და პაექრობა საკუთარ თავთან.
რამ დამავიწყოს, რა იყო გუშინ? –
ო, არ დანდობა მოხუცთა, ბავშვთა...

...

კალამი ესე, ღამენათევი; –
როდის მორჩესო სტრიქონი ოხვრას?
მამული – ჩემი ფიქრის სანთელი,
ვერა, ვერასდროს მტერმა ვერ მოსრას.

კმარა ქირქილი, განვედ სატანავ,
რითმებს მოვასხა ფარ-მუზარადი.
თუ როგორ უნდა ლელოს გატანა,
მუზა მასწავლის ეს... თვალ-ტანადი!

30. 12. 2009 წ.

მეტანის თეთრი თათაბი

მერანის თეთრი ფაფარი,
რომ გაუშლია ნიავს...
რას გახდეს ჟამი აფთარი?
ფიქრს წარბი ზემო მიაქვს!..

მელის ქალღი ქათქათა,
შუბლს აკვირდება ცვრიანს.
დე, ყელს სიმღერა რაც დარჩა,
ამოთქვას, თუნდაც გვიან!

რუსთველის ჰანგი ნანატრი
უგლიდეს ცათა კიდეს.
უშენოდ ყოფნა არად ღირს,
ლექსო, მოფრინდი კიდევ.

დამაწვნივნიე ჰამაკი,
იქ ახალ შოთას გზრდიდე!!!
მათრახი, ჩემი ქამანდი
გადაგკრა ორგულთ, ფლიდებს.

ოცნების ჭერო ამაღლდი,
აგუდგა ზეცას კიბე.
სიტყვაჲ იდიდე, გალალდი,
რომ წმინდა მირონს ღვრიდე.

კვლავ შობოს მიწამან ჩემმან,
ერთი დავითი კიდევ!!!
და... რას უზამდა ბედს ელამს? –
კალამა იცის მტკიცედ.

1. 01. 2010 წ.

დავითის ჩრდილიც მიმტდის

ვერ ეგუება, ვერა
სარკე გარინდულ ამინდს.
აქ დგას ზმანება ჯერაც,
ხმობს დიდ წინაპარს, დავითს!

დაუბღვრიალოს თვალები
ჩრდილოელ მელას, ვერაგს.
და მესმის რისხვა ალგების: –
იგი – ქმნილიო გველად.

დღეს ჩემი მთების, — სამების
გამხდარა ბატონ მცველად...
იმედო გამოდარების,
არ დამედვარო ცრემლად.

იღონებს რამეს ეს ბწკარი,
წარბებს რომ ზიდავს ზემოთ?
შეუტევს, ვით ამორძალი,
გახელდი, ლერწმის ღეროვ.

აქ მაქვს ახალი ნოტები,
მამულის სასიმღერო.
მასზე ფიქრს ვით გავშორდები,
მის მრავალჭამიეროს?

რაშს მოაგელვებს გიორგი,
ვეშაბი ისრით მოსრას.
დავითის ჩრდილიც მიმოდის,
სხვა მუზარადით მმოსავს!

3. 01. 2010 წ.

იღუმალი კანჭი

ჰა, გაშლილი კარტი,
რას გვანიშნებს ნეტავ?
ნაბიჯები ამ წლის
მაფიქრებსო მეტად?

შარი-შური კარტის,
ათამაშებს წარბებს.
კვალი მოსპოს დარდის,
ველით ახალ ამბებს...

აქ... ეს ყვავის ღამა
ყალყზე რატომ დგება?
ავს გვაუწყებს განა? –
ქალის სახე კრთება!

ექვსიანი ჯვარის
გვამცნობს გამგზავრებას...
იქ დაანთო კვარნი,
სადაც წასვლა გნებავს.

იღუმალი კარტი
ჰყვება რამდენ ამბებს.
გიჟი დარად მარტის,
იმედს გვიშობს რამდენს!

მთვარე

ღრუბელთ მკლავებში ჩარგულსა გხედავ,
გადმოიხედე ნამგალა მთვარევე.
თორემ ღამეს კვლავ შარობა ნებავს,
ისე მზაკვრულად უმზერს ჩემს ბწკარებს!..

გადმოიხედე, გაშალე სხივი
და დააფინე მთლად ჩემს ქვეყანას.
მტრის ტყვია შიგ ქართლის გულში კივის,
ვია თუ, ეს ხმალიც ჟანგმა შეჭამა!

სიტყვა მხმობს მიტომ მეტადრე ბასრი,
გამპირს მოტეხოს ეშვი, მკლავები.
და არ მცილდება ზმანება თარსი,
არ გამიჩეხოს მწკრივი ალგების.

გადმოიხედე, მთვარევე, ნუგეშო.
დაუბრიალე ღამეს თვალები.
ვით გადიტანენ ზამთარს უშეშოდ?
ლტოლვილთ, აბა რით ვენაცვალები?

და აზანზარებს დარბაზებს ფიქრთა,
როდის შეწყდება გრიალი ქარის?
პასუხი არ აქვს გათოშოლ რითმას
ენახა მთვარე აქ, ტოტზე მჯდარი!

17. 12. 2009 წ.

გალთბს ჩიცი

რას მიგალობს ეს გულთეთრა ჩიტი, –
ქართლის ბედზე თუ რაიმე იცის?
ძარღვებს სინჯავს ყოველ ჩემი სიტყვის,
ანცობს ტოტზე, ჭიკჭიკის ტონს იცვლის!

სიონს, ქაშვეთს, გარს რომ ვუვლი გელათს,
წრფელი სუნთქვა... ღმერთს არ უყვარს ფიცი.
გალობს ჩიტი, გალობს ისე მწველად,
ისიც ელის ახალ დღეთა ლიცლიცს.

აფხაზეთი, სამაჩაბლო ნანობს, ღმერთო, რისთვის?—
წამოგეგეთ რუსთ ანკესსო, ბურანში ვართ ნისლის?
გალობს, გალობს ეს გულთეთრა, მან წინასწარ იცის,
ბოროტ რუსეთს არ ასცდება ჟამი, უფლის რისხვის.

7. 01. 2010 წ.

აიუნდინ

წამს გაუხდია ფაჩუჩები, შიშველ ფეხს აქნევს,
არის თავისთვის, გრძნობა არ შლის ოქროს დალალებს.
წელთა სიგრილე ვერაგულად ტრფობის ნიჭს მართმევს,
მხოლოდ შეჭნარის სხვათა ღონის და ჰარი-ჰარალეს.

დამოკლება ვზად იღბალსაც ორივე კანჭი,
მისმა ლოდინმა რახანია გაწია ფარდა.
და აიუნდინ არწივს ეხატავ სივრცეში აჭრილს
და მარტობა შემომცქერის, თან ისე ხარბად!

და სადაცაა გაფრინდება ეს წამიც სადღაც,
კარებს აეკრა ელდის ლანდი, გრუხუნებს ზეცა.
მტვერს გადავაცლი ჩემს საკრავებს, ფანდურს და არღანს,
როგორ დარღობენ, ყმაწვილობა ფრთებს ჩემს წინ კეცავს!

გასრულებულა ჩონჩხიანი წლების მინდორი,
უამო ხსოვნა ნისლების მატყელს რაღატომ პენტავს?
და დუმს ჯიუტად, არ მპირდება არც რას რიონი,
და... ჩუმი წამი სარკემელს ურდულით, ჩუმაღვე კეტავს!

ჩყნის კვალი

კუნძუზე ზის ასე კენტად,
გახუნებული წამი.
ნუ გამახსენებს მეტად,
მაშინდელ წრიალს კალმის.

თასში სპეკალი, ღვინო,
დაასხი, შეესვათ ხვალის.
თორემ დრო ისე ძვირობს...
გვყოს მეგობრებად რვალის.

ნინოს ჯვრით უნდა ვძლიოთ,
ეშმაკს მოვთხაროთ თვალი.
ვთხოვოთ მთებს ამო სიო,
წაშალოს წყენის კვალი.

აგაგოთ ძმობის ტივი,
მერე რა, რომ წვიმს წვრილად!
ვერიდოთ სიტყვას ირბის,
ვკინძავდეთ მხოლოდ მძივად...

მაშ, გაუმარჯოს იმედს,
და-ძმობის წმინდა კავშირს.
მივენდოთ ციურ ხილვებს
თვალეებით, ცელქი ბაგშვის.

მეშაგე, 7 იანუარი. 2010 წელი

ქალაქს შეახე კალმის წვერიო და თანაც ჩქარა,
ცას სწვდებოდაო შენი გალობა, შენი ალილო.
ჩამოიდგრება ცით შთაგონება მზის ნიაღვარად,
როს სული ზეობს შობის დღეზე, სურნელ-ყვავილობს.

დამეს წუხანდელს რა შეედაროს, ტაძრად მის თევას?
როს გუგუნებდა კრებული, დასი, რეკდენენ ზარები.
ვით დაიტოოს ან თვალთა ტილომ ეს აღმაფრენა?
ამოვესება, მწამს ხვალიდან ზეცას ბზარები.

ახლა მარტო ვარ, თვალმა დაღანდა აქ ახლოს ტატო,
გადაამოწმოს სულის ბრუნვა, კუთხე-კუნჭული.
მიულოცეო ახალი წელი, შობა ჩვენს გვარ-ტომს,
ჩვენთან არს ღმერთი, რწმენით მოვსრათო ყველა ურჩხული.

და მორაკრაკებს თამარის წყარო, წყარო ანკარა,
და ფრიალებენ და ფრიალებენ ზეცის კარები.
ვაჟაზე ფიქრმაც მთები სულ ფრთებით შემომატარა,
ჩრდილი გადმოცქერს ზეგანიდან თეთრი ზმანების.

ვხვდები, რომ ესმის წრფელი სუნთქვა ჩემი ბუკარების,
და შთაგონებაც მან შემომანთო ასე დადარად.
მამულს საყვარელს აბა, სხვა რითი დავეწამლები?
დარდს სიმარტოვის არ მოვუშვებ ჩემთან, აღარა.

მარტომ არ შევსვა შობის დღეზე ეს სადღევრძელო,
ვუხმო ხინკალზე ჩემს მეგობრებს, სურვილი მწველობს.
აქ დვას, დამცქერის ვაჟას ჩრდილი მიღიმის, ზეობს,
მივაწვდი ფანდურს, ააწყობს რომ ერთად ვიმღეროთ!

ჩვენი ჰანგები, ჩვენი ალილო ჭერს ახდის ზემოთ,
იქნებ და... მტერიც მამულისა გაანათელოს?
მუხლმოდრეკილი ლექსით ვვედრი ღვთისმშობელს წმინდას
რომ ემფარველოს სამარადისოდ ჩემს საქართველოს.

ჩვენო იესო, ჩვენო იმედო და ჩვენო მხსნელო,
შენს მცნებებს გული და კალამი წრფელად ატარებს.
გმადლობ ყოვლისთვის, სული შენით ასე რომ სერობს,
ეს შენ მიგზავნი თვალისათვის ფერებს საყვარელს.

შენით ვაჟღერებ ჩემს გამოთლილ ლერწმის საკრავებს,
ეს შენით არის ქართველი ერი ასე რომ ერობს...
მიწა ქართული კვლავაც გვიშობს გენიას, შოთას,
გავუშკლავდებით ქართა გრიალს, ოხვრას და შფოთვას.

ვით დავამთავრო სანთლით ხელში ქართველთა ლოცვა?
სურვილთა ხურჯინს გადაგინსნით ახალი წლისას.
ნაზიარებნო უზენაესის ხორცსა და სისხლსა,
დრო არ დაუთმოთ ათას ჭმუნვას და ათას კითხვას.

თქვენ იცით, რა რიგ ძვირფასია ყოველი წამი,
ღვთით ვესწრაფვოდეთ ჩვენს გულებში დასახულ მიზანს.
ვიყოთ ერთურთის ამოსუნთქვა, სანთელი — კვარი.
სიკეთე გქონდეთ, ნათელი გონი და მრთელი ჯვანი.

თქვენ დაგტრიალებთ წელი ახალი გულით, ფიქრებით
მტერს დავამარცხებთ მაღალ ზნით და ყველა ღირსებით.
ამ ღღის ზეიმი გადაედოს ყველა ქრისტიანს,
სიყვარულისთვის, ღვთის საღიღებლად ვინაც იღწვიან.

წმინდა ნინოს ჯუჯაძე

მზერა მისწვდა ზეცის დაფას,
ჩახახებენ ვარსკვლავები.
მოდის წმინდა ნინო მთა-მთა,
კოჭებამდე ნაწნავებით.

შობა მოგვილოცოს რათა,
მოვიძარჯვო საკრავები.
რომ ვადიდო მხსნელი კაცთა,
კვალი მოვსპო სატანების.

გადმოვიღებ სჯულის დაფთარს,
დავატარებ რომელს გულისით.
სულის სულში განძად რაც მაქვს,
უფლის რიდი, სიყვარული.

ვანთებ კრძალვით წმინდა სანთელს,
იხურჩულოს ხატთან ბაგემ.
ვიცი ვალი, რაც მე მმართვეს, –
სიტყვით, საქმით კაცთან დაფდვე.

ვეკრძალო ღვთის წმინდა დედას,
ადგავლინო მასზე ლოცვა.
სიზმარ-ცხადში თავთან დგება,
მუხლმოდრეკით ვდგავარ როცა.

მადლმოსილი ნინოს ჯვარით,
დავტრიალებ ჩემს მთა-გელებს.
შობას ვხვდები ხელში კვარით,
შევახსენებ ჩემს ქართველებს.

ტოული შალიკაშვილი

მოგუწოდებ, ფხიზლად იყონ,
არ შეუდგნენ სექტებს სხვათა.
რომ „იქ“ ღვთით არ გაირიყონ,
რომ მართალნი იყონ თავთან.

აქ დგას, მისმენს წმინდა ნინო,
ვეამბორო რიღით კალთას.
შუბლზე მაცხებს ციურ მირონს
და არ ჩქარობს ჩემგან წასვლას.

7. 01. 2010 წ.

იმ იასამნეშს

დახეტიალობს ხსოვნის ქუჩებში,
დეკემბრის სუსხი, ასე თავნება.
როგორ აკოცეს, ვნახე ტუჩებში
ღიღი ხნის მერე იასამნებმა!!
ისიც შევნიშნე, მათ თვალთა გუბებს,
აღარ ურბენდა „ის“ სხივი მწველი.
ყოველს ბრალიდნენ წელთა სიმრუდეს,
ვერ დავწერეთო ზღაპარი გრძელი.

...

სად დააბოტებს, ვის კართან ნეტავ,
იმედის ჩრდილი, თვალებსაცერა?
ფიქრის სენაკში რომ მგულობს კენტად,
ღრომ გრძნობა უღვთოდ როგორ დასერა!..
და აბრიალებს წკვარამი თვალებს
მოურღვევია მთვარისთვის ქობა.
ნეტავი იმათ, იმ იასამნებს,
რომ აღუდგინეს ერთმანეთს ნდობა.

16. 12. 2009 წ.

ახლა წვიმს

ფიქრის ორთქლიან კედლებს
ოდნაგ ანათებს კვარი.
შენ ახლა უნდა წერდე: –
ეს ხმა ზეციდან არის!

ზმანება მაწვდის ქარგას,
ციურ ყაისნაღს ხელში.
ფრთებით მიფყავარ სადღაც,
ჩემი სიმძიმით ხვნიშის!

არ შემახეთქოს ნეტავ,
ათას უამრავ აკლდამს.
და... თმენა ლაგამს ჰკვნიტავს,
სუსხი ძვალ-რბილში ატანს!

და... ეს ჩურჩული ხეთა,
მანსენებს ჩემს წყვილ საკრავს.
ცის ფარდას ახალ დღეთა,
უფლის ხატება აკრავს!..

წუთმა კლდის ქიმზე დამსვა
ღვთისმშობელი ღვას სვეტად!!!
რაღა ვინატრო, აწ რა?
გმადლობ სიზმრისთვის დედავ!

გამოცხადება შენი
უფლისვე იყო ნება.
ყველა სურვილთა ზენიტს
ის ხომ პირველი ხედავს?

ო, რა ძალა აქვს სანთელს,
ცისკრისას ჩურჩულს, ლოცვას.
გვერდით შენ და ჩვენს გამჩენს,
მანდ ჩემს სისხლსა და ხორცსა.

ჩემს ზურას კარგად მიხედავთ,
(ახლა სრულიად ჯანმრთელს!)
ახლა თქვენს შვილად ითვლება!
ეჰ, მე ვიკითხო აქ, მე...

დაფრჩი სიზმრების აპარა,
სრულიად მარტოდ-მარტო.
გახელდა დარდის ჭაღარა,
ანდა ვინ მკითხავს, რატომ?

გადაათარე შენდობის
მას, ღვთისმშობელო, კალთა.
(ზურა ხილვებში შემოდის)
დგას ხოლმე მორცხვად კართან...

...

ახლა წვიმს, გარეთ თქეშია,
შეგცქერი სანთლის ლიცლიცს.
ის ძალა, ვიცი, ჩემშია,
მარად ვილოცო მისთვის.

ცაცცახი წუთის

წევს სარეცელზე მრუშე ღამეთა,
„იმ“ ხსოვნის ჩრდილი უსულ-უგულო.
ფიქრი მუხლს იღრეკს წმინდა მამებთან,
იმ დამრეც ბილიკს აღარ ვუყურო.

ცაცცახი წუთის და გაფითრება,
ჩაწვდეს იღუმალს ვარსკვლავთა ცაზე.
ლეგენდებმა და ძველმა მითებმა,
მომიკაკუნეს სენაკის კარზე.

მხრებზე ჩამოშლილ ოცნების დაღალს,
ვერ მოსწვდეს მეტად ორგულის ხელი.
და... იმ შორს გზაზე ამ საგზლით წავალ,
გზად სიტყვით ვსერო გველები ჭრელი.

არ ვეხარბები ბრილიანტს, აღმასს,
ვარ ღვთის კანონთა უებრო მცველი.
შენგან დაჭრილი მოვიკრეფ ძალას, –
შეგძლო, შეგინდო წყენანი ძველი.

26. 11. 2009 წ.

ბაფთა და ბისთის?

მთვარემ გასწია სარკმელზე ფარდა: –
რატომ თხიზლობო ამდენი ხანი?
თუმიცადა ესმის ძალიან კარგად,
ჩუმი სრიალი ქაღალდზე კალმის.

და ჩემეული სიზმრების დაფას,
სტყორცნა ერთბაშად მრავალი სხივი.
იმ ხსოვნის დღეთა წაში სულს ღაფავს!..
სარკმელთან სიო სხვაგვარად სივის!

აქ შარიშურობს თამარის კალთა,
გულზე მირონი სურნელობს ჯვარის!
მიწყდეს ხორხოცი მზაკვართა, ავთა,
იმეორებენ არაგვი, – მტკვარი.

რატომ და რისთვის, რატომ და რისთვის?
რუსთა ჯვარები ენგურთან მდგარი?
რეკენ ზარები დღედაღამ რისხვის,
აქ მაქვს გორგასლის ხმალი და ფარი...

უახლოვდება ზეგანს ილია,
ზედაშით მოაქვს იმედი ხეალის.
სულის ღრუბლებიც აღარ ჰკივიან,
ეგებ მოხუჯოს ღამემატ თვალი?

13. 12. 2010 წ.

მამულა

შენ ახლა საით, მუზავე კეთილო?
მაგ ქუსლს დაარტყამ ან რომელ სივრცეს?
ვერაგ მტერს ყოფა უნდა ეტეოს,
რომ დაუსახავს თავდასხმა ისევ.

ცას ასწვდეს ეგებ ჩემი ალილო,
საგანთიადო რეკენ ზარები.
მამულო, ჩემო ფიქრის ყვაგილო,
ჩაცხრება ჟინი დროის ქარების.

ახლა ღამეა, შენზე ფიქრებში
არ იკარებენ რულს წამწამები.
და ძლევის ჟინი მოზღვავდა ჩემში
რომ მაფხიზლებენ მთები სამების.

ასე კობწიას და მარად ნეტარს,
რომელი ლექსით დაგეწამლები?
ვცელავ ამ ცელით გზად ნარს და ეკალს,
სალბუნად ვიქცე შენი ბზარების.

6. 01. 2010 წ.

ჯადოსნურ სატყეს

მომწონს, ხმაურობს როცა ბუნება,
ღამეს რომ ართობს წვიმის შხაპუნნი.
სად აღარ დაქრის გრძნობა-გონება,
იმ შემართებით – მამა-პაპური!

ამოა სწორედ უფრო რე მეტად,
კარზე რომ გესმის ლექსის კაკუნნი.
მერე რა, ღროს თუ შემოვრჩი კენტად,
სანაცვლოდ მწამს ცის ბოლო სადგური...

ლოცვანის წიგნი დავხურო რიდით,
ოთახს არ ტოვებს საკმევლის სუნი.
ხვალ დღე თენდება ო, დიდზე დიდი, –
უზენაესი ზეიმი სულის!

ხვალ შობის დღეა, მსოფლიოს მხსნელის! –
რომელს გელოდი რიდით და კდემით.

ღობილს, ხან ძმობილს, ჯადოსნურ სარკეს,
სად გავერდილო ამ გვიან ღამით?
ხელში მარხეებს ერთთავად საწერს,
და არ მაკარებს რულს ერთი წამით!

შენ სულ სხვა გაქვსო უფლისგან ხვედრი,
მის ნაბოძვარსო მიუჯექ საჭეს.
სიტყვით განგმირე მტრის შავი მკერდი;
და ნუ დაუთმობ მიწის ერთ ნაჭერს.

და ყელს იღერებს ფრთათეთრი წუთი,
არ დაასვენა ეს კალმის წვერი.
ხვალ მოგილოცავთ შობის დღეს უფლის,
სიკეთით საგსე იყოს ეს წელი.

6. 01. 2010 წ.

ჩაუწვდელ იდუმალს...

ო, რა გაპკივის ქარი,
ვაი თუ ჭერს ახდის სახლებს?
ღმერთო, ჰქენ ისევ დარი,
რისთვის მრისხანებ ამდენს?

არ დავახანო წამით
ვანთებ სანთელს და საკმელს.
შფოთავს ცის კიდე-განი
და აზანზარებს სარკმელს.

აკმარე ურვა ქართველთ,
ისმინე ჩემი ღმერთო.
ვიცი მრავალი გვმართებს, –
კანონს ვარღვევდით ერთობ...

ეპოქის შეშლილ სახეს,
ღამეებს ვუთევ ფიქრებს.
მტერი ამზადებს მახეს,
საყრდენს აქ გულობს იქნებ ?

ცისკენ მიჭირავს თვალი,
ცისკარზე „იმ“ სხივს ველი.
„გვეყუდნოს“ ჩვენი თავი,
იცან ჩემი ხმა წრფელი.

ლტოლვილთა ფუძე-კერა,
როგორ ხმობს თავის ბავშვებს.
შენი წყალობის მჯგერა,
ვეწვევი სიონს, ქაშვეთს.

ტოული შალიკაშვილი

შევედრებ წმინდა ქეთევანს,
თამარს, მადლიან კალთას.
„ის“ წამიც ვიცი, მეწვევა,
ჩავწვდე იღუმალს მთათა.

თეიქრის უბე

სიჩუმის ფერფლი, მოფარფატე ეცემა რიდეს,
დგას მარტოობა, თან ისე ახლოს.
ავცქერ ჩემს გათლილ ფიქრების კიბეს,
ვსინჯავ საფეხურს, არაფის არ ვხმობ !

და... აღმოსავლეთ მიმირბის თვალი, –
იქიდან ელის სინათლეს, სითბოს.
იქიდან მოდის დარი, ავდარი.
ცრემლი უფლის წინ, სულ კაკლის სიმსხო!

შიში და ძრწოლა, იმედი ხვალის...
ეს მისით ვარჩევ ფერებსაც თვალთა.
ეს მისით ვზომავე დღეებსაც განვლილს,
არად ჩავაგდო ყბედობა ავთა.

დავუბრალო თვალები ჭმუნვას,
არ გავაჩერო სენაკში წამით.
გული დავუთმო ჩაგრულზე ზრუნვას,
უფლის დიდებს დღისით და ღამით.

.....

განსხვავებული მეწვიოს ფერი...
რადამ ჩააცხროს აწ ფუნჯის ყინი?
რა დამღლის ლურჯი ლაქვარდის ცქერით
და მოლოდინით ციური ღვინის?

5. 01. 2010 წ.

წამი – თამადა

გარუჯულ სივრცეს შემორჩა მზერა,
და მორაკრაკებს რუის სათავე: –
გააგრძელო დაფაზე წერა,
თვითონვე მაწვდის ლერწმის საკრავებს!

არად არ ვაგდებ ჟამთა ქარს კაპასს,
მე და კალამს გვაქვს ერთი ჭაბანი.
გამოვიგონებთ სულ უცხო ზღაპარს,
ვარწოთ ახალ ვაჟას აკვანია!..

მის მთებს არ ვაკლებთ ჩვენეულ სალამს,
პეშვით ვსვამთ ხოლმე ფშაველას წყაროს.
ვიმოკლებთ თანთან ღორღიან სავალს,
დაგვრჩება აქეთ ჩვენი სამყარო.

ჩვენ გადაფხედეთ სიზმრად ცის იქეთს, –
გზად შეგვეფეთა ლუხუმი, ლელა!
ამ ქვეყნიურზე მაშინვე გვეკითხეს, –
რომელი ტაძრის ვიყავით მრევლად...

ფრიალებს თვალთა ზეცის დარაბა,
წამწამზე დადის სიმშვიდე სრული.
ლექის მშობიარობს წამი – თამადა, –
იყოს საღბუნი მამულის წყლულის.

5. 01. 2010 წ.

ჩემი ატაგვის პიტნი

დროის ბორბალის ბრუნვას
დასცქერს უძილო თვალი.
ყველა მამაცს და გულადს,
ღვთით დაელოცოს კვალი.

ყველა მშვიერს და მწყურვალს
ნუგეში და საგზალი.
სანამ ბორბალი ბრუნავს,
გავთვალო გზები ხვალის...

თვალს არ იტაცებს ლალი,
არ ეძებს ალმასს, ოქროს.
მამულში მედგას დარი,
რომ ჩემი ყანა მოგმეო.

ჩემი არაგვის პიტნი
კვლავ ხმობენ ობოლ ტატოს.
მეც თავს ვაფარებ ტირიფს,
მეც სულ მარტო ვარ, მარტო.

გლოვობს გარდაცვლილ ღიმილს,
პაპისეული ხმალიც!
გავყვე ახოს და ბილიკს
ისე, ვით ამორძალი.

5. 01. 2010 წ.

და მთავტნუშავ, სადა ხად ახლა?

ჯიუტი ღამე აჭყეტავს თვალებს
და აყურადებს გარინდულ სივრცეს.
გათენდებოდეს ნეტავი მალე,
სულის ფორიაქს, ვიცი, ცა ისმენს.

და სადაცაა ახალი წელი
ახალი რიხით მოდგება კარზე.
გამოგვიწოდოს ნუგეშის ხელი,
აღარ გაგვიდგეს ძმობილი განზე.

ახალ დაირას შემოგვკრათ ხელი,
განსხვავებული ვიციტ ჰგენ ღხენა.
ძველს გაფატანოთ დარდები ძველი,
მონატრებია სულს აღმაფრენა.

აღარ თენდები თავნება ღამევე,
მხოლოდღა ზრუნავ მარტო შენს თავზე.
უნდა მოვასწრო რამდენი რამე,
ვთქვა ანი, ჰოე მთასა და ბარზე.

როგორ მიმელის, არ იცი ფუნჯი,
ცელქი ფიფქების არეკლოს ცვენა.
და შენ რად გინდა გამხადო მუნჯი?
რად ეურჩები შენივე ზენას?

და მთავონებავე, სადა ხარ ახლა?
შემომანათე თვალები მწველი.
თორემ უშენოდ ღამემ რომ მნახა,
სისინებს ისე, ვით ჭრელი გველი.

19. 12. 2009 წ.

თუმც მზია მალა

მოგონებათა უდაბნოში
ჰქრის ცივი ქარი.
ვერსად იხილავს თვალი
მეტად აფრენილ ორბებს.
მისვენებულა მკლავზე ოცნება
ნახევრად მკვდარი,
იქნებ ჰაერსაც თავისი სტკივა,
მოსთქვამს და ჰგოდებს?

ვით ავარიდო კელაპტრები
მის უწყვეტ ზუზუნს?
თუმც მზია მალა, სითბოს არ
ჰყოფს არც მცირეოდენს!
ღრო კვლავ უძღები ჟინით
ჩაზნავს კლიტეს და ურდულს,
ცინე მისჯილი სულს, ო, დმერთო,
სანამდე ჰქონდეს?

დამიზნული აქვს ბედს დამბაჩა,
წამართვა შვილი,
ქარის გრაილში მივაწვდენ კი
ცას მასზე ლოცვას?
მოაქვს ზმანებას ცინულის ლოლო
წამწამთან წყვილი
ოთახში დადის მარტოობა,
გმინავს და ოხრავს.

26. 08. 2009 წ.

სწბათუჯ

ლამისაა წამი

ალვისხელა გახდეს!

და... ეს ჟინი კალმის,

ღროს, ღროს უტევს

თავხედს.

გადარეკავს, ვიცი,

ციდან მრუმე ფერებს.

მან სხვაც ბევრი იცის !

სურვილთ ყელს უღერებს!

მოვამზადებ ყულოფებს,

გამოვთალო სტვირი...

მოვეფერო ქუჩებს,

ბაღს, გალუმპულ ტირიფს.

რამ ჩააქროს შფოთვა,

მტკვრის, არაგვის ზვირთის?

სტრიქონები ღროსთან,

დგანან მძიმე ტვირთით.

და ვემთხვევი რიდით

ჯვრიან ღროშის კალთას.

„ის“ ნანატრი ხიდი

გავლო მალე ცასთან.

მის ბაღჩაში მწვანეილს

ვკრეფდე ქორფას, ახალს!

სიერცე, კიდე-განი

ხმას რომ მთხოვენ ახალს...

მილოცავდეს ქრისტე —

მტერს მივაგე მსახვრალს!!

წამი რამდენს იტევს?

და... ლექსსა მთხოვს ახალს.

და ცთვული უძმნა

არ აკეცავდეს ფრთებს ნეტავ ჯერაც,
ციური სიო ურბენდეს რიდეს.
რითმისთვის ახალ ჩოხალუნს ვკერავ,
ლექსის მუსიკა რომ მისით ღირდეს.

რომ სვეტად იდგეს შიგ ქართლის გულში,
სურნელს აფრქვევდეს და მირონს ღვრიდეს.
ამო შრიალში ტოტების ნუშის,
ეს ხმა გადასწვდეს ცის კილით-კიდეს.

აღარ უცქერდეს მაგანი ცერად,
ცოდვილ მიწაზე ნატერფალს ჩემსას.
მე ჩოქვით ვუვლი დაგითის გელათს...
საზღვრებზე ვბჭობდით გუშინ და დღესაც!

და რა სჯობს ბაღში ბუბულის სტვენას?
რომ აღადაროს გულებს ცეცხლი.
ჩვენი ქართული, თვით უფლის ენა!!!
ღვთისმშობლის ნანა ყურს ახლაც ესმის!..

ჰოდა, მოფრინდეს ისეთი ლექსი,
თვით ანგელოზის იყოს საკვირვო!
ისე მამღერა მამულო შენთვის,
ქვეყნად ვარ სანამ, მცნობდე საჭიროდ.

5. 01. 2010 წ.

მე ცა მიმიღებს

და... რა სახელსაც დაფარქმევე, ვიცი,
სხივებით ნაქარგ ხილვების მდელოს.
თვალს ვით ახარებს კუნტრუში კვიცის,
სახიერ წუთის ვსვამ სადღეგრძელოს!

სულ სხვა ხიბლი აქვს ჩვენს ანს და ჰოეს,
სხვა სურნელი აქვს სიტყვათა კონას.
და რასაც ვეძებ, ვიცი რომ ვპოვებ,
ცას ასწვდეს აზრის ჭიაკოკონა.

გაუქროს მავანს შხამი და გესლი,
ვარდის წყლით მორწყას სავალი გზები.
თუმც ეს გულის ხმა მთებს უფრო ესმით!
და... ჩემს ხილვაზე სუნთქავენ გზნებით.

მინდა დამპირდნენ აპრილს თაკარას,
ისედაც მოველ აპრილის თვეში.
თუმცაღა მაკრთობს თმების ჭაღარა,
მკლავს მოღალატის ბუნება შენში.

არ ვემონები მე მაინც ზაფრას,
სამებას ვთხოვო უღევი ძალა.
და სულის განძად ეს არის, რაც მაქვს,
მე ცა მიმიღებს წრფელსა და ალაღს.

გულხელდაკრეფილს დამხედავთ როცა,
მიუსამძიმრეთ მხოლოდ ჩემს კალამს.
გთხოვთ, ალაგლინეთ ტაძარში ლოცვა,
მივუახლოვდე იესოს სამანს.

4. 01. 2010 წ.

ტოული შალიკაშვილი

გმანუბა

სულ სხვაა ახლა სახე-იერით
ეს ზმანება რომ მომდგარა კართან.
გზა ხსნისა ვკითხო მშობელი ერის,
ვევლრი ღვთისმშობელს, დახუროს კალთა.

მუზა სდარაჯობს რუის სათავეს,
არ აამღვრიონ ზრახვებმა ავთა.
ეს მერამდენედ „კონგრესს“ მართავენ,
ტყუილ-მართალი გაირკვას რათა.

რომ დაიტაცეს მიწები ჩვენი,
რომ იბურთავეს თავებით ბავშვთა...
მოსრა სწყუროდათ ქართული გენის,
სისხლის ტბორები დგას ისევ თვალთა.

მსოფლიო უცქერს ვეშაპის ეშვებს,
აღარ დასრულდა დრო კბილთა ღჭენის.
რწმენა გაიდგამს ვიცი ღრმად ფესვებს,
აფხაზეთი კვლავ გახდება ჩვენი.

მაჩაბელს ხელთ აქვს ჯვრიანი დროშა,
და აფრიალებს ზეგანზე მდგარი!!!
წმინდა გიორგი ღრუბლებში მოჩანს,
თან ახლავს ზეცის წმინდათა ჯარი!!!

და ვაკვირდები სანთლების ლიცლიცს,
ლამის ფიქრები ართავენ ფთილებს...
ზმანება დგას და... ვგრძნობ, მეტი იცის!
ნეტავი ახლა რის თქმას აპირებს?!

4. 01. 2010 წ.

განძად ლექსი

ბორიალობს ფოთოლთ გროვა,
უსისინებს როცა ქარი.
მარტოსული შემოდგომა,
გაძარცვული და დამზრალი.

ფორიაქობს თვალ-წამწამი,
არ იკარებს ღამის რულსა.
და ოცნების ცხრა ნაწნავი,
ელის მზეს და გაზაფხულსა.

ღვინოვ, როგორ დამათვერი,
არ დამატყდეს რისხვა ღვთისა.
სად მიმქრალა სხივი მწველი?
სიყვარულის არ მყო ღირსად.

რა ჩოჩქოლი, რა ზრიალი,
ამბობია არაგვისა?
ეს წელთა სვლა ავზნიანი,
ხმას ვერ ჩაკლავს ამ არღნისას.

რად მხდი, ბედო, მე სამიზნედ?
ველარ იტანს თვალი წკვარამს.
ჩემთან იყავ არსთგამრიგევ,
განძად ლექსი, – სხვა მე რა მაქვს?

ჩემი სიმღერა

დღეთა წყება და სულის კურნება,
დაირა თეთრი ანგელოზების.
ღვთით დახატული ქართლის ბუნება...
და მისით თრობას ვით გავშორდები?

მთათა ალილო ექოდ მომყვება.
ამ მხრით მიცნობდნენ ჯერ კიდევ გუშინ.
ვერ დაგასწრონო ზღაპრის ორბებმა, –
ციდან მარცვალი ჩააგდო ხნულში.

არ გამებუტოს ნეტავი ფუნჯი,
ამოთქმა უნდა ამდენი რამის.
დასახატავად ჩემი საუნჯის,
გადავინახო ძვირფასი წამი.

ხვალის დღეებო ჩემი სალამი,
აჰათ, გაშლილი კვირტი გულისა.
ჩემი სიმღერა იყოს წამალი,
მრავალტანჯული ჩემს მამულისა.

უამო ხსოვნის დღეები ურცხვი,
დავასაფლავე მარტომ ამ ბორცვთან.
ღროშების ფრიალს ენგურზე ვუცდი
და ძლევის ძალაც უფალმა მომცა.

სიტყვა ბუძასის

სიტყვა მეძახის, სიტყვა ფრთამალო
და ახამხამებს ლამაზ წამწამებს.
საგანთიადოს ყივის მამალი,
ოცნება მაშლის მხრებზე ნაწნავეებს.

მისად მიეულებს და მიხარია, –
სიტყვას ვეფერო ოქროს კოჭებს!
გზაზე სამების წყარო დალია!
სასწაულიო, ვიცი მოხდება! –

ოღონდ ამინდი არ გაირინდოს,
არ აგვიხიზნენ გზაში ქარები.
უფლის სახელმა მარად იდიდოს,
აღვეავოთ კვალი აქ სატანების...

ვაგლებთ კონტურებს მე და კალამი,
სიტყვამაც მოგვცა ძმობის პირობა.
სალამი მთებო, ჩვენი სალამი,
გულზე ეს მძივი თქვენით მძივობდა!

მე თქვენს წიაღში ავიდგი ფეხი,
თქვენი ჰაერი ჩაბერეთ ფილტვებს...
ვხვდებოდი სათქმელს ალვის და ვერხვის,
გული ქვეყნის ფიქრს ამიტომ იტევს!

მე ჩემი სიტყვით მნახოთ სად არა,
ფანდურზე ფიქრის სიმად გაბმული...
თამარის წყარო შევსევი ანკარა,
ვარძია დამცქერს ცად აღმართული!!

ტოული შალიკაშვილი

მოვდივარ, მომდევს წვიმების თქეში,
სავსეა რწმენით ჩემი მათარა.
უფალს ვადიდებ ნინოს ჯვრით ხელში,
მგულობს სანთლად და... ლექსის ლადარად.

8. 01. 2010 წ.

ამ ჩემთა ცუტთა

მთები, სამშობლოს მაღალი მთები,
ნეტავ რას ბჭობენ, ჩავუხვდე ახლა?
შუბლის ღარები განვლილი წლების,
თმენით ელიან რაღაცა ახალს!

და... რას მანიშნებს ეს კალმის წვერი? –
ამ ბეწვის ხიდზე ცისკარზე გასვლას?
მრავალს მპირდება ახალი წელი,
ცის ძალთა დასი, ხედავს, თან მახლავს!

რომ გაახელებს კალამს უფრორე,
მთაწმინდის ჰაერს მოჰბერავს სუფთას.
ცის ლაქვარდოვან კიდეს უშორესს,
გულმა სათქმელი სიმღერით უთხრას...

ღულუნს დაიწყებს დაჭრილი მტრედი:—
ესმათ ციდან ხმა ამ ჩემთა ყურთა!

8. 01. 2010 წ.

ცახცახი წუთის

რა აქვთ ამდენი სადავო ქარებს?
უღვთოდ აცლიან ხეთა რიგს ფოთლებს.
შემოუტევენ ფიქრის ქოხს კარებს, –
რა დაჰკარგვია ტიალს და ოხერს?

და მთებს დაჰკვივის ზარით და ზათქით,
არ ჩაუხრია მთელი დღე მუხლი!
სულ არ ადარდებს მას ბედი ქართლის
და ძმათა შორის მტრობა და შუღლი.

დაეძებს თვალი მთვარეს შუბლგახსნილს,
ცად აღარ არის ღრუბელთა ტევა!
მოიწვევს ელდა შეშლილი სახით,
თვალი დაადგა ხონჩაზე მტევანს.

ხარხარი ქართა, ზანზარი სახლის,
ვაი თუ, დაჩენავს ჩემს გათლილ კიბეს?
სიმარტოვე მხრებს სახეში მახლის,
ცაო, პასუხად რად გაიზინდე?

ცახცახებს წუთი, გორგალი ფიქრის,
კედლებმა შთანთქეს ჩუმი ვედრება?
დაამთავრებდეს ეს ღამე ხითხითს,
და ჟონავს წუთი სისხლის წვეთებად.

15. 12. 2009 წ.

და ასე სანამ?

ტოტები, ფიქრის ტოტები,
თოვლს დაუნეჩაგს მიმედ.
მიმწყლარა ხმობა ნოტების,
დავცქერ ჩაწყვეტილ სიმებს.

რომ ქოხში, ჩუმი ოცნების
ქიქილებს ჟინი ქარის.
კენესა გარდაცვლილ ფოთლების,
დანშული მუზის კარის.

აღარცრა წყაროს დუღუნი,
ხსოვნის ბორცვებთან შენი.
მოიპარება უკუნი,
ნიჭს მპარავს ჭირთა თმენის.

რას ემუის ძაღლი – ფინია?
მთები რას ბჭობენ ერთობ?
სულის კედლებიც ჰკვივან
და... შენც რად მტოვებ, ღმერთო?

29. 11. 2009 წ.

ჯადოსნური გატგალი

ფიქრთა დარბაზში ჯგუფი კვარტეტის
ლექსს სასიმღეროს მთხროვს ასე, სადას.
დაღი დაუსვამს წელთა ქარტეხილს,
ხმა შეუცვალა სტვირსა და არღანს.

მონატრებია სარკმელს მუსიკა,
ნაზი ლაციცი ტოტების ხეთა.
მაგრამ რომ ხედავს თვალი აქ მტრის ჯარს,
როგორღა ვიყო გულგრილი ბედთან?

ფიქრები ახალ ფთილებს ართავენ,
მაქვს ჯადოსნური გორგალი ძაფის.
რომ ბოროტების ყველა სათავე,
მოსპოს, ჩრდილოელ ტირანი კაცის!

აცელქდებოდნენ სხივები მწველად,
დაბრუნებოდა დაწვს ვარდის ფერი.
სიმაღ გავება და ცისარტყელად,
დავატკბო ჩემი მთები სიმღერით.

6. 01. 2010 წ.

წლოში მგაღთმუნ

ნატვრის ხესთან ვარ,
აქ ვდგავარ ახლა,
წლები მგულობენ
ბედის ზიარად.
ვხატავ ოცნებას
და პირჯვარს ესახავ,
ლექსი მოვარდეს
თვალეებშიაღა.

ისეთი, თვით ცა
რომ დარჩეს სანტად,
ჩოხას შეენოდეს
მისას სირმები!..
თუ წუნანდელი
სიზმარი ახდა!..
გვირგვინს დაიდგამს
ჩემი იმედი!

ამაციალე, ამაბრიალე,
ფართოდ გაშალე,
მუზავ, აფრები.
ლექსით მივეთბო
ადამიანებს,
მათ საფიცარად
თუკი გაფხდები...

6. 01. 2010 წ.

მე დაფრჩევი შენში სიკეთის მეკვლედი

გარს უფლის ქარი
ნაწვიმარ ქუჩებს,
მძივს ჩამოსწყვიტა იმედის თვალი.
გულის იარაღს
ღრო
მიაყუჩებს,
ლექსს დამიპურებს ნათელი ხვალის.

რას გარინდულა
არაგვი, მტკვარი?
აღარ არხევენ ალვებიც რტოებს...
გზვდები ანგელოზს
ანთებულ კვარით,
ლოცვანის წიგნით საყდარში მტოვებს.

.....

ლექსი და ჩანგი,
ოცნების ქარგა,
რომ ჩაეკიბა ამ გულის კედლებს.
დე, სადაც იყო,
იყავი კარგად,
მე დაფრჩევი შენში სიკეთის მეკვლედი.

7. 11. 2009 წ.

ამ დღეს ჩვენი პატრიარქის, ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით წმინდა ქეთევანის სახელობის ტაძრის ეზოში ჩვენს მოძღვართან, მამა შოთასთან ერთად ეკლესიის მრევლმა დავრგეთ სხვადასხვა ჯიშის ნერგები. ყველას სახეზე სიხარული გამოსჭვიადა, განსაკუთრებით მამა შოთას, რაც თვალის სარკემ მყისიერად არუკლა. ამიტომ ეს ლექსი ეძღვნება – მამა შოთას.

თბილი ზეფიური, ჩურჩული ზესთან,
ტაძრის კედლებში ბრიალი სანთლის.
განსხვავებული მადლია ჩვენთან,
ღრო შის კალთებზე, სრულიად ქართლის!
და ვმადლობ ნებას მაღალი ღმერთის,
ზიარმყო ასეთ სხივიან დღეთა.
აჰა, თითქოსდა ყურს უკვე ესმის,
ანცი შრიალი ჩვენს დარგულ ხეთა.
მკერდს აბორგებულს ვარდის ეპოქის,
დგას, ანგელოზი უქნევს მარაოს.
შენი კურთხევა სულის საგზოდ ჰყოფნის,
მრავალჟამიერ, ჩვენო მამაო.
მარად გფარავდეთ ღვთისმშობლის კალთა,
იტყვი და... მოსდევს გუგუნის დასის.
მარად მართალნი იყავთ თქვენს თავთან,
გვიგნებ და გვაწვდი იესოს თასებს.
შემოგცქერ ასე კრძალვით და რილით,
კალამი მიხმობს საწერად ლექსის.
და გამოვძერწე ზედაშე დიდი,
შენს სახელს ვაწერ და მომაქვს შენთვის.
სულის საკრავი გზად თან მახლავს და...
ხარობს, როს ზეობს კრებულთა გული.
დავკოცნი ნერგებს ძველს და ახალსაც,
ქვეყნად დამკვიდრდეს მშვიდობა სრული.

ისევ მამა მთას

რწმენით რომ გვევსებ მირონის თასებს,
მით შეგიყვარე შენ ძალუმ ასე.
და... ვზომავ დღეებს შენს სიგრძე-განით,
რანი ვიქნებით უშენოდ, რანი?

შემოგვკრა ძლიერ რიყრაყის ზარებს,
ეს ჟამთა ქარი უქმად ხარხარებს.
შენ შემოგვედრებ ჩემეულ ქნარებს,
ღვთის სადიდებლად ვქმნა კიდევ რამე!

28. 11. 2009 წ.

ნუ, ნუ ცახცახებ

ნუ, ნუ ცახცახებ წუთო ჩემს გვერდით,
თავს აღარა ვგრძნობ მარტოდ, აღარა.
შთაგონებაა ჩემთან ღვთის ნებით,
მირონი ზეშვით გადმომადგარა!

როცა დახედა მუზარადს, ფარ-ხმალს,
ციური ფრთებით სად არ მატარა!..
ცის ანგელოზთა ქორთა ახლა, —
რომ გავაძევოთ ბოლო სატანა!

და მთლად ეპოქის მბორგავი მკერდი,
ჯადოსნურ სარკემ არეკლოს უნდა,
ჩვენი აფხაზი და ოსი ძმები,
კვლავ ერთად ვიყოთ ფერხულში მუდამ.

ღრღინათ ძაბთულთ

დილა მშვიდობის სიტყვებო,
ძილშიც იყავით ჩემთან!
წამწამზე ცელქობთ რითმებო,
თქვენ მაჩურჩულებთ ღმერთთან.

ჰოდა, დაგჭექოთ სიმღერა,
ძეგლი დაფუდგათ ენას.
სიტყვით ამოთქვან სიმებმაც
ქართული გულის ძგერა.

სულ სხვაა ჩვენი დიელო,
ჩვენი ურმული, რერო.
ლექსო, ხმალივით იელვო,
შიშით კვდებოდე მტერო!

დედაენაო, ქართულო,
თვით დაგგარგარებს მზეო.
ჩემო გიტარავ, ფანდურო,
თქვენით იწყება დღეო.

ფიქტივი

ჩუმი ოცნების ფრთები
უქმად ზომავენ სივრცეს?..
ლექსო, ნუ მომიკვდები,
ვიღონო რამე იქნებ?

გავცქერ უდაბნოს საფალს,
არსად გალობა ჩიტთა.
არც ზეციური ხმები,
სათქმელი ლაღად ითქვას!
თაღხი ფერები წლების
და გაძარცული ხონჩა;
უსიყვარულო გზები...
აღარცრას ველი, მოჩჩა.

გუგებში ჩუმი ცრემლი,
რითმებს რითი ვცემ ნუგეშს?
ლექსი ახალი, ძველი,
ბედის დარტყმებს რომ უძლებს.

მიწიში ჩუენი

ელვამ გაკვეთოს ღრუბელთა ლოდი,
მოვიდეს წვიმა ვარდისფერადა.
დაუშაშრია თვით მიწა ლოდინს,
როდის ვიგულეობთ სოხუმს ჩვენადა?

როდის მოვიძირკვავ გზად ეკალ-ბარდებს,
აუტანია მტერი წერასა.
ღრო არ დავეუთმო სხვა წვრილმან დარდებს,
ჩოქვით გარს ვუგლი სიონ-გელათსა!

დასცხეთ დაირას, აბა, ბიჭებო,
მთებმაც კვლავ რიხით მოგვცენ ბანო.
ლოტოლოვილნი უნდა დაგვაიმედოთ; –
ჩვენია მარად ნათლის ჟამიო!

ჩემი ბუკი და ჩემი ნალარა,
არწივმა ფრთებით ცაში წაიღო.
მე შიდა ქართლში ვავსებ მათარას,
ოსებთან კვლავაც ხიდი გაიდოს.

ფიქრმა სად აღარ შემოიარა,
თამარის ჯვართან ვლოცულობ ახლა.
უფლის მსაჯულმაც დაიგვიანა,
ჩვენი მიწები საჯიჯგინი გახდა.

მე სხვა ხმას უღო

უსიყვარულოდ ცაც გაირინდა,
შამხნარს მოუცაფს ბილიკი-გზები.
სადაა წყარო ცივი და წმინდა,
ჩანგი მომართოს პოეტმა გზნებით?

როგორ კივიან სულის ღრუბლები,
თვალი ვერ გასცდა წელთა ჭაობებს.
აქ სულ მარტო ვარ, დამლოცე დედი,
მესიზმრე მაინც, მთლად ნუ მათბლებ.

ნამდვილ რაინდის შექახილებით,
არ დარჩებოდა გულში ისარი.
დამეხნა ბნელში ჰოდა მძივები,
ჰე, ანგელოზო, რამე მითხარი!

იღბალს მზადა აქვს დამიდოს ფეხი,
შთაგონებამაც თუ არ მიგანა...
ეს იყო კვნესა, გოდება ვერხვის,
მე სხვა ხმას ველი ხვალ ამ ციდანა!

მიგტნუმა

დარდი სკიფრში ჩაგეკეტე და
გადავაგდო უნდა,
და ჰა, იმედს ფეხზე ვხედავ, –
მაწვდის ზღაპრის გუდას.

მიშლის რაღაც ციურ სუფრას,
თვითონ მაწვდის ჯოგრიტს.
რომ სიფრთხილით მოზარდს ვუთხრა,
გზა ეშლება როდის.

მოუაროს დედა ენას, –
უპირველეს ყოვლის,
მამულსა და მერე რწმენას, –
აგარჯვიშოს გონი.

ეჩურჩულოს ზენაარს და
აყურადღოს მამებს.
ლაბირინთებს თუკი გასცდა,
ამ გულს დამიამებს.

შეუტეოს სტიქიასაც,
გაუმართოს დაგა.
მწამს, დადგება იგი კაცად,
აგს გაარჩევს თავად.

ფეხქვეშ თელავდი ზნეობის მანდილს,
მგლურად უღრენდი მოძმეთ ღირსებას.
ყალბი გვირგვინი დაიდგი რაკი,
ხარკად ითხოვდი ქება-ღიდებას...

და მე ვიცოდი, ადრე თუ გვიან
მოელეზოდა შენს თარეშს ბოლო.
ახლა შენს წიგნებს ნაგავში ჰყრიან,
სატანის კერძად გვეგულავი მხოლოდ.

ამ ხელის გულზე ღულუნებს მტრედი,
სათქმელი მისი წინასწარ ვიცი...
უკმაყოფილო რით ხარო ბედის?
როს მემკვიდრე ხარ ამ ცის და მიწის?

იქ, ზღაპრის გალაგანთან

იქ, ზედაზენის გალაგანთან
მაგალი ფიქრი,
როდის დარეკავს ნეტარ ხარებს
ნეტავი, მცხეთა?
ავი ზმანება რად ქირქილებს
ნისლებს იქით?
– არა და არა გველეშაპო, ზავი
კვლავ შენთან.

სინარული მინდოდა
მხოლოდ ერთი მუჭი,
წუთს პასუხის გაცემა
ვაი, როგორ უჭირს!

დრო და ღვთის ნება ზოგს უმზადებს შხამს,
ზოგს კი მზის ბადაგს,
შენ სათნოების ხმა ყავ, ნურავის მისცემ
რისხვის საბაბს.

არც ვის დაუთმო შენი კუთვნილი,
მეტყოდა პაპა.
იყავ ფხიზელი, არ შეუშინდე თვით
ქარებს კაპასს.

გათენების ჟამს წერე ლექსი,
შემოსე სხივით,
რომ სასიმღეროდ აშრილდეს
ღრუბელთა სიმიც.

დასტრიალებენ ანგელოზები
ამ ფიქრთა ტაძარს,
გაადგივებენ ნეტავ ბუნარში
მინავლულ ღაღარს?

კარის ღრიჭოდან შემოვიდა ახლახანს, აგერ,
სიზმრად მინახავს ეგ ზმანება, თუ ცხადში სადმე?
ზეციერისგან ძღვენს მომართმევს, მწამს
თანაც რამდენს...
რომ მიფულოცავ ჩემს ერს ლექსით
ახალ წელს დამდევს!..

ცოდვილ მიწაზე გულს ეგულვის სიტყვათა განძი
და ვერას მანებებს კარს მომდგარი სევდა და დარდი.
რა სჯობს, ბრძენი რომ აზრის კონას ბაგეთი გაშლის,
გაჭრება ჯანდი, ღრუბელთ ქულებს სიმღერად აშლის.

კითხულობს ხოლმე ყმაწვილოურ ვინს, როს შუბლზე ბავშვის,
ლაბირინთებში სხვაგვარ დაჭრის ჯადოსნურ რაშით...
ცის ანგელოზნი მას აწვდიან რამ ციურ სასმისს.
და... ზომავეს ხოლმე ცის და მიწის იდუმალ კავშირს!!!

ფერები, თვალთა ფერები,
რაკრაკი ნაკადულისა.
თრთიან ბაგენი, თრთიან ხელები,
მინდა მოვხატო ცა მამულისა.

ვინც რომ ორპირობს, ცრუობს შენს ახლოს,
პირდაპირ ცდილობს თვალებში ცქერას!..
მის გულში დიდი ეშმაკი სახლობს,
განუღეჟ, მას ვერ გარდაქმნი, ვერა.
ნულარ ინდომებ მის მოწვდილ მტევანს.
სატანის მსახურს, თუ იმის მხევალს.

მიგეტევებდი, ჩაგეთვლიდი წვრილმან შეცდომად,
თუ საბოდიშოდ შეყრიდი წარბებს...
ახლა შენდამი მე განვიცდი სიბრაღულს ორმაგს,
ბოღმის ლაფს ესგრი ხვალ კიდევ რამდენს?

დასანანია, ჩაქრა ის გზნება,
იყავი სულის გზა და საგზალი.
ალარსაიდან სხივი და შვეება,
თვალს მიბრიალებს მკაცრი ზამთარი.

მუზის სარკმელზეც მოიწყენს ფარდა,
გეგლოს ძვირფასო, სწორად და კარგად.

უიმედობა დაგიშრეტს ძარღვებს,
დარღს და კაეშანსა არ მისცე თავი.
ერთდამიშვეს ნუ ფიქრობ ამდენს,
მაშ, იმოქმედე, თორემ დრო მიჰქრის.

ნუ დანებდები, არა და არა,
რწმენით იხელთე მაცდურის თავი.
თუკი გიცნობდნენ ქალს ამორძალად,
დღესაც გააფრთხე ზმანება ავი.

წუთისოფელი წვისაა, იცი...
(მაშ, შეეცადე სარკეში სიცილს...)
ნახავ, განწყობაც სახეს რომ იცვლის.

მძულს, ვისაც ვალის გადახდა უმძიმს, –
როცა მევალეს გაურბის კაცი!
სიტყვის ღირსია ავის და მკაცრის.

დილიდან იცის შრომა და გარჯა,
ხარობს ნერგების შრიალ-ჩურჩულით,
ვერრა დააკლო ნისლმა და ჯვანლმა,
მან რწმენით სძლია ჟამის ურჩხულიც.

კაცი ვინა თქვა...

„კაცი ვინა თქვა უმტერო,
მაგრამ ამდენი ერთად?
ბრალშია ეგ ლერწმის ღერო,
ციტ ჩამომესმა ერთხმად!

რეკავს სიონის ზარი და...
მაქვს საზრუნავი ხვალის.
სჯა-ბასი მაქვს ღმერთთან და...
ლაწვს შანთავს გზნების ალი.

ღრღას

ვიცოდი შენი სურვილთა წყება,
მუხანათ დროში გაგქონდა ლელო.
მრავალ თაობის გამზრდელი დედავ,
მანდაც დალოცე მაშ, საქართველო.

ხმა გულის მისწყდა

დაჟინებით რეკავს დილის ზარი და
მოლოდინის ელვარებენ რკალები.
ხმა გულის მოსწყდა, ზევით, ზევით წავიდა!
უნდა გახსნას ზეცამ ცხრავე კარები.

ცმაწვილის დაბიგემა

დაეწაფო უნდა წიგნის კითხვას,
აზრის ლურსმნებს გამოჭედავ გზა-გზა.
ვერ გაცდუნოს ვერც რა მელამ, ჭინკამ,
არ მიენდო არასოდეს აზარტს.

ვხედავ შენში მრავალმხრივ ნიჭს, ნაზავს,
გააკვირვე ქართული ცა, აბა!
გაინარებს ილია და ვაჟა,
თუკი იზამ საარაკო ამბავს

ვის სჭირდება კოჭლი ანი, ჰოე,
სტრიქონები სულ არათურის მთქმელი?
თუ არ იცი გზას დაადგე რომელს,
აეარჯიშე გონი, მერე ხელი.
დაეწაფე მამათ ნაწერს ხარბად,
იყავ მარად მართალი და წრფელი.

სათქმელს თუ ვერ მოუძებნი ფორმას,
შენი ლექსი ვერ გაიგოს ორმაც.

ადამიანურ ადამიანს მეგობრად ჩავთვლი,
რომელიც ასე საძებნია სანთლით.

რეკენ და რეკენ ზარები ქაშვეთის,
ღვთით დაეწეროთ სურვილთ ახდენა,
რა საიდუმლოა ან ნატვრა ასეთი? –
სამშობლო გამიბრწყინოს გამჩენმა.

პლაგიატს

ელირსოს მხოლოდ დამცინავ ღიმილს, –
რას იმსახურებს ჩემგან ბაცაცა?
ჩემს ლექსს იბრალებს, განა ხმა წვრილით?!
წავიდეს ჩემგან, ჩემთან რა დარჩა?

თუ ამ ცხოვრების ორომტრიალში,
არ მოატარებ გონების თვალებს.
თუ შენს თავთან ხარ მხოლოდ ხილვამიც,
პოეტთა რიგებს ვით მიგათვალეს?

სალი აზრი ჰქონდეს ოღონდ მწერალს
და მართლწერის მშვენიერი სტილი;
ვინ მომასწრებს მასზე ლექსის წერას,
შევაქებ და მხრებგაშლილიც ვივლი.

გულის ცეცხლი ბრიალებს,
შიგ კელაპტრად ვდგავარ!
ვუმღერ ადამიანებს,
მე ულექსოდ რა ვარ?

სტრიქონი მაშინ დაიწუნება,
თუ ღრმად არ სუნთქავს მასში ბუნება.

თუკი სიტყვები მოფრინავენ თავისთავადა,
სხივთა კაშკაშში გახვეულა აზრი ნათელი.
მინდა გიწოდო ჭეშმარიტი ლექსის თამადა,
მწამს, ამოქარგავს ცის კაბადონს შენი სახელი.

ბასლა ვიბლუტა?

ცა ისევ რად გაირინდა?
მიტხარ. ლერწმის ღეროვ.
ვარდისფერად თოვდეს მინდა,
დილა ამიმღეროს.

გადამივსე წმინდა თასი,
წამო, სიზმრის წამო.
„ის“ შარბათი ჰეშვით მასვი, –
ჩემი სოფლის წყარო...

ცად წაიღე მაშე ფიქრი,
ჩემო ლერწმის ღეროვ.
რატომ მუნჯობ ასე, რისთვის?
როდისღა ვიმღერო?

თმენით მელთან სალამუტებში

არ ვუსმენ ქილიკს სხვათა და სხვათა,
ღმერთმა მიბოძა რწმენა ულევი.
შეგეხმიანო იმ მთას და ამ მთას,
ჟამს მოვუშუშო ლექსით წყლულები.

მუნა მადგია სარეცლის თავთან,
სად მაქვს მე ის დრო, სხვის დამღურების!
ქვეყნად მოვსულვარ, ვიმღერო რათა,
თმენით მელთან სალამუტები.

მე ვარ მდიდარი ამ ცით და მიწით,
მტრებიც ბლომად მყავს აქეთ, თუ იქით.
ვარ მაღლიერი მაინც ამ ყოფნით,
სრული სიმშვიდე რაა ამ სოფლის?!

დიადი მიზნებისაკენ სწრაფვა შესაქებია,
რა სჯობს თუ ქვის ასაწეგად ღვთისგან ძალაც გრგებია.
რაოდენ ვხარობ, როცა შენ გხედავ ორბის ფრთებიანს,
შენს ქველობაზე როს აღმაფრენით მეუბნებიან!

თუ მოჰკიდე რაინდულად კეთილ საქმეს
მტკიცედ ხელი,
დაასრულე და მომგვარე სინარულის
ცრემლი ცხელი.
რომ სიმღერით გაგაღვიძო
აქოჩრილი მთა და ველი.

ჰაბიტუდნიტვი

ჰორიზონტზე ცა დაეშვა ნელა,
ისე ფრთხილად,
რომ ერთმანეთს ცა და მიწა
ჩაეხუტნენ ტკბილად...
ჭიკჭიკებდნენ თვითმხილველნი
ჩიტუნები დილას,
სამეჯლისოდ დამპატიქეს მეც,
ამ შაბათ-კვირას!

ასეთი კარგი რომ ხარ, ცნობილი,
ასე უებრო, ნაღდი და სწორი.
გულმა მიგიღო, როგორც დობილი,
გამოგარჩიე მეგობართ შორის.

მაგრამ დღეს ჰკვირობს ველის ყვავილი,
ჭრილობას მიწვავს შენი „მარილი“!

ბატონი ლიულიუძის

როგორ ლივლივებს ნატვრათა ფერი,
ფიქრი მოეგლო ორბივით მწვერვალს.
იმავე მრწამსით, იმავე სიმღერით,
მე მივაშურებ იყალთოს გელათს.

გავცქერ დემონთა უფსკრულში ცვენას,
ვეღარ დააგონ ხუნდი და მახე.
და ამ სხივისთვის მადლობა ზენას, –
იმედი ტოტებს ლაღად რომ არხეფს.

შვილი თუ შობე, – აღზარდე თავად,
მოჭფინე შენი სულის ნათელი.
თორემ სინდისთან გექნება დავა,
რომ არ გამოდგეს ნაღდი ქართველი.

შენ სათნოებას თესავ და...
ზურგს გიხვრეტს ძმათა შური.
რად ხდება ასე, ნეტავ რად?
სად სუნთქვა მეგობრული...

თი, მათუმი

მთებმა იციან, მთებმა იციან
ყინი წყვდიადის, მგელთა თარეშის.
ხოლოქთან ისევ ტყვიებს ისვრიან, –
ისევ ცრემლები ქართველთ თვალებში...

ჭორიკნობას აყოლილო,
უქმად ელი ფინალსაო.
გზა – მთავარი გაპოვინო? –
დაესწარი წირვასაო.

რატომ ჩამდგარხარ მლიქვნელთა რიგში?
რა ზნე შეგყრია ამპარტავნობის?
რად გაფიწყდება, ვისი ხარ ჯიშის,
შველა გჭირდება? – ჩემთან წამოდი.

მგანი აბ ლიტლა

მგონი არ ღირდა ასეთ ხმაურად
არ ქონა მდიდრულ სამოსელისა.
იყურებოდე მინდა ქალურად,
რომ არავინ თქვას შენზე – „ერიპა“...

მე კი ვიძახდე – მშვენიერი ხარ!

ბთმ აბა ბრძენა

რომ არა რწმენა, რომ არა რწმენა,
ქარებს რომ აბრთხობს ზენას და ქვენას...
უიძელობა უმაღვე კვდება
და ზეცის ფონზე იები ჩნდება!

სული დაჰყურებს მაღლიდან მხელდას;
დიდება მარად უფალო, შენდა!!!

სანამ ხარ ქვეყნად იმოძრავე
გაცლამდე ქანცის,
იყავი სულით მდიდარი და
რაინდი კაცი.

თავისუფლებავ, გეთაყვანები
მარად და მარად!
დაქრის იმედი მომავლისა
მთასა და ბარად.

უაბ ბედნიერბი

სიგრძე-სიგანეს კრძალვით ვზომავ
ჩემს სავალ-გზათა;
ეხარობ, პატრივი თუ მივაგე
ძმათა და დათა.
ვარ ბედნიერი, თუკი მესმის
ბაგეთგან სხვათა: –
„- ბედს არ ვემდური“, როს კრთებიან
სხივები თვალთა.

წაბი

წამი, მარადისობა,
სიკეთე და სიავე.
ღმერთო, ისე მოაწყვე,
შეტი იყოს სიაძე.

შენ ჩემში ხარ იმედად,
განმიკურნავ იარებს.
როცა რწმენა დედაა
და ცა ციალ-ბრიალებს.

შენს ერზე ზრუნვა შუბლის ღარებს
ბეჭდად ატყვია,
მაგ თვალთა სხივი სარკე არის
შენი წყობისა;
რომ ჩუქნი დატაკო სათნოების
გრძნეულ მანტიას...

შენით ვამაყობ და მესხმება
ფრთხეები ორბისა.

შესძლე, ისროლე ზღვაში, ვით კენჭი,
თორემ გამოგხრავს, გამოგფიტავს ეგ სენი-ეჭვი.

შენს აბურღულ სტრიქონებში,
ვერ მივაგენ აზრის ჩეროს.
ავარჯიშე გონი, გესმის?!
ჯერ-ჯერობით აღარ წერო.

უფლის კანონის მცველად,
ვესწრაფებოდეთ ყველა.
დავიღვრებოდეთ ცრემლად,
ცოდვებს ვამხელდეთ წრფელად.
დაგვამწყალობებს უხვად,
გავვაბამს ცისარტყელად.

ასრიალე ეგ კალამი მაშინ,
თუ სიმართლეს ამსახურებ, ბოლოშიც და თავშიც.

ნუ დაიჩემებ უქმად მისნობას,
სცადე, რომ იყო წმინდანის მსგავსი.
თვალს გაუსწორებ მარადისობას,
თუ გაქვს ფილტვები უმწიკვლო ბავშვის.

სიმართლე იყოს ცხოვრების არსი,
არ აიძვნავრო ფლიდი და თარსი.

ბედმა გათოვოს, თუნდა გაწვიმოს,
გიცნობდნენ მაინც კაცად საჭიროდ.

რატომ უყურებ შენს ღობილს შუერთ?
არად არ აგდებ, რომ ეწყინება?
უფალი ისმენს ყველა მის სურვილს,
ჰანგი დაღვარეს მისმა სიძებმა;
მარჯვედ დაადო აგურს-აგური,
ხვედრად რგებია სიმღერის ნიჭიც...
იქნებ და მართლაც აქვს შესაშური?
შენ ვერ ახერხებ მისებრად ჭიკჭიკს?..

ადამიანთ

შენსკენ მომიბრბის ფიქრი, შენსკენ ადამიანო,
კეთილ სურვილებს ამოსუნთქვას კვალად აყოლებ.
როდესაც გხედავ, ქველი საქმით ღმერთთან ზიარობ, –
შენს მონაბოვარს ღარიბს უყოფ, წუთს არ აყოვნებ...
აქეთ-იქიდან თუმცა ეჭვით, შემოგცქერიან,
რაც მთავარია... პირსავე ხარ რწმენით თავისა.
თაღლითნი სულოვით მახეში რომ გაბმას ელიან,
სიფხიზლის წამწამს არ აღუნებ ერთი წამითაც.
შენ იქ გაჩნდები, ჩაგრულთ დაცვაში შენ პირველი ხარ!
ბევრს ფიქრობ, მაგრამ ვერ დაგარქმევ ოცნების მონას.
გწამს მაგანს სძულობარ,
მაინც აწვდი მას ყვაველთ კონას,
გულით დაჰხარის მზეც ამიტომ შენს შემოდგომას.
ასე ზუსტად რომ დროის მისხალს სასწორზე სწონი,
მაგ ღირსებებით ყოველთვის ხარ მაღალ ღმერთთანა!
და... რას დაგაკლებს, თუნდ დაგჩხვლიტოს გზაზე ეკალმა,
ხალისიანი ფიქრით და კალმით მიტომ შენთან ვარ!

კეთილი თვალით გადახედე შენს ავის მწრახველთ,
ეს მათით ფხიზლობ, არ გაგაბას მათივე მახემ.

თუმცა შეკრულა მოშურნეთ რგოლი,
ვიცი, ვის მისცეს მთავარი როლი.

რწმენის ზედაშე თუ პირამდეა სავესე,
შიშის გარეშე მოლიაჟულ კლდეზე ივლი ასე.

ნეცაჳი მას

ნეტაჳი მას, ვინც თაჳისში
გრძნობს სულიერ ძალას.
ვინაც იბყრობს მძიმე წუთებს,
ღიმილს მოგვეგვის ხალასს.

რაინდად ვრაცხ ასეთ ვაჳკაცს, –
გიმსუბუქებს სავალს.
თორემ სეჳდა ნეკნებს დახრავს,
სიცოცხლის წლებს გაჳარავს.

მხოლოდღა მტკიცე სიტყჳა და საქმე
ერთად შჳენისო ყველა ნაღდ ქართველს.

მოუწყენიათ მავთულზე ჩიტებს,
წინასწარ გრძნობენ ამინდს წვიმიანს?
სანთელი ბრიალს სხვაგვარად იწყებს,
წინაჳართ ხმები შორით ჰკვივან.

და მიქეზებენ სტრიქონებს, რითმებს,
ეს აღმართები არ ახალია...
ბედის ლანტებსო სანამდე ითმენთ?
მამულზე ზრუნვა ყველას გალია!

როდესაც სუსტობს გონება,
მაშინ ფრთებსა შლის ცღუნება.
რომ არ დაგღუპონ ჭორებმა,
იყუჩე, – თუ გეყურება.

ტოული შალიკაშვილი

თთასმი

ოთახში ორნი ვართ, მე და სიმარტოვე,
უნდა ავანთო სანთელი ახლაფ.
უფალო, ჩემში ხარ, შენ არ მიმატოვე,
მე შენი იმედი სუყველგან მახლაფს!

მუგას

აკიაფდა, აკიაფდა ისევ,
ჯადოსნური ვარსკვლავების მძივი.
ცის იქითურ იღუმალ ხმას ვისმენ
და თვალებს არ ეკარება რული.

ფიქრით ვუვლი ჩუქურთმიან ტაძარს,
მოლოდინში იმ ნეტარი ხვალის...
შენით ვუძლებ ამ ცხოვრების ავდარს...
მწამს მირონი არაგველი ქალის.

ამადევნე აქ ჭადრების შრიალს,
(ვინ ჩამაწნა გვირილები თმაში ?)
მე სახელად ლექსის ქალი მქვია,
და დავჭრივარ ზეცური რაშით!

რწმენამ ლოდებს ცხრა ურჩხული დაანარცხა.

ჩიტი ზის რისკის მავთულზე,
იცის მსხვერპლს რისთვის სწირავს.

თვალს მიკრავს ბუხრიდან ნაცარში შეხვეული ლადარი...

ვეგრძნობ უსიტყვოდ დღეს ღვარძლიან მზერას,
მონაცოლის იქ არაფრის მჯერა.
გულმა მითხრა: – ერიდეთ ვერაგს,
სანამ კვანტი არ გამოგლო ჯერაც.

ცხოვრება ჩვენი არის ფუსფუსი,
ზრუნველი მზერა გადგმული ფესვის.
თუ სძლიე რწმენით ჟამის ურჩხული,
შეგწევს უნარი დიადის შექმნის...
თუ ცხოვრობ უფლის კანონით, წესით,
ადამიანიც შენ მაშინ გეთქმის.

გზას გამრუდებულს ვერ გაუსწორებ
ვაით და ვიშით.
მოუხმე მოზარდს, რბილად უთხარ,
ვისია ჯვიშით...
თვალის სარკიდან ამოიკითხავ
საფიქრალს მისას,
მწამს, შთააგონებ იმ ჭეშმარიტ
გზასა და მიზანს.

ერიდო უნდა უმეცართა
გნიასს და აზარტს,
შენ სხვა სიმაღლე გიხმობს ახლა,
ადგახარ სხვა გზას.

მანგილი სიტყვის ძალა, ადიდებული
მდინარის რისხვას ჩააცხრობს,
ნუ ხარ მკვეხარა, ჩუმად აკეთე,
არ „იმამაცო“.

ყველას თავის განრიგი აქვს
დროს, წვიმას და ქარს.
დაიცავი ყველა წესი,
რომ უყვარდე ქალს.

ნუ გექნება ნურც ერთი დღე ფუჭი,
სადად მართე ამ ცხოვრების საჭე.
კარს მშიერი მოგადგება თუკი,
პირველ რიგში შესთავაზებ საჭმელს.

შენი ფუსფუსი ფუჭია, ფუჭი,
ეგ ბოღმა, შური ყალყზე რომ დგება...
საფლავს გაითხრი, მგონია უწინ,
ვერ ხედავ, შენი ტოტი რომ ხმება?

ემამაკსა ვხედავ შენს ახლოს,
გიჩხევ მის გარიდებასა.
განა ვერ ამჩნევ შე კაცო
თვით გონის დაბინდებასა?

როცა წიგნზეა ლაპარაკი, დგას ნათლის სვეტი,
და შუქმფინარობს, სხივიანობს მთელი სამყარო.
დე, მეგობარი თუნდაც არ მყავდეს იმ ერთზე მეტი,
წიგნს ვიგულებდი... ეს სიმდიდრე ღმერთმა მაკპაროს!

წვიმს

წვიმს, გალუმპული მიყვები შარას,
ტყე გაუჩენავთ, რას შევეფარო?
მოძმეთ ღალატი ცას უღვთოდ ბზარავს,
შენც მოსთქვამ, ვიცი, რომ გტკივა მტკვარო.

ვეღარ ვეღირსეთ წელთა სიახლეს,
რომ დამიამოს ლტოლვილთა გული.
ხმა მესმის: – ხსნის გზა თქვენშია, აქვე,
მოვთხოვთ ტირანს პასუხი სრული.

ტას ჩუბჩულოვინ?

რას ჩურჩულებენ ბაგენი,
ბაგენი ანგელოზის?
დადგაო უკვე ჟამი
უფლის მეორედ მოსვლის?

მძიმედ ირხევა მძივი, –
სიმი გაძარცულ სულის!
სივრცოდან რაღაც ჰკივის...
ექო მთებს ჟრჟოლად უვლის.

ეტადნენ, თუშტა ბევრი ეტადნენ, –
ჩამოენგრიათ რწმენის კედელი...
ხმა მიაღწევდეს ნეტავ ზეტამდე,
დე, გონს მოეგოს ყველა რეგენი.

მუნ

ვარდის სურნელის გარეშე
სუნთქვა თვით ჰაერს უჭირს.
სიტყვას ბოროტად აღესილს
შენს მოძმეს ესვრი თუკი...

ნუ მოხვალ ახლოს, დამეხსენ!
ვიცნობ შენს „კარნავალებს“.
სჯობს ჭორიკნებთან გაერთო,
ჯადოსნურ რგოლს რომ ჰკრავენ.

სხივის ღირსებათა შემლახველს,
გეკპაროს დღეს ეგ შოლტი.
მჯერა, ანთებ ერთ სანთელს,
გონმა ინათოს როდის?

თუ დავინახავ

თუ დავინახავ ძიების სურვილს
მაგ შენს თვალებში, –
სწრაფვა, მიზანი არის ისევ
ნაპერწკლიანი...
იმ ძველ დაცემას გაგისხენებ
აღარც რამეში,
მწამს, ხვალ ზნესრული, – შესძლებ
განვლო გზა-ეკლიანი.

ასე გაფლანგე შენი ცხოვრება,
აროდეს განსოვს სიკვდილის ცელი.
მრუდე წესებთან მამ, განშორებას
თუ არ აპირებ, თავის ხარ მკვლელი.

მზიან დღეს მოსდევს ქარი და წვიმა,
ბუნება რატომ და რისთვის წყრება?
ეს კითხვა გაჩნდა დიდი ხნის წინათ,
სულ მომდევს კვალში, წამით არ ქრება.
ირგვლივ რამდენი ფლიდი და ცრუა,
სად გაუშვიათ ნიჭი და ჭკუა?

თუმც მეშურნეთა შეკრულა რგოლი
უქმად ცდილობენ განაწყენებას.
მე სისპეტაკე მიზიდავს თოვლის,
ყელმოღერებულ ყვაფილთ მშვენება...
გზად მაინც კითხვა მდევს პირველყოფლის, –
მათ რა განკურნავს, რა ეშველებათ?

ნურც გამანსენებ მქირდავთა ურდოს,
სახელდახელოდ თემა შეცვალე.
რის შექმნა ძალუძს გულქვას და უნდოს?
გვიბრიალებენ შურიან თვალებს.

აწიე თავი, დარდი დაფარე,
ბედს თუმც ემდური და გული გწყდება.
და დამშვიდებას შეძლებ რაც მალე,
ნახავ, რომ უკან დაიხევს სევდა.

ეს ცხთუბრეა

ეს ცხოვრება ბობოქარი
უნდოა და სანდოც.
სულ არ იყო გულფიცხელი,
არც გულგრილი ამ დროს.

ნაკლებია სინარული,
კაეშანს არ ეძმო,
მეგობრობა, სიყვარული,
უნდა მარად შეძლო.
და ეს არსი და ეს კრედო
გულში განძად გედოს.

მხოლოდ დუმილი, მხოლოდ დუმილი,
ყურადღებაო არ ღირს ჭორებზე.
ცით ჩამოგძახის ოქროცურვილი; –
მოშურნეთ ასე მოაშორებდე.

სიმაღლის ძეხვის გაყვრობს სურვილი,
და შეგიცვნია შენივე წონა.
სულელ მსაჯულთან სათქმელს ნუ ჩივი,
წყალში ჩაგყვრის ემაგ, დიდ შრომას.

გონიერ ადამიანს ყველაფერი შეუძლია,
პირველ რიგში თავის თავის მართვა, მაშინაც კი,
როცა ბრბო ველარ არჩევს ტყუილსა და მართალს,
მის შრომას და ფუსფუსს
ღმერთის ძალა ახლავს!

დილამ სევდისა დაიღუღუნა

დილამ სევდისა დაიღუღუნა,
ქარი აწვალეებს ფარდებს.
ქარი თავნება, ქარი დიდგულა,
სურვილებს კლიტეს ადებს.

დილამ სევდისა დაიღუღუნა,
ოცნებას პირქვე ტოვებს!..
იმ აღმაფრენას, გრძნობას ჭეშმარიტს, –
სიყვარულს როსმე ჰპოვებს?

ქარი საზარი, ქარი ორგული,
როგორ მიმიზნებს ტორებს.
უფალო შემეწყალე და,
ნურასდროს მიმატოვებ.

მთეში, ჩემი მთეში

მთეები, ჩემი მთეები, –
ხანძარ დანანთეები.
როგორ ვეგულები? –
დამსხვრეული ფრთებით?
ხომ არ მებუტებიან?
ვერ შეგუდგი მხრები.
ოცნებები ყვაფიან,
გადაშლილა კვირტი.
ზღაპარს ვიწყებ თავიდან,
ალარც რამე მიკვირს!
ვიგალობო აღილო,
ხატთან კრძალვით ვდგები.
მოყვასთ სასიხარულო
ჰიში შეგქმნა გზებით.
ხომ არ მებუტებიან
მთეები, ჩემი მთეები?
ფანდურს, ამო ხმებიანს,
მათთვის ვუკრავ ვნებით.
ვიცი, მაინც ვალში ვარ,
ფიქრიანი მთების.
განა ისევ ბავშვი ვარ,
მათ იღუმალს ვხვდები.
მათთვის ლექსი არ კმარა,
რისხვა ჩაცხრეს ბედის.
ხომ არ მებუტებიან
მშობლიური მთები?

ვიცი

ვიცი, რად დასდის მუზას ცრემლები,
ცხრა ქარაშოტი გამოუვლია.
და დეშონები, – ავი მდეგრები,
ვერ მოუსპია მაინც სრულიად.

გამოლევია უფლის საგზალიც
და შვების წყარო როგორ სწყურია.
მიტომ მოვმართე ჩემი არღანი,
გული გაუსკდეს ყველა შურიანს.

იმათ, ვინც მშვიდი ძილი წამართვეს,
არ გაგუყადრე უბრალოდ თავი.
გადავუქნე შოლტი წარმართებს,
გავწკებლე ყველა მსურველი ავის.

მერე მოვმართე რუსთველის ქნარი,
შუქი მივეცი ჯადოსნურ სანთელს.
შეწყვეტდეს ხარხარს აქ მტრობის ქარი
და ძმად მიეთბოს ქართველი ქართველს.

ცამ გაღიმება აღარ ინება

იარებს უხსნის ამ გულს ნაისრალს,
თავნება ქარის კვლავ ახირება.
ჰგავს შეშფოთებულ სახეს ქალისას
ცა, სიზმრადაც რომ არ იღიმება.
და დგას საღამო, ჩამოწვა ნისლი,
ნუთუ ის გეში ჩაიძირება?!
რატომ და რისთვის, რატომ და რისთვის
ცამ გაღიმება აღარ ინება?
ჩამოკაწვრიათ ლერწმებს წვეივები,
მორცხვად გასცქერენ ვარსკვლავთა ციმციმს.
რას ჩურჩულებენ ეს არწივები,
თქვი საქართველოვ, იქნებ შენ იცი?

მაჟანს სჩუივია

მაჟანს სჩუივია ფეხაკრეფით სხვის ბაღში შესვლა,
კრეფს მწიფე ნაყოფს, თან ქირქილებს „ბრძენი მელია“.
მეორე დღეს კი ტრიბუნაზე ჭეჭავს „ლექსი, ჩვენი გენია“, –
ჩრდილს მოგაყენებს, ნურც წაიკითხავ შებაღვე შენსას.

მისი ტონი და იერ-სახე აღმამფრენია,
მან კარგად უწყის ადგილი და თავისი „წონა“!
ჩასაფრებული სხვის სიმაღლეს, „ცის ბლიიკს ზომავს“,
და... მეცოდება იგი ბრიყვი, – მანაც ჩვენია“!..

ყვიან ღელეში

და სულთან ერთად აკვილდნენ კედლები
და ჭერს არ უკვირს ამბოხი მათი.
გაბზარულია ცა ჩემი ქართლის,
მამლების ნაცვლად ყვიან დედლები.

ელდა მიჭყეტავს, ელდა შავ თვალებს,
ავი სიზმრების ჭიხვინებს რემა,
რომ ჩვენს ნაკრძალებს მტერი კვლავ ზვერაფს,
(უნიათობის მმართველთა სჯერა)
ბომბებს ჩამოყრის და თანაც ხვალვე...

დავიშარეში სიკვდილის მუტე

ო, ვინ აღიქვას სიმშვენიერე,
ჭრელკაბიანი მთების, კორდების,
დაფიბადები სიკვდილის მერე
და ყვავილებად განვქორდები.

წითელ სამოსში მდელოს გაფახვევ,
მომეკარება აბა ღამე ვით?
ყაყაჩოებში თვალებს გაფახელ,
შავ წამწამების ახამხამებით.

ფეხზე შემდგარი შევძახებ მყისვე,
მისი მშვენიების მარად მსახური.
სამშობლოვ ჩემო, შენთან ვარ ისევ,
ლექსი, ყვავილად გარდასახული.

ღმერთმ, დაგვხატე იმედის კალთა

ღროს გაუშლია შავი მანტია,
გააფებული მორბის მგლის მუნლით.
იზგვლივ ყველაფერს დაღად ატყვია,
გაუტანლობა, დაღატი, შუღლი.

ჩასაფრებულა ბილწი მტარვალი,
ხვრეპს ჩემი სისხლით ავსებულ გუბეს.
ვინ დამინაღმა, ვიცი სავალი,
ან ვინ აშავებს ჩემს ცაზე ღრუბელს.

მსხვრევა და ხვრევა, წვიმები მიწყივ,
მოდგა სამშობლოს დაუცველ კართან.
სანთელი კრთება, რა ჩქარა იწვის,
ღმერთო, დაგვხურე იმედის კალთა.

აღმატუნა

(ჩემს შვილიშვილს ანუკის
ახალდაბადებულს)

ლექსის კაკუნი მესმის კარებზე,
ვიცი, ექნება სულ სხვა იერი.
გაიზიარებს, როგორ ავენთე,
რომ უჩვეულოდ ვარ ბედნიერი.

ჩვილის ლულუნმა ამიწკრიალა,
დაჭიმა ჩანგზე ყველა სიმები.
ექოდ გაიმის: – ბებო მქვია და,
რომ ერი მრავლობს ჩემი შვილებით.

ვერ გაიხარებს მტერი მამულის,
ცხრა ცისარტყელა აენთო ცაზე.
გული ვარდის ცვრით გადანამული,
მიტომაც მღერის ნანას სხვა ხმაზე.

რწმენა მილიმის რალაც ციერი,
თამარისას ჰგავს ანას წარბები!
მაქვს დევის ძალა, ფრთები ძლიერი,
სამადლობელი ღმერთთან რამდენი!

ამაღლდა ჭერი, კაშკაშებს შუქი,
ხმა შეეფურთე დასს ანგელოზის.
იმედით დავცქერ ნაბომებს უფლის,
იყოს დიდება საქართველოსი.

ღბათის შტალია

შეწყდა მუსიკა, ვარდების თოვა,
გზავჯვარედინზე ატირდა ლექსი.
მაგრამ ის სხივი მჯერა, რომ მოვა,
ისევ მოიცლის დრო ჩვენთვის, გესმის?!

ჩემი ძვრყანა კვლავ აყვავდება

უიმედობა ქრება, მთავრდება,
ბოლოს მოვუღებ დრტვინვას და შფოთვას.
ჩემი ქვეყანა კვლავ აყვავდება,
მე გაგზრდი დაფითს, თამარს და შოთას.

ლოტწმის ღრბ

შელოცვილი ლერწმის ღერო,
სიზმრად მიძღვნა თამარმა.
აჰაო, და საქართველოს
უმღერეო თამამად.

ყაზმუგი

მთებს ყაზბეგისას ვესტუმრე გუშინ,
ქათქათა თოვლის მოესხათ ქურქი.
დაჭგროვებოდათ სათქმელი გულში,
სწუნდნენ საწუნხარს ყოველი კუთხის.

ვერ გაუდრეკავს თუმიც ჟამს უამოს,
მიუბჯენიათ მხრები ზეცამდე.
თითქოს და უფალს უნდა უამბონ; –
გკარგავთ კაი ყმებს, თანაც ეჭ, რამდენს...

მტერი კვლავ გვტაცებს ჩვენს სამანთ, სახნავს,
არ ჩაუმიხლავს ქარს ერთი წამით.
ცა აუკლია დემონთა ხარხარს,
მამული იკლებს სიგრიძით და განით.

და... მე ვხედავდი ელგუჯას თვალებს,
შეტბორებოდა გუგემში სევდა.
ხევისბერი კი რეკავდა ზარებს,
ყაზბეგი იდგა მწვერვალზე სვეტად!..

გზი მიდინ საით?

ღვთისგან ნახატი ჩემი საგანე, –
დღეს დაბინდულან ზვრები.
ადარსით ისმის ჰარი-ჰარალე,
მხოლოდ ყმუიან მგლები.

ქარბუქი, თოვლის კორიანტელი,
მაცნეს ელიან მთები.
და ჰაერს კუმშავს სხვა ჟრუანტელი,
ძველ რისზე ბრდინავს თერგი.

კლდეებს დაასკდა ხმები მჭექარე,
სხივი ეშვება შვების.
ო, ცის ზარებიც თუ დარეკავენ...
წყდება მამულის ბედი.

ეს ანგელოზი, სახებით ქერა,
არ მტოვებს, აქ დგას ისევ,
და, სასწაულის მარადის მჯერა,
ჭეშმარიტება, – უფლის გზა ისევ.

და... ამთხუჯას ამთჰყვა ლექსი

დაულაღად უტევს და უტევს,
იმედის კარებს აწყდება ქარი.
წელს ემატება წელთა სიმრუდე
და აღარ დგება მამულში დარი.

თვალი დაეძებს ცის ღია სარკმელს,
გამოჩნდეს ეგებ ბილიკი, გზანი.
უფლის კანონებს რაოდენ ვარღვევთ...
და... შფოთავს, შფოთავს ცის კიდე-განი.

და აზანზარებს ფიქრთა დარბაზებს,
კივილი ახლად გასული გემის.
(ო, რა გაუძლებს ამდენ ჯამბაზებს)
რა უმწეოა სურვილი ჩემი.

ახლა ანგელოზს გამოვიძახებ, –
მომცეს სიმხნევის ნიჭი და ძალა,
ჩემი ცისა და ქვეყნის რაც მმართვეს,
საიქიოში არ წამყვეს ვალად.

მცოდნეა უკნ მთხდას

რომ არა წმინდა მამათა ხმები,
გმირთა საქმენი, სამსხვერპლო კალო.
არ მექნებოდა ლამაზი მთები,
რომელთა მადლით სიცოცხლეს ვსწავლობ.

ცეცხლისთვალეზა ჩემო ნორჩებო,
დააგუგუნეთ ლალი სიმღერა,
სიტყვით და საქმით მტერი მოგცელოთ,
თავი ამყად რომ აიღერა.

და შევასრულოთ წმინდა ანდერძი,
უწმინდეს ჩვენი წინაპარისა.
მტერმა ვერ მოსრას ნება განგების,
მოდგმა დავითის და თამარისა.

მსგავსად მათისა ერთად ვხნათ, ვთესოთ,
ღარიბს გავუყოთ არსობის პური.
მზის შარავანდი სიმართლის მთქმელსო,
მოღალატეს კი გაუსკდეს გული.

მუნჯი ვიძღვრე

ქარიშხალია, მზე თუ ნისლია,
შენს მიწას ვუმღერ გულით ალალით.
შენი ბაღლები ანკესს ისვრიან,
ვინ თქვა ამ წყალში თევზი არ არის?

ოქროს ყანაში ღლაბუცობს ქარი,
შრიალებს, ანცად სადღაც მიუხვევს.
იქ თავს იწონებს ყაყაჩოს ჯარი...
და ღვივის მადლი მიწის სიუხვის!

შენზე ვიმღერებ კიდით – კიდემდე,
ამ ხმას მშობლიურ ცამდე მივაწვდენ.
ლაჟვარდის გზებით ვივლი მანამდე,
სანამ უსაზღვრო გზებს არ მივაგნებ.

გადამიძინე, ღმერთო, თქსუმი

სტკივია ნესტიან ჰაერს ფილტვები
და გათანგული ძლივს სუნთქავს ღამე.
მიტოვებული კენტად რითმები,
ხვალის ამინდზე მამცნობენ რამეს?
და უქცევია არარაობად
სოფელი, გრიგალს ცივად მობერილს.
ვაგლახ, უყვარდა ბუღბუღოთ გალობა
და ცაში წყვილად ფრენა ორბების.
გდია დახრული ნეკნი ლექსების,
დამუნჯებულან გარსკვლაფნი ცაზე.
გადამიძინე, ღმერთო, ფესვები
და მომიმართე ჩანგი სხვა ხმაზე.

მაძულთ ჩემთ

უნდა გადმომსკდეს გულიდან ღვარად,
რაც სამშობლოზე არის სათქმელი.
გული მანიშნებს, ეს გული თავად,
რომ გამოსხმია ფრთები საფრენი.
უნდა გასძახოს ხმაძალა ზეცას,
ყოველი ჟამის ყოველ განთიადს.
რომ მადლი შენი შიგ გულში წვეთავს,
მკერდსაც შეგახლი ქარებს აგყიას.
მამულო ჩემო, სად უნდა ვიყო,
თვალწინ არ მედგას ბრიალი შენი?
ოცნების ყველა კარი გაიღო,
მიგაფრიალებ მანდილს და ვმღერი.
ჩემს სალოცავში მივყვები შარას,
ბუმბერაზ მთების მესმის ხარხარი .
შრიალებს მადლი, რომ ოქროს ყანას
წამოსდგომია მზის ნიაღვარი.
თვალს ველარ ვუწვდენ ზვრებს და ვენახებს,
ვანის ფოთლებზე ცეკვავს ცვარ-ნამი.
მამულო ჩემო, მუდამ მენახე,
ცამდე აწვდილი ლურჯი ალაპით.
ომში აჩეხილ წინაპართ სისხლი
შენს გულ-მკერდს ჯერაც არ შეხმობია.
მათ ნაქონ სამოსს არ გამოვიცვლი, –
ძილში რაც ხშირად დამსიზმრებია.

და... თვალუში ახალმშობილ მავშვის

სინარული შემოიჭრა სახლში,
არწივები ცაში ლაღად ჰქრიან.
და თვალეები ახალ შობილ ბავშვის,
საქართველოს რამდენს ჰპირდებიან!

ხომ გითხარით, რომ სიკეთის კალთას,
დაგვახურავს განმგებელი თავად.
რომ დავიდგამთ მალე მრავალ აკვანს,
დაპგარგარებს მზე სოფლებს და ქალაქს.

და სხივოსნობს შემოდგომის დილა,
ვეღარ ვთვლი ჰორიზონტზე აფრებს.
ახალ შობილ ბავშვს ვუყურებ მტირალს,
ღმერთო, მალე ქვეყნის თვალი გახდეს .

თამარის და ქეთევანის ეშხი,
ღვთიურ შუქს ჰყენს მის ბრიალა თვალეებს.
და ჰანგები ყოველმხრიდან მესმის,
ღმერთო, ჯიში, გენი გამიმრავლე.

მხტლმღლა იქც...

გაქვავებიათ ამინდებს გული,
სხივი მიწაზე არსად კიაფობს
მდინარეც, ნისლით გადაბურული,
უტყვობს, ხვალისას არას მიაპბობს.

მხოლოდლა ექო, გარდასულ დღეთა,
შლეგად ასკდება მთებს და ქარაფებს.
ეულად ვდგავარ ბობოქარ თერგთან
და ვზომავ მანძილს ზეცის კარამდე.

შთაგონების მაყრად გსახავ,
ჩემო ცელქო ნიაგო.
მაგრამ ახლა ნეტავ სად ხარ,
ასე რატომ ჰგვიანობ?

მოდი, თორემ ფიქრის ზვრებში,
ქარი დახეტიალობს.
თუ არა შენ, ზღვა სიზმრებში,
სხვას ვის გავეხმიანო?..

რხიციანად...

დრო ახამხამებს ვნებიან თვალებს,
აკრთობს ჭაღებში აფერენილ ხობებებს.
უსიყვარულოდ ვრცელ გზას რა გალევს,
ან ვით გაფუძლო ჭრელ წუთისოფელს?

გავცქერ ნაპირზე დამსხვრეულ ბორანს
და მაგონდება სიზმარი ავი.
ვერ ვიცილებდი კუპრისფერ ყორანს,
ჩემს მიდამოზე დახრილი თავით.

სად დაფრენს ახლა, ვინ იცის, ნეტავ?
ვის დაუმსხვრია ოცნება ტკბილი.
მე სულის სარკმელს ურდულოთ ვკეტავ
და ჩუმი ცრემლით მიყვები ბილიკს.

გზაუბი სუდის

შენ იყავ დღეთა ფიქრის სათავე,
იერი შერხა ცას და სტრიქონებს.
დღეს ქარის ყინი ისე ხარხარებს,
გარდასულ სიზმრებს ველარც ვიგონებ.

მხრჩოლავი კვამლი თუ სუნი დენთის,
თრგუნავს აღვებს და ცისკარს დილისას.
მთებს აჭრყოლებენ ზვავები სევდის,
ელდა, მორიგი მსხვერპლთმეწირვისა.

ჟამის ურჩხულთა დატყენილ ხახას,
სწყურის მოშობა როს მშობელ ერის,
ძმა რომ სატანობს, ეს იცის ბავშვმაც,
ლტოლვილია თუ მწყურვალ-მშიერი.

დაკარგულ მიწას ვტირი და ვტირი,
სამახაბლო თუ სონუმი, გაგრა...
ან ვით გავუძლო ამ სულის კივილს,
ან ამ სტრიქონთა განგაშს ხმამაღლა?

ქაოსი ბურღავს გულს ცის და მიწის,
დარჩენილ მიწას მტარვალი ზვერავს,
ტაძარში ბოლო სანთელი იწვის
და სასწაულის მაინცა მჯერა!

გაუცხადნიათ ღემინებს მთუაბუ

ჯიუტობს ღამე, აღარ თენდება,
გაუტაცნიათ ღემინებს მთვარე.
მტკვარი არაგვთან სადაც ერთდება,
იქიდან მესმის, რეკავენ ზარებს.

ანგელოზებთან მორცხვად ვეშეები
და ათროლოლებულ ხელს ვუწვდი მძიმედ.
კუბრისფერ ღამის მკერთობს ეშეები,
მინდობილი ვარ ბედსა და იმედს.

მღვრიე ღამეში ნაგვეში სული
დააფათურებს გათოშილ ხელებს.
ქვითინებს ქარი ვით განწირული,
თითქოს უხმობსო მიწიერ მშველელს.

ჯიუტობს ღამე, აღარ თენდება,
რამ შთანთქა ნეტავ პირბადრი მთვარე?
მტკვარი არაგვთან სადაც ერთდება,
იქ, გახელებით რეკავენ ზარებს.

ხალხურ მტფიუგი

რა დამღლის შენი აღერსით,
გულს დაგეცხები მალამოდ.
დაგწვავ კოცნების ნაკვესით,
რომ სიყვარულით დაგღალო.

მთიდან ნიაგმა დაჰბერა,
შემოსა ტრფობის აბჯარით.
განძი სულს აქეთ რაც მქონდა,
აღუღდა, როგორც მაჭარი.

ღაჴმბინალთმ იცნუშის გზაზუ

ღაგბორიალობ ოცნების გზაზე,
ავედვენები ღრუბლებს თოლიად.
შენს ღიმილს ვეძებ ცისკრის ვარსკვლავო,
ფრთა შევალეწე მწვერვალს თოვლიანს.

ამ ოღრო-ხოღრო სივრცეებს შორის,
შენთვის კვარავით მარად ვენტები.
იმედის შუქი მკერდზე მეღვრება,
ვიცი ოღესმე შემეფეთები.

ნუ, ცაბდ

ქარს დააქვს დღეთა ნისლის ძაძები,
გზადაგზა ჰკიდებს ტოტებზე ალვის.
ნუ, ქარო, მეტად ნუ გააფდები,
არ გამითოშო იმედი ხვალის.

ნუ დამიჭირხლავ, განგებავ სარკმელს,
ნათლად მოჩანდეს ვრცელი გზა-შარა.
ცა მიწის ოხვრას ვერ უძლებს ამდენს,
ქმათა სისხლი რომ ჩქეფს ირგვლივ ღვარად.

ფეხს ვერ ვარიდებ მიწაზე ნაპრალს,
რა გახელებით ქირქილებ ქარო!
არა, არ დავეყრი იმედის თუარხმალს,
მქლავგრად ჩამოჰკარ, რიჴრაჴის ზარო.

თ, პეტიცია

წელში ირხევა ალფებისკენ მავალი სიო
და ზეცის ფონზე მზით ნაქარგი მოსჩანს იები.
გადამატარე, პოეზია, შენს კავკასიონს,
რომ აშრილდნენ გზაზე ჩემი აკაცები.

სტეტი...

სტეტი სანუგეში სადღეგრძელო დიღო თამადა,
თორემ ჩამოდგა რახანია მატარებელი.
აქ, სადღაც ახლოს ლელიანში მეხი გაუარდა,
დღითიდღე ხდება ეს საწუთრო საწამებელი.

სწტათუა

ჩანჩქერს კლდიდან გადმონადენს,
ცეცხლად ავაბრიალებ.
აღს ავაწვდენ ლაქვარდამდე,
ტყე-ველს ავანმიანებ.

დელგამამ როგორ გადაძელოს?
ქარს დავიჭერ ქამანდით.
ოღონდ ჩემი საქართველოს
მზე ბრწყინავდეს მარადის.

ბთი, აბაგუთ

„პოი, ნაპირნო, არაგვის პირნო“

ნ. ბარათაშვილი

ჩაფიქრებული მიგვეები ბილიკს,
მოფუახლოვდი არაგვის ველებს,
გაქრა სიღინჯე, ლიკლიკა წყაროს
ანცი ბავშვივით შევუშვერ ხელებს.

ფეხით ავკეცე თუმიცა დიდი გზა,
ო, დაღლა მანინც სულ არ მიგრძენია.
შენი მთა-ველის ცელქი ნიავით,
ჩემი სხეული ვერ გამიძღია.

„პოი, ნაპირნო, არაგვის პირნო“ –
ტატოს ნათქვამსა ვინლა იწამებს?
როცა ზღვის თსკერზე ჩაიძირებით,
მთლად დამუნჯდებით დედამიწაზე...

ნუგეშის სხივიც აღარ ჩანს გზაზე,
ცრემლების ღვარი არაგვად გერთვის.
ვარ ჩემი ღროის ბატარა მაცნე
და მოლიცლიცე სანთელი ერთი.

ახლა რუსთავის მზით ვირუჯები,
და მანინც შენი წვიმა მასველებს.
მე არაგვივით არ დავმუნჯდები,
თუნდ საგუბარი გამიასკეცდეს.

ტოული შალიკაშვილი

თეიქი

ფიქრი, ერთი ციდა,
მთელი ღამის ტოლი.
ფიფქი ცვივა ციდან
არა იის, თოვლის!

იმიღმა, ბრმუნამ...

დღეს სულ სხვაგვარად გლობს ბუღბული,
სულ სხვა რიხი აქვს თერგს და დარიალს
სიმიების ჟღერა, ზართა გუგუნი,
ზვრებში მაგონებს სიოს არიას.

დიდი ხანია ასეთი დილა
აღარ მინახავს საქართველოში.
სამადლობლოდ ღმერთთან მივდივარ,
ამ ხუთჯვრიანი მამულის დროში.

ყოველ გოჯ მიწას დავკოცნი მაგრად,
ვაბკურებ ცრემლის მზურვალე მძივებს.
ჩემს სამაჩაბლოს, სოხუმს და გაგრას,
რომ მოვუშუშო ჭრილობა მძიმე.

მათ დავიბრუნებთ, სულს ასე ნაბავს,
მრავალჟამიერ დაჭერავს „რამ დიდას“ ...
კავკასიონი მზის ამ სხივებმა,
ცამდე ასწიოს უნდა ამ დღიდან.

ღვთით დაეწეროს ფიქრებს ახდენა,
სული დამზრალი დაე, განაზღეს.
იმედმა, რწმენამ დაე, ამჯერად,
დაისადგუროს ამ ქვეყანაზეც.

ბთცა ამთვა ცაზე ცისკადი

გადმოიდგრება სათქმელი ლექსად,
როცა ამოვა ცაზე ცისკარი.
თუ არ აქცევენ დემონნი ფერფლად,
თუ გადაძირჩა ფიქრი, მიზანი.

შეატორტმანა სინესტემ ცხრა მთა,
გმინვათა ექომ საქართველოსი...
მძლეობს სიბნელე, სად არის „ის გზა“?
ნუთუ ღვას ჟამი ჯიშ-გენის მოსრის?

გაოგნდა სივრცე და თავად წუთი,
ამოშრობიათ სურვილთაც ხახა,
ცა ინათებდა ოდნავაც თუკი...
თუ ექნა ბოლო დემონთა ხარხარს...

ქ. რუსთავი 1995წ.

გადავიკარგე შენს გრილ ღამეში
და შევების წყარო ვერ ვპოვე ვერსად.
ძნელი ყოფილა გზა გილგამეშის.
ძნელი ყოფილა თამაში ცეცხლთან.
უცებ აკივლდა ქუჩაში ქარი,
აწყდება ხეებს, ფოთლებს არ ინდობს.
დამდეგს ხარხარით ზმანება ავი.
შენ კი სადა ხარ, სად დარაინდობ?

ჩემს მუილიმუილს – ანუკის (ანას)

წადილს წააბი წადილი,
არ შესდგე ერთი წამითაც.
ზრდილობით, კარგი სწავლით და
გიცნობდნენ კარგი სალმითა.

ეგებ და... ღმერთმა ინებოს,
ერს ემსახურო კალმითაც?
ქართული ეშხით, მრწამსითაც
მოჰგავდე თამარს, ქეთევანს...

ნუ გინდა ყალბი დიდება,
არ თქვა ხმამაღლა: – „ეს მე ვარ“ ...

ნამდვილი სიყვარული და
კეთილი საქმე გჭირდება.
არიგებს ბებო შვილიშვილს, –
ანგელოზს ნაყინს ჰპირდება...

ასპარეზიო უთუოდ,
თავადვე მოგიფრინდება.

...

შემოანათა ანუკიმ
ბებოს ჭკვიანი თვალები: –
ვაჟას ზღაპრები მომიყევე,
რუსთველის დანაბარები...

18.05.2005წ.

კანტელთან ვაჟოვ ნიჭადი დილის

მიმქრალ ბუხრის წინ ფიქრები სხედან
და გათო შილნი ბჭობენ ხვალისას.
იქ ქერათმიან ანგელოზს ვხვდავ,
ფუძეს ულოცავს ავი თვალისას.

ქუხილი ელვას კუდზე წაეხა,
თან განელეებით გრიანებს ქარი.
ავი სიზმრებით განაწამები
ცაზე უფლის მადლს დაეძებს თვალი.

გზად შთანთქავს ეშმა, ვინ იცის დაღადს,
სარკმელზე თმენის ცახცახებს თრთვილი.
და ცრემლიანი დავცქერ თეთრ ქაღალდს,
კონტურებს ვავლებ ნეტარი დილის.

ნუ, ნუ გაძინდაუ

ფიქრთა დარბაზში სიცივე მეფობს,
ჭირხლს შეუღესაგს სარკმელი ყველა.
ისე ხარხარებს ტკივილის ექო,
ლექსი იღვრება ქაღალდზე ცრემლად.
წელთა ჭაობში ჩამხრჩვალ ოცნებებს,
გაოგნებული გლოვობს ბუნებაც.
ქართველის გმინვა, კენესა როდემდე,
სანამდე აყვეს ანდა ცდუნებას?
და გათოშილნი თრთიან ბაგენი,
მზერა იქ დარჩა, ზეცის მინაზე!
ცახცახებს სიმი, სულის ძაფები,
ვაი თუ დაწყდეს ჭექა-გრგვინვაზე.
ზნეაფი დააცხრა ლოდების სანგარს,
როგორც სკვითების შმაგი მხედრები.
ღმერთო, თუ უსმენ სტრიქონთა განგაშს,
უშველე მამულს, შენ გეგედრები.

წყაბთ მწყაბთა

ღრო მიჰქრის, მიჰქრის რაში ფრთაძალი.
და არ სცალია ჩემთვის სრულიად.
დავიწყებია, რომ მე ვარ ქალი,
ბეშვით მოწვდილი წყარო მწყურია.
და ჟამი, მკაცრი სახე-იერიოთ
სტრიქონებს აკრთობს, უთრთოლებს ხმასაც.
სივრცეა, სივრცე სულ ცარიელი,
ერთი ფრინველიც არა ჩანს არსად.
და მე ვერ ვასწრებ აფრების გაშლას,
ღამემ მზაკვრულად შემჭრა დაღალი ...
საგალოლოა ამ ხიდზე გასვლა,
როცა შენს გვერდით არვინ არ არის.

მიუძღვნებთ ნუჭაჟი საით?

ლექსი მეძახის თვალეებბრიალა,
ჭრელ წუთისოფლის ვეგულვი მტვერში.
რომ ცხრა ნაისრი მტკივა იარა,
მორიგი ელდა კარებთან ხვნიშის.

ბუქნას ამოდის, როკავს სატანა,
ხარობს ცისა და ერის ბზარებით.
ჩემს სამშობლოდან განძის გატანა,
ხდება რამდენი ამისთანები.

კენესა, გოდება ნამეხარ ხეთა,
ერთურთის ხოცვა დღისით თუ ღამით.
ის უცხო ეჭვი დასახლდა ჩემთან...
ნეტაგი საით მიგექანებით?

მთათაშის ღღუს უაძბიაში

შემოდგომური სურნელი ათრობს,
ტალღათა მკერდზე მზის სხივთა ჩქერას.
ირგვლივ ყოველი როგორ კიაფობს!..
და გმადლი უფალს ამ აღმაფრენას.

რუსთველის დღეა და მზე ნიაღვრობს!
და... მრავლის მოწმე მოგველავს მტკვარი.
თითქოს და ახლა უნდა მიაბოს,
როგორ უყვარდა შოთას თამარი!

ღაწვს შემოენთო ნაცნობი ალი,
ცად, ცად მიიწევს კიდევ ვარძია!!!
თითქოს და ახლაც შოთა, თამარი
იმავე ქნარით აქვე დადიან!...

ზართა გუგუნი საუკუნეთა...
პემეს სხვა მადლით და შირონით ავსებს.
და... სავედრებლად მივდივარ ღმერთთან,
უშობდეს ჯილაგს კვლავაც მათ მსგავსებს.

ხალიანი თითები

მუზას უთრთის ხალიანი თითები,
ხმას უსინჯავს სალამურს და ქნარებს.
მეც ვიმღერებ, განა მუნჯად ვიქნები,
ღროს მოგურჩენ, მიწას ამ იარებს.

დაიდვრება ციდან სულ სხვა ნათელი,
აგერ, აქ დგას ანგელოზი ჯერაც.
მრავლად გვეყავდეს ოღონდ ნაღდი ქართველი,
ვერას უზამს მამულს მტერი, ვერა!

თღუნდ ახლაც

ოღონდ ახლაც ამ კიბეზე
არ დაუცდეს იმედს ფეხი.
შევებმები ჩვეულ ჭინით,
შევებმები ავ ბედს მსახვრალს...
ხმა ჩამესმის იღუმალის,
რას ელიო მაინც ახალს? —
ნებას ღმერთის,
ბოლო ექნას, ბოლო ექნას,
სატანების ხარხარს.

და... იშვიათად

და...ტოკავს წაში, სარკმელთან ქარი, ფრიალებს ფარდა,
მიღმიეთიდან მესმის ოხვრა უთქმელი ლექსის.
დღეს სულ სხვა დღეა, დილიდან ყეფს ჭიშკართან „რექსი“,
თმენა როდემდე, ემატებათო ვამპირებს მადა.

ცაზე კი, ცაზე შედედებულან თეთრი ღრუბლები,
ყინით დასცქერენ უღრანებში ნადირთა ხროვას.
მე გაკვირდები ცისფერ აფრებით ნაპირზე ხომალდს,
იყუჩე-მეთქი, მიაყურადე, „რექსს“ ვეუბნები.

ქუჩებში დაჰქრის ახალი ტალღა, ზღვაური ხალხის,
არ მინდა ისევე განმეორდეს შეწირვა მსხვერპლთა.
კვლავ შერკინება, კვლავ შერკინება მუხანათ ბედთან...
და... იშვიათად ლექსი მტრის განაჩენით, ახალი ლახვრით.

უქმად ხრჭიალებს, უქმად უკვე დემონთა ეშვი,
დღეს დავინახე რა ეთრობაა, რა ძალა ჩვენში.
და მალღდებიან ეკლესიები, ძველი ციხენი,
იბადებიან ალგეთს ლეკვები, თანაც იმდენი...

ეჭ, წყაბთ, წყაბთ

მოდუდუნებს ფიქრის წყარო,
სევდიანად თუმცა.
როცა ჟამი აღარ ჟამობს,
დავაფიწყდით უფალს.
და რომ ცრუ დაპირებების
დაზნექილა თალი.
რომ სინდისი ხელისუფალთ
გაუშვიათ გაღმით.
რომ თვალები მშიერ ბავშვთა,
შეპყინვია ზეცას.
დგას წყვდიადი ქართველის კართან,
ელდის დაშნას ლესავს.
ეხეთქება ტალღა-ტალღას,
თერგის ზრახვას ვხვდები.
მოუსპია ზოგად წარდენას,
სამამულო ზვრები.
რით ვცემ ნუგემს დაჭრილ მიწას,
რომ მეძახის რიდით?
სტკივთა, სტკივთა გულის ფიცარს,
ერის ბეწვის ხიდი.

ბრძენა კი ცამდე ავიდა

შუბლდაღარული ფიქრები,
რადაც ზეციურს ელოან.
ნისლმა დამიფრთხო რითმები,
ულექსოდ, ო, რა ძნელია!

წელზე შევირტყი ჯაჭვი და
მზერას ვუსწორებ მყინვარწვევს.
რწმენა კი ცამდე ავიდა,
ღვთის ნებით ჩემსას მივალწვევ.

ღვებ აკუტბს ნამი

თუ ჩაიმუხლებს ქარი ამ ნიშთან,
თუ არ ჩამიქრობს სანთელს...
და... ველი თმენით უფლის სხვა ნიშანს,
ხვდება ფიქრს, ღამენათევს!

ვიცი, თვალს ავლებს ნახმლევ სანახებს,
ეგებ აკუტბოს ნამი...
დაჯდება, დაწერს მტრისთვის განაჩენს,
რწმენა არ მტოვებს წამით.

ასე უკლემლიუ დამბანდრემდინენ

ფიქრს დაუხრია წამწამები, სდის ჩუმი ცრემლი,
სად გაკრეფილან ვარსკვლავები, ჩურჩულებს მთვარე.
ხვალ ქართველთ ჯიშით გაივსება ხომალდი, გემი,
და საზღვრებს იქით, ემიგრანტად სხვა ქვეყნად წავლენ.

კვლავ იდუმალი ავად მიმზერს თვალებით საცრის,
როგორ ხარხარებს უღრანებში, მესმის სატანა.
მოვა თამარი სიზმრად, ნახავს სამშობლოს დაცლილს,
ლოცვად დადგება და ვედრებად ტაძრის კართანა.

ძირს დავემხობი, ნატერფალები დაეკოცნო კდემით,
ნაპრალთა გასწვრივ მწკრივად დავრგო უხვად აღვები
უზენაესო, შემაგებე მაშ, სხივი ერთი,
არ დაუდგება საქართველოს დროს უარესი.

ცას არ აკრთობდეს კვლავ ხორხოცი უგუნურების,
რომ ექნას ბოლო ერთმანეთის ხოცვას და ძარცვას,
დაბრუნდებოდნენ ემიგრანტები მალე, უკლებლივ,
გაბრწყინდებოდეს მთლად ლაყვარდი და უფლის კალთა.

მთასწავ, შიქმუნ

ფიქრი ააწყობს დამსხვრეულ ხომალდს,
არ უღალატოს გზად სადმე რწმენამ.
მოასწარ, შექმენ სანამდე დრო გაქვს,
ცაც გააკვირვოს მაგ შენმა სტვენამ.
რა მოაქვს უქმად კოტრიას, წოლას?
გულა გვესება ვალეებით ხელად!

ისეუ მთმუნმა

ისეუ მომესმა ზვირთთა შრიალში.
ასე არ დარჩე მარტოხელადა.
ღრმად ჩაიხედე ადამიანში,
გულმა დაჭრილმა იცნოს შენადა.

თორემ ჩაგძირავს ბნელი წყვდიადი,
პასუხს რით აგებ უფლის წინაშე?
მჯერა, გეწვევა სხივი დიადი,
სულმაც დამზრალმა იგრძნოს სინაზე.

გმადლომ, ოცალო

სულის სანახებს მოგუარო,
ვარ ვალდებული,
ვარ ვალდებული შევეუტიო
სტიქიას, დელემას.
დღეს ძალა ვიგრძენ ჩემში
სრულად განახლებული,
ამორძალივით მრუდე ჟამთან
ვაპირებ შებმას.
მე მუზა მახლავს გვერდით შენგან
მირონცხებული,
სხვაგვარად თრთიან ქნარები
და სულის სიმები.
ჩემს ერს ვუძღერო, ვემსახურო
ვარ ვალდებული,
გმადლობ უფალო, ხარ თავდები
ჩემი იმედის.
ჩასაფრებულან გორებს იქით
თუმცა ნისლები,
მთები კი ჩუმად მამხნევებენ: –
სიფხიზლე მეტი!!!
გამთენიისას შორს გავრეკე
აფი მისნები,
ოცნებას მოსავს შარავანდით
ნათელი სვეტი.

ბღერძე მანც?

როდემდე მანც მღვრიე დინება?
მოვარდა კითხვა, ვით წვიმის თქეში.
შენ, შთაგონებაჲ, გეცოდინება,
უთქმელი ლექსი გზაში რად კვნესის?

წალეკავს არეს ფიქრების ლავა,
როდისდა მოვლენ დღეები სანდო?
გზას ვაკვირდები, გზას – ერის სავალს...
ედემში ვარდი რომ აღარ ვარდობს...

და... ხრჩოლავს ჟინი უხიაგ ჟამის,
რომ ხორხოცებენ „ოქრო კაცები“,
როგორ წრიალებს ფოთოლზეც ნამი,
მას ესმის სულის – ნაგვემ ნაცემის.

და შემომცურებს აზრის სამანი,
გარშემო ურბენს ფერმკრთალი ელდა.
მამხნევებს მხოლოდ ჩემი კალამი: –
არ დაუთმოო ეგ გული სევდას.

ტოული შალიკაშვილი დავითაძე

დაველოდები თმენით სხვა წამებს,
ვეზურხელები ხშირად ბუნებას.
ოცნება თვალებს რომ ახამხამებს,
ტოული შეჭხარის თავისუფლებას.

ვძერწო, ჩაგებრო ქვასაც სიცოცხლე,
ფერით გადმოვცე ეს საოცრება.
ნიავეს ტოლის ხმა ცაში მიჰქონდეს,
აინთებოდა აპრილი გზნებად.

ლამპიონები ინთება, ქრება...
თვით შემოქმედი ჩემს გვერდით დგება!
სასწაულები გზა და გზა ხდება!

ჩემს საცაბათულოს

აღარ ატირდეთ ღრუბლებო ცაზე,
ერთ მუჭ სინარულს დავეძებ სანამ.
ჩანგი მოვმართო იმ ნეტარ ხმაზე,
დავიბრუნებდეთ ჩვენს საზღვრებს, სამანთ.
ღმერთსაც ეს უნდა, ნებაა მისი,
ლომეულოვანნი მეტუღვის ძმანი...
ჰარი-ჰარალე შორიდან მესმის
და ბანს აძლევენ სამშობლოს მთანი.
და უსასრულო სიყვარულს ვეძებ,
მუზა მივარცხნის ოცნების დალალს.
ჩემს საქართველოს, კურთხეულ ედემს,
ტოულს ამღერებულს ვაჩუქებ ალალს.
ჰოდა, ვიქნები ამ ქვეყნად სანამ,
ლორთქო ბალახის, ზაფხულის სუნთქვა.
ლაყვარლებს იქით გავტყორცნი ქამანდს...
და მადლს შევწირავ ყოვლისთვის უფალს.

ფიქტა მდინარე

რომ აქოჩრილან, ყალყზე დგანან
ზვირთნი ეპოქის,
ველარ ეტევა კალაპოტში
ფიქტა მდინარე.
მტერს არ ასვენებს ფიქრი ჩვენი
საზღვრის ხელყოფის,
როდის ჩაფერულავ, ღმერთო ერში
ქაოსს მძვინვარეს?

თვალს ვუბრიალებ შემოჩვეულ
მაცილს, სატანას...
ო, ნუთუ ისევ ცა სისხლისფერ
წვიმებს აბირებს?
ამეკვიატა ორი სიტყვა:
„ლელოს გატანა“,
და რომ მამული ჩვენგან ელის
საქმეს საკვირველს.

გამწყალა შერი

და ღაღადებენ, კვლავ ღაღადებენ,
დღისით თუ ღამით ეს ქონგურები.
მიწას რომ საღბუნს
აღარ ადებენ,
რომ გუღგრიღობენ
შვიღნი სრულღბით.

აღარ ბჟუტავენ
ვარსკვღღანი ცაზე,
გაღრმაღვღბია მთვარღს
წყღღლები.
გამწყრღღა, ბეღი გვიღგღბა
განზე,
ჰქრიღნი ღანიღბი
გაღაღმღღლები.

და „ღუღს“ ცხოღრღბა
ახალი წესით,
ღავთრღბი-ჭრღელი
კანონით საღსღ.
შხამით ამიღსღს
ორიღვე ბეშვი,
სიღმარღღღის მღბღბღღღს
სამსაღღა მასღსღ.

ბრძენის გატყუე

ოდენ ძნელია ბრძენის გარეშე,
არარაობა, კაცს სულ სდევს ჯანლი.
სულში ეშმაკთა ჯოგის თარეშით,
გათელილია მისი გზა-ბაღი.

ეს, ვინც უარყოს უფალთან კავშირს,
აროდეს მივა ერთხელ ტაძარში.
უფალი მისთვის კალთას არ გაშლის,
ცოდვებით საგსე იყოს ნაგავში?

ასე იწყება ცთუილი დილა

ჩიტთა ჭიკჭიკი, საათის ჩქამი,
შთაგონებაა კარზე.
და აცელქება კეკლუცი წამის,
ჯერაც ნასიზმრეგ თვალზე...

ასე იწყება ყოველი დილა,
სანთლის სურნელით, ალით.
სხივებში ისე ლამაზად ბრწყინავს
ღროშა ხუთივე ჯვარით!

სიღმბრძუნის ქაში

სიზმრების ქაში გასრულადა ერთი,
იმედით გავცქერ მწვანე მთა-გორებს.
ხელთა მაქვს თითქოს მაგვარი კვერთხის,
ავი ზმანების კვალს რომ მაშორებს.

ცა წამწამებზე ვარდებს მათოვებს,
სულ ნაბიჯ-ნაბიჯ მომყვება მუზა.
ღმერთო, მოხელე ამდენ მათხოვრებს,
ქუჩის გოგონებს, ამ ქოჩორ-გრუნათ...

აღარასოდეს, აღარასოდეს –
ცდუნება, მარცხი ალალ ქართველებს.
უფლის კანონი მუდამ გვახსოვდეს,
რომ მოვლა უნდა მხენელს და მთესველებს.

ცამ გამიღიმა

იმ ნებიერა წუთებს მოველი,
დე, იყოს ფერთა ციალ-ბრიალი
ნაბიჯი მქონდეს შეუცდომელი,
მეგ ზურად – სიტყვა, ორბისფრთიანი.

არ ჩაიკარგოს ხმა წიგნის ყდაში, –
ფლოქვთა თქარუნი თეთრონი რაშის...
მაშინ, როდესაც მე არ ვიქნები,
ჩანგს აკვნესებდნენ ჩემი რითმები.

თუ მიუჩენენ ადგილს საჯიხვეს ?
ლაბირინთებში გაიგნეს კვალი...
თუ სევდას ნისლი მკლავზე დაიხვევს, –
მიავიწყდებათ „ლექსების ქალი?“ –

ცამ გამიღიმა და... მიყო თვალი.

ქნდა ამთვისნა

რას მიკარნახებს ეს ცა, ეს მიწა? –
წუთი მთრთოლვარე, წუთი ვედრების...
ღამეს არ სძინავს, ვიცი რისთვისაც,
არ დამიბზაროს ეშმაკ კელლები.

სადმე არ შთანთქას ეს ხმა ოღონდაც,
შევიწარხუნო, რის ვარ მფლობელიც.
ზღაპრის გორგალი აგერ, მოგორდა, –
დავაფრთიანო უნდა ორბები.

უნდა ამოვსნა ცის იდუმალი,
მიღწევადია, ვიცი ყოველი.
ანგელოზია ჩემი სტუმარი
და სხვა ალიონს, რიკრახს მოველი.

ჩქმი ბითბები

კვლავ აირივნენ ფერები თალხად,
ნისლში არ მოჩანს ფერდობი, ვაკე.
ელდას ვუპირებ დამბაჩის დახლას,
აღმოვჩნდებოდე ლაყვარდში სადმე.

სად, სად ნებივრობ, მუზავ შენ ახლა?
გადამიკეტე ურდულით სული.
მე შენით ველი დღეთა სვლას ახალს,
სხვაგვარად არის ცა განაბული...

გადავაჩვიო ეს ტირიფებიც
ეგებ როგორმე მგლოვიარობას.
სევდიან ლექსთა ჩუმი რითმები,
დროს ახსენებენ, დროს, გულქვაობას.

უფალი აქ დგას

ფიქრი მოივლის ოცნების ქვეყნებს
და დაბრუნდება როცა.
თვალებს სხვა შუქით შემომაკვესებს:-
ის დრო წაფიდა, მორჩა.

ჟინით დარეკავს რიჟრაჟის ზარებს,
ეფოფინება სამანთ...
უფალი აქ დგას, ლოცავს ჩვენს ხვალეს, -
და მაწვდის ახალ ქამანდს.

ის ააჩქროლებს სხვაგვარად ძარღვებს,
საამო ბრუნვას დღეთა.
ის დაგიაძებს მამულო ნახმლევს, -
მარად იქნება ჩვენთან.

თბილისის დილა

ცისკარი, ცისფერთვალემა,
შემომეგება თბილისში.
სტრიქონი სტრიქონს წაეხე,
მამლებს მიჰბაძონ ყივილში.

დილამ მშობლიურ ჰანგებით,
სხივები ციდან აკრიფა.
მე კი, მთებივით ვმალდები,
ლექსი ღულუნებს აკვნიდან!

მუნაც ჩემსავით დამთვრალა,
ამივსებს გუდას მითებით.
თბილისის დილამ – ფართქალამ,
დამიფრთიანა ფიქრები.

ცად ცელქობს ცხრა ცისარტყელა,
გრძნობებზე – სიზმრის ობობა.
ცხრაჯერ დარეკეს ზარებმა,
დილამ ცხრა ლექსი რომ შობა!!

შემპირდა ბედის სადავეს,
რითმების შარიშურისას.
ემებს სიმართლის სათავეს,
მალამოს ყველა წყლულისას.

ბრძენა და ბრძალი

შოთა, ფშაველა, ყაზბეგი და
ბრძენი ილია, -
მეამაყება, მათი ლეკვი, -
მათი შვილი ვარ!
ხან აღმაფრენის წუთს დავცქერო,
ხან თუ ვტირივარ,
მე ჟამს ვეკუთვნი, ის ჩემია, -
მისი სიმი ვარ!
მე ჩანჩქერი ვარ, კლდე ფრიალო,
ხანაც ქარაფი,
ჩავწვდე იდუმალს ნინოს ჯვარით, -
იმ მთის და ამ მთის...
რწმენა და რვალი არაგველთა,
ფარ-მუხარადი;
მოაქვთ სტრიქონებს ყვავილებით
სავსე კალათი.
უამურ ქართან ჩემს რუსთავის
აქვთ სჯა-კამათი.
რაც მთავარია, არ აქვთ შიში,
ღიას, არაფრის!
მათ დაუწვნიათ ჯადოსნური,
სულ სხვა ქამანდი!
და... მამხნევებენ: - მედგრად იყავ,
აბა, გამავრდი!

გამბწყინდის საცაბთულო

მოაქროლებს თეთრონს ისევ,
ფიქრი ღამენათევი.
პეშეს ცისფერი გრძნობით მივსებს
და ამ გრძნობით დავთვერი!
განა მზის შუქს დავემალე
მოლიცლიცე სანთელო?
უფალს შევთხოვე, დაე მალე,
გაბრწყინდეს საქართველო

სიფყვით და საცმით

თუკი ძიების გაბყრობს სურვილი,
სიკეთით საგსე, ხარ საქმით ქველი.
მაინც ბურუსით ხარ შებურვილი...
მომწონდე ლექსით ახალით, ძველით.

გადაუქნე მათრახი მაცილს,
აჩუქე წამი სულს აღმაფრენის.
სიტყვით და საქმით ვიწამო კაცი,
რომ იქცეს ნოტად ჩემი სიმღერის.

თიქტი

არ მაძინებს ფიქრი, ვითომ რაო?
რატომ გაქვსო შელეწილი ფრთაო?
ანგელო ზმა ყურში რა გითხრაო?
ძმათა მკვლეელი ომი ვინა ქნაო?
კარი რატომ აღარ განიხვანაო?
ვინ სულმრუდობს, ვინ ჩაკეტა გზაო?
ანგელო ზმა მაინც რა გითხრაო? —
თქვენშივეა ისევ თქვენი ხსნაო.

დილა

(სასიმღერო)

დილა ღიმილს ვეღარ იტევს,
უხარიათ ყვავილებს;
დილას ვუმღერ, დილას ცისფერს,
სხივებს უხვად არიგებს!..

ფეხზე დგება საქართველო, -
ეშველებათ ღარიბებს.
ჩემი მრწამსი შემოევლოს
ჩემი ერის ხვალისდელს.

აფხაზეთში ძმობის ჰიმნით,
ახალ დროშით გავიდეთ,
რა ამოდ თრთის ქნარის სიმი,
მაფხიზლებს და მარიგებს!

ელდას გულში ჩაქმვია ღუზა

წამწამებზე გაირინდა მუზა,
შთაგონებას დაებერა ძარღვი.
ელდას გულში ჩაუშვია ღუზა,
ბეწვის ხიდზე ჩაუდვიათ ნაღმი.

ანასხლეტი წუთი მორჩა ღაღადს
მთებმა რაღაც უჩურჩულეს ზეცას.
განგმიწული ქარი კვნესის სადღაც,
ქალის ფიქრებს ფთილებივით წეწავს!

მზერა დარჩა იაღლუჯის ჯვარზე,
დავითი რაშს მოაჭენებს გაღმით...
ფაზისს გემი მოადგება ხვალ-ზეგ,
რას მოუტანს საქართველოს დაღლილს ?

ეს მონ ხატ?

ეს შენ ხარ, შენ ხარ?
თუ ეს არის შენი ნაერი?
ლოდინი მკლავზე მისვენია
ღონემიხდილი,
როგორ სჭირდება
სუფთა ჰაერი.

ვინ ჩამიძღვს კლავტრები

ღროის შავი არტანები
ალარ გაცვდა, არა
ნატყვიარი და ნახმლები
აფხაზეთი მზარავს.

მაშინდელი მწუხარება
გულში ახლაც ბარდნის
მაგრამ მაინც არ მაქვს ნება
სეგდისა და დარდის

შინაურს თუ მომხდურ აფთარს
თუმც ვერ ვძლიეთ ბრძოლით.
ახლა ისე ვუძღვრ ზამთარს,
რომ სულ დადნეს თოვლი!

ვინ ჩამიქროს კელავტრები
იმედის და რწმენის;
დამიწდება ყველა მტერი,
საქართველოვ შენი.

ვიცი, წყდება ძაფი თმენის,
ნურგინ გვიცქერს მრუდად...
აფხაზეთი იყო ჩვენი
და იქნება მუდამ.

კუნძულში ბლის

მიყურებენ, მეძახიან
კუნწულები ბლის.
ყმაწვილობის ნიაგია,
საამოდ რომ ჰქრის!

რას გალობენ ჩიტუნები?
სიო ტოტებს ხრის.
რომ ბაგმეობის ანგელოზი
სარეცელთან ზის.

ჩემი მთების ნიაგია,
ამო ყრყოლას მგვრის!
ფრთებით უხვად მომიტანა
კუნწულები ბლის.

ორივ ყურზე გადამკიდა,
სხვებს კი ვუნსნი პირს!
დედა იქვე დაფუსფუსებს,
კალთით მაწვდის ხილს.

მე კი ყველას მიჩევენია
კუნწულები ბლის!

ბატა ლექსია ჩემთან

პეკრდზე ჩანჩქერებს მჩქეფართ,
რა უნდა სჯობდეს ნეტა?
როცა ლექსია ჩემთან,
კონტურებს ვავლებთ ნეტარს!

ჩემი ქართული ზეცა, -
ჩემი სიზმრების ველი...
სწრაფვა სივრცეებს კეცავს, -
უფლის მზერა სდევს მწველი!

რას ჩურჩულებენ მთები?
ღრო მოდის მშვენიერი?
ლექსსაც შეესხას ფრთები,
ლოცვანს ბუბუნებს მრევლი!

მიხმობს ზღაპარი გრძელი:
ნავში გავანდე ტალღებს...
მინდიასავით ვმღერი,
მივხედო ზვრებს და ბაღებს.

უღის მწყობსმთავაბს, ილია მუბტრს

დიდი ძღვენი ხარ ღვთისაგან,
სასიქადულო შვილი.
ერს სად სჭირდები, იქა ხარ,
შენი რწმენით და წვლილით.

კრძალვით ვემთხვევი შენს კალთას,
სტრიქონთ მოგიძღვნი რილით.
შენ იწყებ ეპოქის ათვლას,
ხარ ცის და მიწის ხილი.

რწმენა სულის განძად რაც ახლავს,
შენით ვარ ასე მშვიდი.
წრფელად გილოცავ წელს ახალს,
იყოს მშვიდობა ირგვლივ.

ვარ არაგველი, უბრალო,
ერთი პატარა ქალი.
ვარ მადლიერი უბადლოვ,
რომ მწვაავს იმედის ალი.

სიწმინდევ ქართულ ჯიშ-გენის,
სახელ-დიდებავ ერის.
მე ჩემებურად გიმღერი,
ვერ მოგვერიოს მტერი.

დამცქერის შენი ხატება,
ძალა მეძლევა ძღვევის.
უკვე თენდება, ნათდება...
სხვა საქართველოს ველი.

ამ ცის და მიწის

სხვაა სურნელი ქართული მიწის,
ლოცვა მამათა – წმინდა.
სიფრცევებს ჰკვეთავს, მერანი მიჰქრის,
ჰანგები ყოველ მხრიდან!

ბრწყინავდეს ჩემი ქვეყანა მზითა,
ოი, რა ძალუმ მინდა!
„მოთმინებითა შენითა...“
ხმაა მშობლიურ ციდან!

ლუცია

დაბადების დღეს გილოცავ ლექსო,
სიმთა ჟღერაა ახალ ნოტების.
პეშვი ვარდის წყლით უცებ ამეფსო,
მამულს ვუძღვრო, ვიდრე მოვკვდები.

შენს ცას

ჩემს საქართველოს უფლისგან ნახატს,
ვესაუბრები ჩემეულ გზნებით.
ვლოცავ, კონტურებს ვავლებ სულ ახალს,
ზეცის თაღები ავწიო ზევით.

ან ვინ ჩამიქრობს იმედის ლამპარს,
თვალს არ ვარიდებ ღვთისმშობლის რიდეს.
მრავალჯერ ვძლიეთ დაგეშილ აფთარს,
ალგეთს ლეკვები იზრდება კიდევ.

თუნდ კვლავაც მტერი მრისხანე მოდგეს,
ჩვენი წალეკვის ყინით და რწმენით.
ვერა, ვერ მოსახობს ჩემს მამაც მოდგმას,
და სიდიადეს ქართული ენის.

ძველ ნაფეხურებს მზის შუქი ასდით,
მოდის დაფითი, შოთა, თამარი.
მრავალჟამიერ, მამულო ასე ზის,
შენა ხარ ჩემი ფიქრი მთავარი.

შენს ცას ვარსკვლავთა კრებული შეგნის,
არ მოჰკლებოდეს ბუღბუღოთა სტვენა.
სამშობლოვ, შენ ხარ ჩემი სიმღერის
ნანატრი ჰანგი და აღმაფრენა.

ღამამწყალბე

ამობრიალდი, ამოციალდი,
გადმოაფრქვეი შადრევანები.
მუზავ, გაფანტე ელდა, წყვდიადი,
და შემაწიე ძალი სამების.

გამაკაფვინე გზიდან ბარდები,
სხვა შემართებით აფყვე აღმართებს.
ცა დამახურე შენი თავდების,
აპრილისეულ გზნებით ამანთე,

ესმის ჩურჩული წყაროს ანკარას,
ელის დარეკვას ცისკრის ზარების.
რად არ თენდება, ნეტავ რად არა,
შემომანათოს ლექსმა თვალები?

დამამწყალობე, დამამწყალობე,
ექო ასკდება კლდეებს, ქარაფებს.
სიმღერა მინდა, მარად ვგალობდე,
მუზავ, მირონს გთხოვ, სხვას ხომ არაფერს?

ვით მოველო აბა წუთისოფელი,
უშენოდ ვგავარ ყვავილს მოცელილს.

სანთლის შუქი

დღეებს ღვთის მიერ გათვლილს,
სწორად ვხარჯავდეთ უნდა.
ეს ცა, - საუნჯე ქართლის
გულით დაგვექონდეს მუდამ.

და... აბა, დავკრათ დაირას,
რა სჯობს ფანდურის წკრიალს?
ცეკვავენ დღეს სხვანაირად,
შეხედეთ სანთლის ბრიალს!

გუშინ ვესტუმრე იყალთოს,
ჩოქვით მოვივლი გელათს.
გფარავდეთ, ძმანო ღვთის კალთა,
ბედს არ ვემონოთ ელამს.

15.12.2009

ბნსლა ღუღუნი?

(პუტინის ბავშვობის წლები აქაა,
– კასპის რაიონში. ინფ. წყაროებიდან)

წამით არ ხუჭავს ეს ღამეც თვალებს,
ო, რა მჭოლია მათა ძახილი.
ურბენს გათო შილ ფიქრის ტრამალებს,
მტრად რომ მოგვექცა აქვე გაზრდილი!

გამოვიგონო რამე წამალი,
გამომეპირა სიტყვის მახვილი.
რომ დავიბრუნოთ ჩვენი სამანნი,
ჩემს ერს მშვიდობა, ყოფა ნამდვილი.

როსლა სხივები აბა, კაშკაშა? –
ან ლექსებს ფრთები ნიაფის დარად?
მხოლოდ ყიჟინა ბრბოთა, ყაჩაღთა,
მსხვრევა და ნგრევა მთასა და ბარად.

მხოლოდლა მოთქმა, მხოლოდ გოდება,
მიწამ მიიღო ძმათა ცხედრები ...
შეჭკრან კამარა ცაში ორბებმა,
როსლა ღუღუნი ხელზე მტრედების?

19.10.2008

ჩემს მშობლიურ სთელ ცუნჩას

(მას ახლა გადმოსახლებულს
ახალი ტონჩა ჰქვია)

რბიან კლდეზე ჩანჩქერები,
შრიალს ვისმენ ხატის ტყისას.
ჩემს ბავშვობას ეძახიან,
რომ მგულობენ იმავე ხმისას.

აღარ ცაზე ფერთა ცეკვა,
აღარ ცხოვრობს დღეს იქ ხალხი.
გამოკეტილ სახლთა თავზე
ნისლები წევს მეტად თაღხი.

სიზმრებშიც კი დაცლილ სოფელს,
ვსტუმრობ ხოლმე ცისფერ ეტლით.
დავტრიალებ მამის საფლავს, –
ცხონება მას ღვთისგან, მეტი...

სადაც დაფალ, თან დამყვება,
ის ჩურჩული მთათა, ამო.
ხმა დედისა მენატრება: –
„ისევ გაკვეთილებს სწავლობ?!“

აღარა მყავს ჩემი დედა,
აღარც ის და, აღარც ძმები.
მიიბარა ახალ ტონჩის
მიწამ მათი საფლავები.

ტონჩაში ვარ მთელი არსით,
ოცნებას იქ ვეგებები.
და სიცოცხლეს თუ დამაცდი,
ღმერთო, ამას გევედრები.

ტოული შალიკაშვილი

კვლავ შემასვი ის შარბათი,
გამომასხი ფრთები ლაღი.
იქ მამყოფე, იქ, ჩემს სახლში,
ერთი კვირა და შაბათი.

კვლავ ავსებდეს ყრიაშული
ფუძეს შინაური ხალხის!
აფრიალებს ქარი კარებს,
ცხოვრების წიგნს ჟინით ფურცლავს.
იმ მთებს ვხატავ, ფერთ აკვარელს,
ტონხის ცით და მიწით ვსუნთქავ.

გვანტმუჯუნ სამანთ თამაზის

დაუწყლიანდა თვალები,
არ ამიტრდეს რითმა.
გათო შილ, განაწამები,
ცას უსვამს ათას კითხვას.

ვინ აურია გონება,
არძინბასა და ნიხასს?
ან გული „ძმებმა“ ოსებმა,
რად გაიხადეს ქვისა?

ეს სისხლიანი ქარები ,
იგრიალეებენ დიდხანს?!
ღვართქაფი, ნიაღვარები,
დუშმანის ყოველ მიზანს.

მადამოსულნი სულ მალე
ერთუროს დასცხებენ მგონი!
დაუბრუნდებთ უკანვე
სუნი დენტის და შმორის.

18.20.2008

ზოდება

ღმერთო, გამოცდა გვაკპარე,
ჩაიცხრე ჟინი წყრომის.
ეს საღამური გავთალე,
ლერწმით ცხინვალის, გორის.

ციური ცვარი დამეცეს,
ხმას შეეცვალოს ტონი.
თუმცა გადაწვეს, დაღეწეს,
მაინც შენდება გორი.

წყარო გადმოსჩქეფს ანკარა,
მთის ძირას მწვანე მოლი...
გვექონდეს სიმხნევე და ძალა,
ჩვენი მამულის მოვლის.

ღმერთო, ნათელი ჩვენს სავალს,
ღვენილთა ფუძე-კერას.
სულ ვეძებ ყამარის წამალს,
სხვა ფარ-მუზარადს ვეკრავ.

18.10.2008წ.

წუთმა

აფრიალებს ჯვრიან დრო შას,
მონაბერი მთიდან სიო.
დაჩოქილი უხვ მირონს ვთხოვ,
მამულისთვის ქაშევეს, სიონს.

წუთმა: - ამინ, ამინო და...
შემეფეთა ასი სხივი!
ჩვენ ერთობა მუდამ გვექონდა,
ამავ რწმენით მტკიცედ ვივლით.

მთაწმინდიდან ერის მამა
ჟინით რეკავს ცის კრის ზარებს.
ხოტბას ასხამს ყველა მამაცს,
ღიად მიზნებს ვინც ატარებს.

ჩემს ღამეულ ამ სტრიქონებს
დაუბერავს ძარღვებს კვარი.
დილით ციდან გავიგონებ; -
გამარჯვება თქვენი არის!!!

ცავ, მაწვიმე უაბდის წვიმა

მთვარე მიჰქრა, მიიღია,
არ მოსულა რული თვალზე.
ეს ცხოვრება ჭიდილია,
სულ მიდგება ბედი განზე.

ეგებ იმედს მოფურჩინო,
მოტეხილი ცალი ფეხი?
თავს მახსენებს დრო რომ ძვირობს,
მიჰქრის გზაზე კისრის ტეხვით.

ამოქარგოს გრძნობის ჩარჩო,
დღეთა სხივმა გულის გულში.
უფსკრულეებში ჩაიკარგოს
დარდი, ის რაც იყო გუშინ.

ბროლის ყელი მოიღეროს,
შერჩეს კდემას ძველი ეშხი.
სიყვარულმა აამღეროს,
რაც მიმოდის ძარღვი ჩემში.

ეს თასი რომ ავიღე და...
სადღეგრძელო მარტომ შეესვი!
შემოაღოს კარი ბედად
სიზმრის პრინცმა ვარდით ხელში!

ანგელოზო, ფრთა გაშალე,
მეც ვილოცო ჩემდა წილად.
მარტოობას გამაცალე,
ცავ, მაწვიმე ვარდის წვიმა.

19.10.2008

ბედს მძებრილუმ?

გადაუკრიფავს გრძნობას გულ-ხელი,
გადაუკეტავს ურდულით კარი.
ძნელია, როცა მუზას არ ელი,
როცა სიზმრებშიც არ გიდგას დარი.

გიტევს და გიტევს ერთთავად ღელგმა,
რეკავს და რეკავს ღვთის რისხვის ზარი.
და... იქირქილეს ჩონჩხიან წლებმა,
მთლად დამიმუნჯონ ვაი თუ ქნარი?

ბედს მორჩილება; სადამდე ასე?
სალამურები გავთალო, სტვირი.
ფაფარს დავვარცხნი ოცნების რაშებს,
უამო ხსოვნის გადავწვა სკიფრი.

მზემ ააბორგოს კლავიში სულის,
კვლავ მაზიაროს წუთს აღმაფრენის.
ცას ამოევსოს ყოველი ღრმული,
ტრფობაა ქალის განძი და ძღვენი.

არ ამიტრდნენ ლექსები ისევ,
მინდა რომ იყვნენ ფრთალადნი მარად.
რომ ეპოქალურ ვარდისფერ ნისლებს,
თაობებს ენთონ სანთლად და კვარად.

16.10.2008

ჩემს ზეცის მზატრემს

სიტყვის სიბასრეს ძალა აქვს დიდი,
როცა ურჩხული მძვინვარებს ასე.
და... შთაგონება სადაა იგი? –
მისი მახვილი მტერს გულში ჩავცე?

ვერ დამიცალონ მაინც მათარა,
წელს სად მიარხევს რითმა ტანსრული?
რად არ მოდიხარ მუზავ რად არა?
ლექსით გავაფრთხო ეშმა ავსული!

ძალუმ შემოვკრა სამრეკლოს ზარებს,
დღეს, დღეს ვჭირდები ჩემს ერს უფრორე.
რით ვესაღბუნო ჩემს ზეცის ბზარებს?
კავკასის სიო როს დაუქროლებს?

მთებს გადატრუსულთ, გაჩეხილ ტყე-ველს,
რით მოვეუშუშო წყლული, იარა?
მისმინე, ღმერთო, ამ ფიქრთა მხეველს,
რიჟრაჟმა რატომ დაიგვიანა?

ხმალი დედისა შევმართო უფრო,
დავითის ჩრდილი მმატებდეს ძალას.
კელაპტრად ვანთებ სიტყვას საუფლოს,
წრიალებს ვიცვამ, ავცქერი საფალს.

უქმად ილესავს მტარვალი ბრჭყალებს,
განვედ სატანავ, ქირქილი კმარა.
უნდა ვუმღერო მამულის ხვალეს,
ჩემო ფანდურო, გაბუტვა კმარა.

მომიკაკუნე იმედოკარზე,
უიმედობას არა და არა.
ჰა, ანგელოზმაც დამხედა ჯვარზე,
სიმები ერთხმად ამიწკრიალა!

მაშ, იმბნიალ გულის სანთელთ

დამეულ ფიქრმა დატენა ლულა,
იცის ვინცაა სამიზნე იგი.
დე, ღვთისმიერი რისხვა და კრულვა,
ვინც ერს წაართვა ცხოვრება მშვიდი.

ვინაც იტაცებს ჩვენს საზღვრებს ურცხვად,
ვერრამ ჩაუცხრო ღორული მადა.
მისი ყველა ცდა ჩაივლის უქმად,
ხმობენ ზევიდან ილია, საბა.

და დენთისაგან დაშაშრულ მიწას.
დავეძობი და დავკოცნი რიდით.
მთვარე ოცნების დალალებს მიწნავს,
ჩავწვდე იღუშალს კიდეთა – კიდის.

მაშ, იბრიალე გულის სანთელი,
ზეცამ იჩქითად გახსნას კარები.
ორბებმა ფრთებით სივრცე დასერონ,
თავისუფლების რეკდენენ ზარები.

15.10.2008

თამაშ-თამაშა ტიტოები

თამაშ-თამაშა რითები,
ფერებს უნძობენ ხალასს.
ისევ უძილო ვიქნები,
ამაღამაც და ხვალაც.

ბორგავენ ფიქრის თითები,
განა ეძებენ აღმასს?
ლეგენდები და მითები,
გამიკვალავენ საფალს.

საუკუნეთა სიზმრებში
სულ ვეძებ დავითს, თამარს;
ამ შეძენილ სენს ხიზნებში,
მოუნახავდნენ წამალს!..

ვუახლოვდები მცხეთას და...
მესმა ღრმა ოხვრა წუთის.
გავუმკლავდეთო ბედს ავს და
ნურას ნუ დაფთობთ კუთვნილს.

20.10.2008

მუნ, მამულთ

ჩემი ფიქრის ნაკადულო,
უფლის ხელით დანატულო.
შენზე ლექსი და სიმღერა,
ვერასდროს ვერ დაგასრულო.

უბედის ვაბდის...

და... ჰა, შემოჰკრეს სამრეკლოს ზარებს,
ელდის ბელტები უფსკრულში ცვივა.
და ეთხოვება ჟამი გრივალებს,
ეპოქას, ვარდის ეპოქა ჰქვია.

დღეს ის ნეტარი მზე ამობრწყინდა,
ერს რომ შემატა სხვა ხიბლი, ძალა.
ღვთისმშობელი და გიორგი წმინდა,
ჩვენთან არიან რომ აწ და მარად!

სახეცვლილია თავად ბუნება,
დღეს სხივიანობს ცის ყველა სფერო.
ჩვენ ვძლიეთ ეშმას, ყველა ცდუნებას,
დღიდან იბრწყინებს მთლად საქართველო.

ზეცა სავსეა ლალი ჩიტებით, -
უხარით ძმათა ლომე ულოვნება,
თავისუფალნი მართლა ვიქნებით,
მაშ, დაგილოცავთ ახალ ცხოვრებას.

23 ნოემბერი. 2003 წ.

დაე, მოდგეს ნათლის სვეტი,
სევდას მშვიდად ავიტან.
რწმენა მომეც, ღმერთო მეტი,
ლელოს თვითონ გავიტან.

და... ცად ისმის

დღეს მზე პირქვე დამხობილა,
ამოაშრობს სისხლის ტბორებს.
ცა ისუნთქებს კმაყოფილად,
როს მივარებთ მუქთახორებს.

.....

დარაზმულან ჩემი ძმანი:
გაუმარჯოს ერთობასო.
და... ცად ისმის, ვინ ვართ, რანი
ჩვენ ვეყუდებით ჩვენივ თავსო.

ძად ან ატასიშთ?

რად არ აფასებთ მშობიარე წუთებს, რად არა?
რად ელობებით სიზმარეულ ვარდისფერ წვიმებს?
საგანაფხულოდ ტოტზე ყველა კვირტი დამსკდარა,
აქ, ამ ნაპირზე თვითონ ქრისტე ათროლოებს სიმებს!!!

და... ჰა, დაწყვიტეს სურვილებმა აპეურები,
ფიქრის მდინარე გაიზმორა, ველია ფართო.
მომწონს, მომძენო, ანთებული თქვენი გულები,
ხვალის სურნელი ამ სიფრცეებს მიტომაც ათრობს.

ჩაიდუდუნა მტკვარმა რიხით და ჩაიარა,
მოუშუშეო ქართველს, ღმერთო, ყველა იარა.

ტოული შალიკაშვილი

ასალი ლექსი

მოდის,საცაა დაიბადება,
სხვა სურნელს მოჰბერს ასალი ლექსი.
თვით ცა, ვიცე რომ გაიბადრება,
მას ეს გულის ხმა ყოველთვის ესმის!

ჰა, მიკეინებს წინაპართ სული,
მათი ჩრდილებით სავსეა სარკე.
რომ შთამაგონონ სიტყვა კაზმული,
არ მიღალატოს გუჟანმა სადმე.

აზვირთებულან ფიქრში ტალღები
და არხევს სიო იღუმალ ფარდებს...
დაუჭიძია ჭმუნვას წარბები,
რას შევქმნი, განა მოვასწრებ რამდენს?

ვხედავ ანგელოზს, ფრთები გაშალა...
ლექსიც, ვით ბავშვი, ჩემთან აქ არის!

ღვას შუა წყალში მძანნი

რად გინდა წუთისოფელო,
მომაკლო ვარდის სურნელი?
ცა ისე უნდა მომეგლო,
გზად არ შემყროდა ღრუბელი.
ღვას შუა წყალში ბორანი
და ისე მძლავრობს სტიქია...
ისე დამჩხავის ყორანი,
სანთელიც ვერ ამინთია.
ცრემლი შეტბორდა რიდეზე,
შენი იმედიც დამშრალა.
გადასახედის კიბეზე
გვერდით თვით ღმერთი დამდგარა!

თუნდრემა

შხაპუნებს ისევ ვარდისფრად წვიმა,
ამღერდებიან ნაკადულები.
ფიქრებს გავაბამ ფანდურზე სიმაღ,
თვით ღროს მოურჩეს რათა წყლულები.

ცის ანგელოზი ქარგავს ცის ფარდას,
ღვივის, ბურბურებს ბუხრის ღაღარი.
ღვთის სასწაულის ყოველთვის მწამდა,
იგი ამ წუთშიც, ჩემთან, აქ არის !

მზერა იქ მჩხება. ზეცის დაფაზე,
ვიცი, ამოგნსნი იდუმალებას.
ყრმა იბადება დავითის ხმაზე,
ცით ჩამომძახეს წმინდა მამებმა.

თენდება, ჟინით ყივის მამალი,
დაოსებულა ქარი, თავნება.
მინდა ისეთი დაგწნა ქამანდი,
რომ ცის და მიწის ხილად გავება.

სწბათუჯა

ქანგისფერი დღეები და წლები,
გარინდული მათთვის შავი ჩარჩო.
ახლა სხივი, ერთი სხივი შვეების,
ერმა ჰპოვოს გზა-სავალი თართო.

თმენა უკვე ახრჭიალებს კბილებს,
აჭრიალებს ქარი ზეცის კარებს.
სტრიქონები დამიჩუმოს ვინმემ,
სანამ ვრეკავ ბეთანიის ზარებს.

ფიქრის კედლებს ქდენთავს სუნი სანთლის,
ხელი ეძებს გაოგნებულ კალამს.
ძალას იკრეფს, ცხრა დამბაზას დაცლის,
მაინც ნახავს უფლისაკენ სავალს.

ტაატით სვლა არ სჩვევია თეთრონს,
ჭინვინებს და სწვდება კიდით კიდეს.
იაღლუჯ ზე ჯვარი მარად ენთოს,
დილის ცვარი ამშვენებდეს რიდეს.

ჰაერი ხომ უნდა ქალაქს სუფთა,
ვინ გაჩეხა გზად ალგების მწკრივი?
შევღალადებ მამულისთვის უფალს,
მცხოს მირონი, ჩავდო ჩემი წვლილი.

ამინდები შეშლილი და გრილი,
ცის იღუმალს, ვიცი, რომ ფლოზს მცხეთა.
ვაყურადებ სივრცეების კივილს,
ზეგანიდან ჩრდილი მოჰქრის ჩემთან,

და... ჰა, ხილვებს ხილვა შეეფეთა!
რიალია, რიალია ფერთა.

თამაზის ლტოლვა

საუკუნეთა გადასახედთან
დგას, მიმზერს მეფეთ-მეფე თამარი.
ფიქრობს, რა ნისლი ჩაწვა ალგებთან,
საქართველოო ჩემი სად არის?

და... აღიმართა როს ნათლის სვეტი,
მერე ერთბაშად ამაღლდნენ ბჭენი!
ის ფეხშიშველი მოდის უეტლოდ,
ლოცვას ტაძარი მის ბაგით ელის!..

შეწყვიტა ირგვლივ ყოველმა ბორგვა,
და თრთის, ცახცახებს ლოდინის სიმი.
მესმა: - ჩემს ჯიშსო დვითთ როდის მოსდგამს,
თავისუფლების ჩაიკლას ჟინი?

ცრემლი გადმოსკდა მისეულ სამანთ,
დაჭრილებს შიდა ქართლს და აფხაზეთს...
ლოცვა თამარის ისმინა ცამაც
და სწამს, განგება მტერს რას დამართებს...

მძივს ცხადისეულს თვით ვკინძავ ახლა,
დგას ანგელოზი მისეულ რიდით.
თუმც ცდილობს მტერი ნაპირზე გასვლას,
ჩანგრეულია ყოველი ხიდი.

მამის სსტონას

ფიქრებს დაებერათ ყელი,
ზღაპარი მოუნდათ შენი!
ახრჩობთ მონატრების ცრემლი,
დგანან, მღუმარებენ ხენიც.

და ოხრავს ღრმად ჩვენი ტონჩა,
ტირიფი და კლდეში წყარო...
ეგ ჩრდილიც აღარსად მოჩანს,
ლექსებით კვლავ გაგახარო.

ბარბაცებს ცის კიდე-განი,
რად არ მესიზმრები მამი?
რალაც ჩამჩურჩულა ქარმა...
შენ ხომ არ იყავი, მამა?

- არაო, - მიპასუხა წამმა, -
თან ჩაიქირქილა - ავმა...
სარკმელზე კაკუნის ავდრის
ამ ფიქრებს გულის უღვთოდ ღადრის.

ანგულტზი

აჰა, მოფრინდნენ ანგელოზები,
ძალა ვიგრძენი, ძალა ძლევისა.
ციდან ახალი ხმები რომ მესმის,
ბედს, ბედს მამცნობენ ჩემი ქვეყნისას.
დავიბადები, ალბათ, მეორედ!
შემდეგ ეს მთებმაც გაიმეორეს...
და... ბრწყინავს, ბრწყინავს აღსავლის კარი,
ნუმც მოგვეშალოს იმედი ხვალის.

ისე თუჯს, ისე შადრნის

მკრთალი მიხაკის დამჟკნარი კონა
გადასაგდებად ჩავაგდე ყუთში.
მინავლებულა ჭიაკოკონა,
მაისს მოსაგდა სხვა ეშნი გუშინ!

ვერ გამოაცებს ვერც თვე თიბათვის,
თვალს აეფარა მარაოდ დარდი.
ო, რა ცივია, შუბლი კვირა დღის...
სულში ისე თოვს და ისე ბარდნის!...

ნაკადულის ჩუბჩული

ღრუბლებს ზემოთ... ცათა ზემოთ,
ნეტავ ერთხელ მეც გამეგლო.
და ოცნების ლურჯი ფატა
სულ სიზმრებში არ მეხატა.

ეჰ, ჩურჩული ნაკადულის
შთაინთქმება უმაღ, უცებ!
რადგან ქარი გარე უვლის
გრძნობის გამჟვირვალე ქუჩებს.

მისილ სააკამვილს

რადგან გიპყრია ხელთ მახვილიც,
ძლიერი კვერთხიც,
ღროს, ღროს აუწყე ნაბიჯები,
გფარავდეს ღმერთი.
ხარ კირითხურო, უშიშარი,
მებრძოლი მართლაც
და არ შეგ შლოდეს, მტრის ჯინაზე,
არასდროს გათვლა.

შენ შემოგყურებთ რწმენითა და
იმედის თვალით,
მაშ, მოგეხადოს რაინდულად
მამულის ვალი.
ქვეყნის გაძლოლა დავითისებრ
დე, ხელგეწიფოს,
ბედნიერება დაუმკვიდრდეს
შენს სახელმწიფოს.

ბისი თქმა უნდა ნიაფს?

რისი თქმა უნდა ნიაფს,
ელაცაცება რიდეს.
ფრთები რომ ზემო მიაქვს,
დაღლილ მთებს შეგებას ჰგვრიდეს.

ფანდურს გამაბას სიჰად,
გულზე აღარა წვიმდეს.
დაჭრილ მთებს ჩემდა წილად,
მიგუალერსო კიდევ.

ჩაგხვდეთ იდუმალს მტკვარის,
ქარი აგრძელებს სტვენას...
დამცქერის მცხეთის ჯვარი,
გადამიმოწმოს სმენა.

ფრთებს ისწორებენ ორბები,
მეც ნურვინ მიცქერს ცერად.
ჩემეულ ლექსის ბორბლებით
მტერს გადაფუგვლი, მჯერა!

ამ ლაქწმის ღაბთი

ასე შემართულად,
ასე გულფიცხელად,
მიგყვები აღმართს და მისწრებენ რითმები.
ღრუბლიდან თუ ოღნავ
მზემ გამოიხედა,
ღვთით, იქნებ დაგვიდგეს კარგი ამინდები?

ყანასაც გავლენავთ,
მოფუგვლით სიმინდსაც...
ცას ესმას ხმა ოღონდ, ხმა საქართველოსი.
და...ვდგავარ ტაძარში
მე ლოცვად დილიდან,
მწამს, მხედავს უფალი ამ ლერწმის ღეროთი.

თუთბი გატგალი

თუთბი გორგალი კალთაზე იცდის,
გზნებით შემოსცქერს ყაისნალს ხელში.
რომ შეეასრულო მოთხოვნა რითმის,
მთლად გათო შილი კართან რომ ხვნიემის.

ჰაერი ცივი ბრუნავს და ბორგავს,
სისხლი ნაპირზე დაჭრილი გედის...
ცად ეს ღრუბლები ცის ლოდებს მოჰგავს,
იქნებ და... სტკივათ სამშობლოს ბედის?

მგონი ეს მთები ხვდებიან გუმანს,
ციდან წამოვა ახალი თქემი?
დღეებს სნეულებს ლექსი განკურნავს,
გულის დაუამებს ეპოქას შეშლილს?

ადარ აშორებს ცის თვალი მზერას,
ძაფის გორგალს და ყაისნალს ხელში.
ვაჟას ლანდია, რომ დაგვცქერს მწველად; –
გასწორდებაო მამული წელში.

თვალს მოაფლებს შთაგონების კერას,
ტილოს მაწვდის, დავსვა ფერიფერში.
აქ დგას ვაჟა, არ წასულა ჯერაც.
და... სრიალებს ყაისნალი ხელში!

24.01.2009

ჩემი ლალი (იმიტანდი)

ფიქრს, კალთაზე მშვიდად მფეთქავს,
მოსძალგია წამით რული.
შენ მეზმანე უმაღ „დედა“,
შენც გტკიოდა ჩემი წყლული.

და... ცახცახებს სიზმრის ქარგა,
მოლოდინში ნეტარ ხვალის.
გაიხუროს კარი დარდმა,
აქ ვხედავდე ჩემს შვილს – ლალის.

დაუბრუნდეს ძარღვებს ძალა,
თავს მახსენებს ქვეყნის ვალი.
ცავ, ხომ ისმენ ამ ხმას აღაღს, –
დამიბრუნე ჩემი ლალი!

... სიზმარი რომ აშრიალდა,
გაახილა დილამ თვალი.
ამადევნა ცელქ ნიავს და...
ჩამახუტა ჩემს შვილს – ლალის!

27.05.2008წ.

ვატსკულავთ ვეგულვი

ეს ანარეკლი ცის ფართო შუბლის,
თვალთა ტილოზე სრიალი ფუნჯის.
ზვირთთა შფოთვა თუ ტალღათ ხმაური,
დროის დინების აურ-ზაური;

ეს უნაპირო ჰორიზონტები
სივრცეთა თქერა ცისფერ ორბების...
მჩქეფარე ძალა ძარღვში ძლევისა,
გზნება და ჰანგი ამ სიმღერისა!

თრთის ჩემეული ჩარჩო ლექსისა,
ასე ზის მადლობა ნებას ღმერთისას.
ნერგებს რომ მიწყყავს ციურ შეფეებით...
ცის თაღებს ხელით თუ შევეხები?

ჟინია ხმობის ახალ ნოტების,
თეთრ კლაფიშებს რომ მიაღწა მზერა.
და შრიალებენ მთვარის ტოტები.
„იმ“ ცისფერ მდელოს ქარგავენ ჯერაც?

ვარს კვლავთ აფხედავ კრძალვით, იჩქითად,
რად ვერ მიმხვდარან, ვმღერი რისთვისაც?

21.05.08წ.

ამ კალამს

შენი თვალები მოჰგავს ჩემს თვალებს,
დაზვერო სივრცე, კუთხე-კუნჭული.
ეს აღმართები ავლიოთ მალე,
მოვსრათ მაცილი, ყველა უჩხულო.

ჩვენ ჩვენეული ფარ-მუზარადი,
აგისხით ჯერაც დიდი ხნის წინათ;
ერთუბრის ვუძახდით: - აბა, გამაგრდი,
მამულისათვის თავსაც გაგწირავთ.

აგერ, როს ისმის ტალღათ დგაფუნი,
მივაყურადოთ. ჩავეწნათ ფრთხილად.
ჩვენებრ დაფადოთ აგურს აგური,
ხან ავწკრივალდეთ ჰანგად და სიმაღ.

ო, რა შორია მიწიდან ცამდე!..
არ მინდა დასცდეს წუწუნი ბაგეს.
ბრძოლის სახმილი მარადის გვწვევდეს, -
გრძნობა ზეციურ კოკორს რომ ჰგავდეს!...

პემეს რომ შევეშვერთ წყაროს ანკარას,
ორივეს ცისკენ გვიჭირავს თვალი.
ფიქრი მოივლის მერე სად არა,
გადავიხადოთ ამ ქვეყნის ვალი.

გიყვარს კერია შენ ჩემი ოდის,
ორივეს გვჩვევია ფხიზელი ძილი.
ვიცით, როგორი თაობა მოდის,
და... რა მოგვიძღვის აქ ჩვენი წვლილი?

ტოული შალიკაშეილი

კალამო, ჩემებრ ზომით პატარავ,
ე, მაგ ფილტვებით მეტადრე ფართო.
რწმენის ფარ-ხმალი ვერვინ აგვეყარა,
ამ მიწის გოჯიც არად არ დავთმოთ.

მატარებინე გრძნობა პირსავსე,
ლექსის სურნელით ქართული ეშხი.
თუმცაღა შხამის სამსალა მასვეს,
ვილაც მეორეს ეძებდნენ ჩემში.

გვეწევა ხმები ხმელეთით, ცითაც, —
მთებს ჩვენებური ვუთხრათ სალამი.
ამოვთქვათ მხოლოდ მართალი სიტყვა,
ზენიტებს გასცდეს სუნთქვა ალალი.

ვართ სიყვარულით რაოდენ მთვრალი !..
ძიება გვიპყრობს ფერთა-ფერების.
ყოველ იღუმალს ჩავწვდებით ხვალის,
გვწამს და... ნაღდ ქართველთ ვესიმღერებით.

ღუღუნს იწყრს

თვალს იტაცებს დილის ცვარი,
მთებს ზედა ზნის ზედ აღნება,
მირონს აღვრის მცხეთის ჯვარი,
რას უმზადებს ქართლს განგება?

ღუღუნს იწყებს ხელზე მტრედი,
ფრთებს გაშლის და გაფრინდება!
ჟინს ჩააცხრობს ძველი ელდის,
ფერთა ფერი გაიფრქვევა!
მამცნონ ციდან მამათ ხმებმა:
საქართველო გაბრწყინდება.

23.10.2008

ღრის ხსენებას

არ დასცდენია ბაგეს სიმღერა,
ფიქრის ყელს არა, დედა უშენოდ,
ეს შენ მასწავლე ცის ასე მზერა,
მის ბზარებს მინდა რითმე ვუშველო.

ცის ძალთა დასი აქა დგას ჯერაც,
გადამიმოწმოს ხედვა და სმენა.
სული შენი ხომ შემომცქერს მწველად,
გავუმკლავდები გრიგალებს, მჯერა.

შენ რომ მოგწონდა დედა, იმ „ფოტოს“,
(რომ გადაგიღეთ ოცი წლის წინათ)
ვეჩურობი, მინდა სულ ვკოცნო,
და აწვიმს, აწვიმს გულს ასე წვერილად,

რომ გადმოდიხარ სიზმრის კედლიდან.
სულ შთამაგონებ, სულ რომ მარბებ.
დე, ამა სოფლის მრუდე წლებიდან,
შენებრ ნათელი კვალით განვიდე.

დამუნჯებულან შენი ლექსები, -
შენი სუნი აქვს რვეულს და სტრიქონთ.
ჩვენი ტონხა და სამების მთები,
შენს ჩრდილს ეძებენ, მე ასე ვფიქრობ.

27.05.2008

ჩუმი ჩუბჩული

ნება - სურვილმა დაანთო ცეცხლი,
შემიკეთეთო, გთხოვთ, კიდევე ერთი.
მცხეთასთან მტკვარს რომ არაგვი ერთვის,
იქ ვეკოცნი ხოლმე ნატერფალს ღმერთის.

სახიერობენ იქ კლდენიც თითქოს
და ახელუბენ სხვაგვარად ზვირთებს.
იმ ნაპირთ ხმობას სული სულ ითხოვს,
იქ ჩავწვდევ ხვალის იღუმალს, იქნებ?;

ღვივის, ბურბურებს, ღაღადებს ცეცხლი,
ცას ნაპერწკალი უხვად დასცვივდა,
ყოფას ახალი ცხოვრებით შეცვლის?
(აღარც აჩრდილი ნაღდი კაცისა!)

ჩუმი შერხევა აკაციების,
მოზღვაგებიანთ, ვატყობ, სათქმელი!
ჩუმი დასტური ჩუმი იების:
რომ ქართველობდეს ყველა ქართველი...

კენესა, გოდება გაძარცულ ფიჭვთა,
ის... ძველებური ყმული ქართა,
და... მისდევს მზერა ქარაფანს ფიქრთა,
მამულის ბედზე რა უნდა მითხრან?

25.05.08.

ამ გულით

ცას დაუკარგავს ფერები,
ფერები, მზის ნაფერები.
მათ მთელი ჟინით ეძებენ.
ქართლის მთები და ველები.

გაუძარცვიათ ზვრები და
ფეხქვეშ გათელეს მტევნები,
ელდა ეშვება ზევიდან, -
ხორხოცი ურჩხულ-დეგების!

მოსრა სწყურიათ ჯიშ-გენის?
რას სისინებენ გველები?
აქ მყვანან დავითის ძენი,
გარეკონ სისხლის მსმელები.

რით მოვუშუშო ჭრილობა,
შევეშრო საზღვრებს ცრემლები?
მინდა ცას მივცე პირობა,
მოგზიდო ვარდის ფერები.

ღვთისგან მაქვს ნიჭი, უნარი,
ამ ლექსთა ასიმღერების;
რწმენაა ყოვლის მკურნალი,
მაქვს მაგიური ხელებიც.

ვაჭასეული ქვაბი დუღს,
შიგ ყრია ხორცი დეგების...

ალექსანდრე ყაზბეგს

შეითამაშეს ქართა თითებმა
და თრთოლვით დაჰკრეს დღეთა დაირას,
შენმა ზღაპრებმა, შენმა მითებმა
ცა ღამანახვეს სულ სხვანაირად.

სულ სხვა შუქი აქვს შენეულ სანათს, -
დასტური შენივე ყაზბეგის მთების!
რით დავაფასებ ამ შენს დიდ ამაგს?
შენს სანახებთან სუნთქვა მაქვს შეგების.

მადლი მეღვრება შენი „მოძღვრისა“,
რომ მიორმაგებს რწმენას და ძალას.
და ამ ბრუნვაში დროის ბორბლისა -
ვინ ვარ, შევეხო შენს გრძნეულ კალამს?

ზე იწვევიან ამ ცის თაღები,
შენს დასახატად მომიხმობს ფუნჯი.
ჩემთან ხარ შენი იალაღებით...
არ გესიმღერო? ვით ვიყო მუნჯი?

გზები ახალი ახლა იწყება;
მიმოუარა შენმა ხმამ ქარღვებს.
ხარ შთაგონების თავდავიწყება,
და... გასცქერს თვალი ვარდისფერ საზღვრებს.

აქ დგანან შენი გმირები მწკრივად,
რეკენ ზარები ხევისბერისა.
საუკუნეთა ბრდღვიალებ მძივად,
სუნთქვავე და მრწამსო გულის ძვერისა.

26.05.08

რუსთავი, ღამეობის ზეით

მუზას დაღარგია სახე.
უთრთის ნერვიულად ხელი.
დროს უტევეს, დროს, ალბათ, თავებდს.
მათრახი დაუწნავს გრძელი.

ტრიალებს აჩრდილი თარსად,
სისინს რომ გამოსცემს გველის.
სად ხართ, გარსკველაგებო, სად ხართ? –
მითხრათ – ერს რა ბედი ელის?

ზარები ატეხენ განგაშს,
ოხვრათა დატაკი ფენის...
ელდა არ სცილდება წამწამს,
იცლებს ქართული გენი!

საზღვრებს რომ აყრყოლებს, საზღვრებს,
შველას მთხოვს სოხუმი, გაგრა...
ყაჩაღთა ყიჟინას ამდენს
ვით ვუძლებთ ცხინვალში ანდა?

ზმანება მშანთავი, მწველი,
აქ დგას და არ მიდის არსად,
უფალი ღრუბლების ზეით,
ვხედავ, რომ პირჯვარსა მსახავს?

თამაძის სამანთ

როდი ვიგონებ სახეებს ლექსში,
მოდინ ხოლმე ჩემამდე თვითონ,
ჟამი სულმრუდე, ამ წვიმის თქეშით,
წაფა, გადივლის, მე ასე ვფიქრობ.

წამოფაყენებ გათელილ ვარდებს,
ნაზად ვეპკურო კვირტებზე ცვარად.
მოიცილებენ მთებიც შავ ნაბდებს,
მომანიშნებენ ხსნის გზას და შარას.

შიმშილი დადის მთასა და ბარად.
ცა ველარ ითვლის ქართველთა ზარალს.
ღმერთი მიაგებს მაგანს და მაგანს...
როგორ ღეჭავენ სხვის ლუკმას არამს?

ჰოი, ცდუნებას დაუდგეს თვალი,
მათთვის უცხოა მამულის ვალი.
თვალს არიდებენ ქაშვეთს და სიონს,
ვაი თუ... აღრევენ პეტრეს და სიმონს?!

ფეხშველი წაფალ იყალთოს, გელათს,
იქ ვეჩურჩულო ზვიადს და მერაბს.
გულზე მტლად ვედო თამარის სამანთ,
ამ ბეწვის ხიდზე, მწამს, მაინც გავალთ!!!

ღვთისმშობლის საფთავ

კაე შნის ისრებს დავემალა, წავიდე უნდა,
ღვთისმშობლის ხატთან ვილოცო და სანთლად ავენთო.
მე როდი ვეძებ მარგალიტებს, ან ოქროს თუნდაც!
ფიქრით მზეს ველტვი, ის რად მტოვებს მე უალერსოდ?

ცხოვრების ბილიკს მივუყვები ძიების კინით,
ზურგს მითო შავენ შარიანი ჟამთა ქარები.
ხან თუ მაქვს ხოლმე ღვთის წყალობით წუთები ხილვის,
შვებით სუნთქავენ მთიულური ჩემი ქნარები.

და... თუ, მცირედით მაინც რამე ქვეყანას ვარგე, -
თუ საქმით ქველით ჩემს ლექსებში ზოგი ვადიდე...
უფალს მადლს ვწირავ, ხვალის გზებზე იმედის თავდებს,
ხუთჯვრიან დრო შით ცის და მიწის ხიდზე გავიდე.

სიფყვა

არტახებსა გლეჯს სიტყვა გრძნეული,
სიტყვა უტეხი, თვალეებბრიალა.
თვით ეშმასგანაც ვერ დაძლეული,
მოდის ამაყად, ომახიანად.

წუთმაც გაშალა თეთრი აფრები,
წუთი სხივოსნობს სიზმარეული.
დილა სისხამზე ლექსით ავდგები,
თმენით მიმელის ჩემი რვეული.

და შევეკრებ სიტყვებს, ჩამოვქნი სანთლად,
ხანაც ხმალივით მოვიქნევ მძიმედ.
ჩემო ქვეყანავ, როგორც გულს მართალს,
შენთვის ავასხამ ლექსების მძივებს.

გული შლიკაშვილი

ლექსის სურნელი

მე გაცეხულ სიზმრებს შემოვრჩი,
თავზე შემსხვრევა ყინულის ლოლო.
ლექსის სურნელი მაბრეებს მხოლოდ,
გმადლობ, მუხავ რომ დროზე შემომხვდი.

ჭიაკოკონა ამიბრიალე,
ლაწვებს წაჰკიდე ის ძველი ალი.
რომ ავმა თვალმა შემხედოს კრძალვით,
ქარბორბალა დროს დაატრიალებს.

ერთად ვეომოთ ნისლიან ფიქრებს,
ეს ცხოვრება ხომ ერთი წამია!
ისედაც მრავალ სატკივარს ვითმენთ,
ხმალს არ ჩავაგებ, რა ვქნა, ძამია.

მხტლმღლა ოქტ

გაქვავებიათ ამინდებს გული,
სხივი მიწაზე არსად კიაფობს.
მდინარეც ნისლით გადაბურული,
უტყვობს, ხვალისას არას მიაპბობს.

მხოლოდლა ექო გარდასულ დღეთა
შლეგად ასკდება მთებს და ქარაფებს.
უულად ვდგავარ ბობოქარ თერგთან
და ვზომავ მანძილს ზეცის კარამდე.

განდაცვლილ ღიმილს

დრო მოფშენეტილა ხელის გულებში,
სასწაულის ცდის დასრულდა ხანა.
მტვერი ჩასულა სალამურებში,
ვერ შევთავაზებ სიმღერას ხალასს.

რით ვანუგეშო გრძნობა ფაქიზი?
რით დავუამო ანდა იარა?
შენი იმედი არ მაქვს, არც რისი,
მიფყვები ბილიკს ბედის ზიარად.

ვემშვიდობები გარდაცვლილ ღიმილს,
სევდის ფიფქებად ზეცა იცლება.
ფულობ საიდუმლოს ფანდურის სიმის,
რხევით მანიშნებს: - დრო შეიცვლება!

ქარი კი, ქარი, აგრძელებს ქირქილს!
რისთვის სწირავო მსხვერპლს, რისთვის, რისთვის?

აბ ღაგვავიწყდეს

ერთთავად ჯვანდი, ერთთავად კვამლი,
მძიმედ ოხრავენ სივრცენი, ბჭენი.
ფიქრს ცის აღმართზე გასცქერენ ავლილს...
რას ჩურჩულებენ დამზრალი ხენი?

წუთისოფელი წვისაა, ჰოდა...
მტრისგან რომ ვიხსნათ ქვეყანა ჩვენი;
შევადუღებოთ მაშ, მტკიცედ ძმობა,
არ დაგვაფიწყდეს, ვინა ვართ გენით!

სიფყათა დასი

წიგნია მთელი არსება,
შიგ სანთელივით ვიწვი
გული მხოლოდ აქ თავსდება,
საცნობად მოყვასისთვის.

ყველა წაგა და დარჩება
ის, რაც ღვთის სანთლად იწვის;
ოცნებას გაშლილს აფრებად
ერთვის სურნელი მიწის.

მინდა მოვასწრო სათქმელი.
სანამ მომისწრებს ბინდი;
გნატავ ამ ცათა ხავერდებს,
მხიბლავს ინდი და მინდი.

სიტყვათა დასი მეძახის,
ტკბილი სიმღერით გართულს.
გუშავი ბალის, ვენახის,
ვუმღერ ყველაფერს ქართულს.

მთოდმა

ცა კივის, ქარი გრიალებს,
შეაბარბაცა მთები.
მთვარე კი მოთქვამს იმავეს,
ჟინს ვერ ვხსნი ამინდების.
ყანებს სულ გაატიალებს,
ქარი რომ გაშლის მკლავებს,
მკაცრი დრო-ჟამის სიავე,
დამიმსხვრევს ზღვაში ნავეს.
სადღაც ჭიხვინებს მერანი,
ზეობს ყაჩაღთა ხროვა...
ვერ გაუქცევა ვერავინ,
განკითხვის ჟამიც მოვა!

აღაბ გამთიღაბა

შემოდგომის სუსხია,
ვარდს დასცვივდა ფოთოლი.
ლამეს მზაკვარს, კუზიანს
სიტყვა ვუთხრა როგორი?
ზეცის შუბლი დაღარა,
ამიტირა ლექსები.
მისმა ჟინმა დაღალა,
მუნჯად დგანან ვერხვები.
მხოლოდ ნისლის სუღარა,
დაჭირნლული ველები.
აღარ გამოიღარა,
ჩანგს შეუშრეს ცრემლები.

გამბიუსხადე, დამლოცე დედა

მონატრებია თვალს ამო ფერი,
მწვანე კორდები, ხასხასა მდელი.
აღარც საიდან ხმები სიმღერის,
და ეს კალამი რამ გაახელოს?

დღეები სწოვენ ძუძუებს ნისლის,
გვერდს აღარ იცვლის გულგრილი ღამე.
უფალი წყრება და... ვიცი რისთვის, –
დღეს მტრის წისქვილზე წყალს რომ ასხამენ...

და გაუშლია სევდას ფაფარი,
მომაძებნინა ლაგამი ბედად;
სანამ მიმქრალა ბუხრის ღაღარი
გამომეცხადე ნუგეშად დედა.

ჩაგბერო სული იმედის მარცვალს,
შევძლო, შევწყვიტო ავთა ხარხარი.
ჩემს ერს მივუძღვნა ლექსები რაც მაქვს,
მას ეკუთვნოდეს სიტყვა ახალიც.

გამომეცხადე, დამლოცე დედა,
ოთახმაც იგრძნოს შენებრი სითბო.
გულში ჩავტიე ამ ქვეყნის სევდა,
შენთან შეხვედრას... მე უკვე ვფიქრობ.

ბჯრტა

ვაგროვებ სხივთა ფერებს,
კეკლუცობს ცისარტყელა.
მთებს, კორდებს ავამღერებ,
ცის დაბირების მჯერა.

ფრიალებს სიზმრის აფრა,
ელაციცება სივრცეს;
ვერ მომეკაროს ზაფრა, –
ჩვენს საზღვრებს შევკრავთ ისევ,

ჩვენ გავბრწყინდებით ისევ.
ცაში ავარდნილ მწვერვალთ,
რომ დაუქროლებს სიო,
ფრთას გამკრავს... ჰო, ეს მე ვარ!
ვდარაჯობ კავკასიონს.

ხმა იღუძალი

თვალსხივოსანი რითმები
სად მიეთარნენ კიდეს?
რას მენხვევიან კითხვები; –
მუნა გეწვევა კიდევ?!

განათებული დარბაზი, –
ხმა იღუძალი, ფრთხილი...
და... აჰა, აჩრდილი საბასი,
უნდა დამკიდოს მძივი!..

ისივ ბუკავს

ისევ რეკავს სიყვარულის
დედო ზარი,
ქართველთა და ებრაელთა
ბრწყინავს რვალი...
გამრთელდება ცის და მიწის
ყველა ბზარი,
თრთის დავითის ფსალმუნი და
შოთას ქნარი.

ბუგა

მუზა კვლავ რკინის
ქალამნებს კერავს,
თან მოიწმინდა
ჩუმი ცრემლები,
ხვალის ნათლისა
თუმც მტკიცედ სჯერა,
თუმც ყალყზე დგანან
ჭრელი გველები...

დრომ ყველაფერი
არივ-დარია,
ცას ენატრება
ცისარტყელები.
მეც რიხს ვუსინჯავ
მშფოთვარ დარიალს...
ძირს სისხლიანი
დამაქცევრები!!!

ზეცის შვანობა

ზეცის დაფისკენ გამექცა მზერა,
გუგებში ჩაშრა ცხელი ცრემლები.
ჩვენ გავიმარჯვებთ, დიანაც მჯერა,
დაჭრილ აფხაზეთს მოვეფერებით.

ჰეი, ბიჭებო, დასცხეთ დაირას,
ცაზე აენტოს ცისარტყელები.
სხვა შემართებით, სულ სხვანაირად...
ჩვენ ჩვენს აფხაზეთს მოვეფერებით.

სხვაგვარ ციმციმებს თვალთა კანდელი,
მადლს უხვად აფრქვევს სურვილთა წყებას.
წინ გასავლელი გზა გვაქვს რამდენი,
მაშ, შეეკარით ერთმანეთს ქმებად.

მიაყურადეთ მშფოთვარ დარიალს,
სტკივაო გაგრას ნაიარები...
ბედს შევუტიოთ გულქვას, შარიანს,
რომ გავუმრთელოთ ზეცას ბზარები.

ჰი, ანგულტზნთ

რადაც ნერვიულად, რადაც სევდიანად,
ეს დღეც იწურება, მიდის.
არა და არ იქნა, არ გაიმზიანა,
საცაა შემოვა ბინდი.

კარზე მომადგება, კარზე მომადგება,
მრავალ შეკითხვათა ჯვარი...
ვაგლახ, ღვთისმძიერი საეზალი თაფდება, -
რა ეუთხრა იმედად ხვალის?

აღბათ ატირდება, აღბათ ატირდება,
ტირიფიც წყაროსთან მდგარი.
მერე კი სველ მხრებზე შემდგარი ტიფებით,
ბუხუნით ჩამივლის მტკვარი.

ვიდრე იხითხითებს, ვიდრე იქირქილებს,
ვიდრე მხრებს გაშლიდეს ღამე -
ჰეი, ანგელოზნო, ვიდრე ცა იკივლებს, -
ნუგეშად მითხარით რამე!

სად ხარ, ნიაუტ?

სად ხარ ნიაუო,
სად ეფუარები ღობეს?
მო, ფრთები აუშრიალე,
არწიგებსა და ორბებს.

შეიცვლებოდეს ამინდი,
თერგი სხვა რიხით რბოდეს.
ნიაუო, მუზის ნიაუო,
უპირველესად უფლის, და...
შენი იმედიც მქონდეს?

ნისლის ფარდების მიღმიდან
სატანა აღარ ხმობდეს.
ჭირში და ღვინში ქართველი
ქართველს გულითა ძმობდეს.

ალამი, ჩვენი წმინდა ალამი
ზე აღიმართებოდეს!!

„იმ“ ლექსის ქინი

თვალეხსაცერა იმედში
წამწამებს არხევს მუზა...
მოსვლას მპირდება „იმ ლექსის“
რომელს ველოდი მუდამ.

კვალს რომ გააქრობს მაცლის,
მამულს ედგება სვეტად...
ცაო, დამპირდი, დამპირდი,
არ დამამუნჯებ მეტად.

თორემ საკრავებს სულისას
უდგათ ამინდი გრილი.
ვარ სუნთქვა გაზაფხულისა
და მჭირს „იმ ლექსის“ ქინი!

სიტყვათა განძის ზედაშეს,
ვიცი მიაგნებს სიო.
მო, ახლა მუზავ მე და შენ,
ვუმღეროთ კავკასიონს.

ჩემი ალილო, შაირი,
იმედში სანთლად დნება.
ყველა ტკივილი გაივლის,
ოცნება არ ხუნდება!

სიფყვა გბძნეული

სიტყვა მოფრინდა სადაფისფერი,
მოვეფერე და დაესვი კალთაზე.
მე ცისარტყელა მიყვარს შვიდფერი
და აცელქლება, მწამს, ისიც ცაზე.

სიტყვა კი ბრწყინავს, რას არ მიაბობს!...
ამაწყობინა ახლად ჩონგური!
რომ შენ გიმღერო ადამიანო,
შორს ჩვენგან ყველა ცრუ და ორგული.

დილის ზმანრემა – ვაჟა

გარეკავს ქარი ჯანლიან ფერებს,
ფრთები შემახო ნიაგმა ნაზად.
დასტა ნოტებს და დასტა სიმღერებს
არაგეთან მაწვდის გენია – ვაჟა.

მაწვდის იმ ლექსებს ჯიბიდან რაც აქვს; –
წაუკითხეო იებს, ჩადუნებს...
წუთი ბადებსო ცაზე სხვა ვარსკვლავს
ბორბალს სხვაგვარად რომ დააბრუნებს.

მშფოთვარე ზვირთი კლდეებს თავს ახლის!
ღვივის ღაღარი ვაჟაის ცეცხლის.
მთები გასცქერენ არწივს ფრთებგაშლილს.
დილის ზმანებას, აბა, რა შეცვლის?

ათას ლეგენდებს და მითებს აშლის,
წყალი აპკურა ამ ნერგებს ვერცხლის!
ჩემი მაცნეა ნიაგი ჩარგლის, –
ვაჟას ფეხის ხმა შორიდან ესმის!!!

მატათაძეილდ...

წადი სიზმარო, ავო ჩვენებაე,
თვალს ხიბლავს მხოლოდ შხეფი, სპეკალი,
მინიშნებებმა, ამ ცის მშვენებამ
უამს ამოუღონ თვალში ეკალი.
ვისმენ შარიშურს, ჩურჩულს ფუნჯისას,
რომ იკრებს გზა-გზა ღონეს და ძალას.
როცა სხივოსნობს რწმენა უფლისა,
ელამუნება სამშობლოს აღამს!
არაგვის პირას გაშლილ თეთრ კარავს,
ვით მოვარდებ თვალს ზეცის მინას!
ბარათაშვილო, ვხატავ შენს მერანს,
უბოქის მკერდზე ორბივით მფრინავს.
და ვეგებები პირმცინარ დილას,
რა სჯობსო კეკლუც არაგვის ნიავს?
წამწამზე სხედან ფიფქნი წყვილ-წყვილად!!
მეჯლისზე გხმობენ შენ... ნეტარ ხმიანს!

გალაკტიონი, გალაკტიონი

იმ ცისფერ სუნთქვას ებოქის მკერდის,
ზედამათფრენას მიეყავარ სადღაც.
რომ პოეზიის მთავარი ღერძი, –
გალაკტიონი შეზრდია ცარგვალს.
ღვრის ღვთიურ ჰანგებს ღვთიური ქნარით,
მზის პეშვით წურავს იდუმალ ბადაგს.
და მღერის პწკარი, თუ ტოტი ქარის,
ზღაპარში უხმობს იებს და ზამბახს.
პოეზია და გალაკტიონი –
ის ჭეშმარიტი ცხება მირონის!
ზართა წკრიალი სულში სიონის...
გალაკტიონის, გალაკტიონის!

ილიას აჩბდილოთან

გული, ეს გული მხიარული,
ბედნიერია!
როცა ილია თავზე მადგას, –
მთებიც მღერიან!!!

ხმა შეგუერთო, ჰოი როგორ
ვნებით ელიან,
ვარდ-ყვავილებსაც ველად ყელი
მოუღერიათ!...

იგი – სუნთქვაა ფილტვების და
თრთოლვა გულისა,
ზემახილია მკერდგანიერ
საუკუნისა!

.....

ვდგავარ შენ ხატთან სიამაყის
სავსე სურითა...
მამად ეგულვი ერს მარადის
მაგ ბუბუნითა!!!

გეზურჩულო უნდა ხეო, მაღალო,
დღეთა გათვლა, ეგებ ჭკუაც მასწავლო?
თორემ მტერი აქვე მიდგას „საბრალო“,
ეს სტვირები მინდა მისთვის გავთალო.
სხვად გახადოს ეგებ ტკბილმა ჰანგებმა?
მთლად წაგვეკოს თორემ სისხლმა ამდენმა!

ეს რა ჩაიდინე, ეს რა ჩაიდინე! —
სინდისი მოგძახის მუღამ.
სიზმრებშიც ქენჯნას გრძნობ იგივეს,
არ დაუახლოვდე უგვანს.

ამხილე მოძღვართან შეცდომა მყისიერ,
მტკიცედ შეეკარი უფალს.

არ გაიხადო ხშირი სტუმრობა
ვინმესთან ყოფის წესად.
პირიქით, აქეთ დასჭირდეთ ხმობა,
ჩრდილი არ მოდგეს საკუთარ მესთან.

სათნოებაა სხვათათვის ზრუნვა!
მაგანი მხოლოდ წყალობას ელის!
როგორ სჭირდება მის სულს განკურნვა,
იმედს მიშობდეს ახალი წელი...

ვაკეთოთ უნდა საქმენი სათნო,
სხვა რა ვუსაგზლოთ პატარა ავთოს?!
—

ბილწისიტყვაობა საიდან მოდის? —
სათავე არის უმსგავსო ჩვევა!
უნდა აღკვეთო, დაადო ლოდი,
შენ ვით აღზარდო ადამი, ევა?
ისწავლო უნდა ცდუნების ძლევა.

ვინ თქვა მდინარე ღუნე და მდორე,
სიცოცხლეს უყვარს ღუდილი, ჩქროლვა,
ვიჩქაროთ, სიკვდილს წამი გვაშორებს,
ნაპირი ელის ჩვენს მკვირვან ხომალდს.

მკითხავ, — რა მიყვარს ყველაზე მეტად? —
უპირველესად ჭემმარტება.
დგას ჩემში ტაძრად და ნათლის სვეტად, —
რით გამოვხატავ მაშ, ღვთის დიდებას?

როცა ესწრაფვი მიზნის მიღწევას,
გზად წვრილმანი შეცდომაც იქნება.
ტალღებზე ნავი ამოდ ირწევა,
იფხიზლონ ოლონდ ციურმა რითმებმა!..
ვისწავლით ნისლეტში უხილაფის მიგნებას...
და ჰა, თვალი ჩამიკრეს იღუმლად მამათა მითებმა.

უმაღლესი ბედნიერებაა, ადამიანი ნამდვილი
ადამიანის გვერდით რომ ცხოვრობს, და თუ
ის მას კარგავს სიკვდილით, მას ორმაგად
უჭირს დიდი ტკივილის გადატანა.

კაცს სამართლიანს, ღირსებით საესეს
ვანდობდი სრულად ცხოვრების კანონს.
ბედმა მატარა დამრეცილ გზაზე,
არ მომატოლა ფრთა სიომ-ამომ.

განდევნა უნდა დარდს და კაეშანს, —
თავშეკავება ნიჭია დიდი!
მაგალითს მისცემ დავითს, დარეჯანს,
ეგულოვი ისეც ბრძენი და დინჯი.

გამოგაჩენენ საქმენი შენნი, —
მერე რა, დღეს თუ გადგია ჩრდილი.
ჰიმნს მოგიძღვნიან ქალნი და ძენი,
საუკუნეთა სიმღერად ივლი.

დრომ შეახორცოს ჭრილობა ყველა: —
მსურს დავეთანხმო ძველთა ხმას სრულად.
ტკივილი იყო მთლად ზვინის ხელა —
დღეს ვედარ კივის ისე გაბმულად...
უფლის ანგელოზს ვიგულებ მცველად!

შემთხვევას, ოღონდ სასარგებლოს,
ანგელოზს ევედრება ლოდინით აღსავსე გული.
ჯვარს „იაღლოუჯისას“ სიზმრადაც კი
სულ ჩოქვით უფლის!...
უფალმა მამულს მოუშეშოს ოღონდ
ნახმლევი წყლული.
ცა ისმენს შემფოთებული სტრიქონის სურვილს!

ო, ნუ იკადრებ საქციელს უგვანოს,
სად დაეძალო უფლის თვალს, ან ცას?
ღამეც შეიყვარე ღე, თუნდაც უმთვარო!
თვალე ვარსკვლავები, ვით ბავშვმა ანცმა.

შენი ნივთის სადარაჯოდ
თუ დაგიდე ფიცი.
არ გაუტეხო ჩემი სიტყვა,
ხასიათს არ ვიცვლი!

გამოიჩინე სულის სიმშვიდე
და მოთმინება,
არ დააყოვნებს ბედის წყალობა.
და მიჰყე ასე ნაბიჯ-ნაბიჯ ღროის დინებას,
და... ესწრაფე ჩიტვით გალობას.
ამპარტავნება და ქედმაღლობა
თუ ცამ შეგნიშნა, მწამს, ეტკინება!

ბედნიერების ზენიტზე ასვლას
მიაღწევ მხოლოდ სიმართლის გზებით.
სიკეთის მარცვალს დათესავ რასაც,
ასგ ზის მოიპვი უფლისვე ნებით.

ბედის სიმრუდე დაიხვეს უკან,
თუ ვაჟკაცურად დახვდი მის დარტყმებს.
თუ რწმენით მაინც სალამურს უკრავ,
ხატავ სამოთხის ვაშლებს თუ ატყმებს...

ეჩურჩულები ბუნებას გზნებით, —
მთების საფიქრალს მყისიერ ხვდები.
მაგ საზომებით მესხმება ფრთები, —
მტკიცენი მამულს როგორ სჭირდებათ!..
კაცუნების კი... აქ მაქვს ნიღბები,
რომელთ აგხადე უფლისგე ნებით.

არ მიიყრუო, კაცის გქონდეს
თუნდ მცირე ვალიც.
გადაუხადე, შვება ექნას
შენს თავქვეშ ბალიშს.

სევდა, დარდი კვლავ წიგნით განიქარვო,
ადამიანს ნაღდს სულ ეძებ თუკი...
მეგობრობა რუსთველური იწამო,
უნდობლობა დღეს ნურავის უკვირს!

ბუნებას გამრჯე კაცისას
შეჰხარის ჩემი კალაში,
მხმობს სიტყვა ლალი, თამამი —
მემკვიდრეს მიწის, ამ ცისას.

ღავაგუგუნებ სიმღერას,
ბანს მომცემს მტკვარი, არაგვი.
მტერიც მით გადაირევა,
ტყვედ რომ ვერ მგულობს ვარამის.

თუკი უვლი შენს თავს თვითონ,
თუკი ზრუნავ მოყვასისთვის.
ქველ საქმისთვის თუკი ფიქრობ,
თავს არ ზოგავ რთული გზისთვის...

სიტყვით, საქმით გამბედავო,
შეგიკმაზო ბელაური...
ჟამს უჟამოს შევედავო, —
სიბრძნე გიქო დღეს ფსალმუნით!

ეს უდავოა, ეს შენ შესძელი,
დროის სადავე იგდე ხელოადა.
შენი ზღაპრებით ახალით, ძველით,
გამხდარხარ ერის გულის მცველადა.

სხვაა დღეს ფერი შენი რვალისა,
სამღერლად მხმობენ ვაჟაის მთები.
კუნჭულს არ ტოვებ კიდე-განისას, —
გამჭოლი მზერით იღუძალს სწვდები!

გამბედაობის გულმხნე სარდალო,
შენზე სტრიქონი ვით დაფამთავრო?
ალმაფრენისთვის მადლობა დიდი,
აქ ხარ მაგ გულით და დიდი წიგნით!

ექებს და ეძებს თვალი მთელი ცხოვრება
იმ ნეტარ სათავეს, – იმ უკვდავ წყაროს!..
ო, არ ვაპირებ ლექსთან განშორებას,
უმისოდ წამიც კი... მაშინვე მშარობს!

დროის ბრუნვაში, დროის სვლაში
იკვეთება ადამიანთა ბედის ასავალ-დასავალი.
შევძლოთ, ვიჩქაროთ, რომ ვაჩუქოთ სხვათა
და სხვათა სინარული, თანაც მრავალი!
ამით ხომ ბედნიერების მწვერვალს ახედავს
თვით შენი გულიც ქართული და ასე ალალის.

ბევრ მეგობარს ალუხ-ძალუხს...
გირჩევ, გყავდეს ერთი, – ნაღდი!
გაკეთება მეტის ძალუძს,
როცა გგულობს ასე დაღლილს.

ბრბოს უმეცართა ერიდო უნდა,
მათში რაიმეს შეცვლის სურვილს
არა აქვს აზრი.
მათ შუბლს ემშაკის სხვა ბზუკი აზის!

გამოსათხუჯადი პთუფ შუბღია ნანდმამვილს

მუხლი ჩახაროსო ქარმა ცოფიანმა,
ლექსით ღაღადებდი ღმერთს თორ-აბჯრინანი.
დავცქერი შენს წიგნებს, მაგ შუბლმა ცვრიანმა,
რამდენი ვადმოგვცა აზრები ფრთიანი...

ღმუიან ღღეს მეტად უფრორე ქარები,
ტბორი დგას ცრემლის და თქეშია სევდისა.
„მუხამ მიგბიურა“ ღროებით კარები,
„იქ, დაწერ მრავალ ლექსს შენეული გზნებითა.

რამდენ სითბოს ღვრიდა ეგ წვეერი კალმისა,
გრძნობას უბრწყინავდა ქართული თვალები.
ნამქერს მიაღღვევდი ნათელი ხვალისას
და რამდენ სათქმელსაც გულით ატარებდი!

ოპოი, საწუთროვ, მსახვრალო, ტიალო...
ცას ხეთქავს ქვითინი შენი მაყვალასი.
მე ღრმად მწამს, მაგ ჩრდილით აქ უნდა იარო,
თაობებს ვასწვდები ვალობით ხალასი.

წვიმს ჟინით, თავს ხრიან შენს სახლთან აღვები,
ნადრევს არქმევენ ჟამს შენი წასვლისას.
არ ვემშვიდობები ბერდია ამ ლექსით
ფანდურზე გიმღერო სიზმარში ნახვისას.

შენი ანგელოზნი ფრთებს ჩუმაღ მიქნევენ,
ფრთებით მოუხაზავთ მიჯნა იღუმალი.
აქ, სვეტად იღგმები მარადის ისევე,
კაცი – რა ზე კაცი მბრწყინავი გუმიანით.

28.09.2009წ.

ქალბაგდნ ლაღუქს

სურვილთა წყება და წყება,
ჩურჩ ლი სიმებთან ქნარის.
შეგმართონ უფრორე წლებმა,
დღეს შენთვის მინთია კვარი.

წინ შენი ხატება დგება,
მეტადრე ნათელი კვალით.
გყო ღმერთმა ბედნიერ დედად,
გარს მივლის სიამის ალი.

გენაცვალე განგების ნებას,
ჩვენს გრძნობებს მზის ყველა თვალი.
შევეგვრაცხა დღიდან ჩვენ დებად,
ვილოდეთ სიმტკიცით რვალის.

მომყვება გუგუნი მთათა,
ზეობდე ფუძით და ჭერით.
მთარავდეს ღვთისმშობლის კალთა,
მუზავ დღეს ჩემი სიმღერის!

22.12.2009წ.

უმოქმედობა ყოვლის სენია,
დამანგრეველი ჯანის: —
გითხარ და ვიცი, არცა გწყენია,
და...გაკვირდები ამდენი ხანი!
და როცა იწყებ ვარჯიშებს დილის,
სინარულისგან ეს სული კივის!

მიაგნებ წყაროს სათავეს,
გაყარობს ძიების ჟინი.
ჩიტებიც მეჯვლის მართავენ,
ხიბლავთ გრძნეული მძივი!

ბუნების წიაღს ღრმად სწვდები,
თავს ხრის აღვათა მწკრივი...
კვეთე სივრცენი მაგ ფრთებით, —
სიმღერავ სულის სიმის.

მარტო არა ვარ, არა,
მეგობრად ვგულობ კალამს.
ვანდობ სინარულს, ვარამს,
გავცქერით ხვალის სავალს.

თუ აკაკუნებს სიბერე კარზე,
მეტო იფიქრე უფრო შენს თავზე.
ვარჯიშს უმატე, თუნდ აივანზე,
ჯანმრთელი იყო უფრორე სხვაზე.

ბევრის მოსურნეს ცა არ მოუსმენს,
ღარიბს უბოძებს საჭიროს ღმერთით, —
თავს დაჰვარგარებს მოწმუნეს კვერთხით.

რომ არ აღმოჩნდე უმეცართ წრეში,
ააგე მათგან ქვითკირის ღობე;
რომ ველარ გაგკრან სიმშურნის ეშვი,
შენ გაჰყე რწმენით მოლიაულ კბოღეს.

თავს ვკითხავ ალბათ სიკვდილის ქამს,
ეს კარგად ვიცი,
თუ ვინატრებდი ამა სოფლის ისევე ხილვას?
გადაეფაროს სანამ თვალებს „ის შავი“ ნისლი...
მწამს, რას დამიწერს ანგელოზი დაფაზე წვრილად:

„იქ“ შეიძლება, „იქ“, მიღწევა დიადი მიზნის!
(ბედმა გამწირა, უსიყვარულოდ მაცხოვრა, რისთვის?)
და ... აგრძელებენ სიზმარეული სანთლები ლიცლიცს,
მივყვები ქოროს, ცათა სართულებს წამებში ვიცვლი!

არ დავითვალო წელთოდენობა,
არა და არა,
ქამი ყოფნისა ორივე ქვეყნად მეტად გრძელია!
ველარ ვიცილებ თავიდან კითხვას, —
მეტადრე მთავარს: —
„იქ“, მეცხრე ცაში, შენი მიზნებით
თუ მიგელიან?!

ნურც გამოიძევ ფესვებს ჭორისას, —
ჭორთა „ბიუროს“ აქციე მხარი.
შენ სხვა სტილის ხარ და სხვა დროისა,
ენტე ლვთისათვის, ვით კელაბტარი.

საქმე დაიწყე? — გაასრულე ბარემ ბოლომდე,
ძალი თავშივე გაიაზრე, შეგწვეს თუ არა.
არ ჩაიმუხლო დასაზღვრულ დრომდე,
რწმენით გაიკვლე ნამქერს და წკვარამს.

ყველას აღუწებს სიბერის ჟამი,
სიზარმაცემ არ გააუხემოს ეგ ტანი; —
ბადაგი რომ მიიღო, ხალისით დაწურე მტევანი.

სიაგის გრძნობას სასწრაფოდ ამოსდე ლაგამი,
სულს სიწმინდე შეენის და არა ნაგავი.

დუმილს გააჩნია, სად და როდის
უჯობს დახანება, ან სიჩუპის დარღვევა.
შეიძლება სიბრძნე იქადაგონ მხოლოდ თვალებმა.

წრე ჯადოსნური — აღძრული შურით,
ჩვენს ნაშრომებზე დუმილს რომ რჩეობს...
მწამს, ის დროც მოვა, დრო - ჩვენებური,
სხვათა კალამმა, ამ ყოველზე, ჯეროვნად წეროს.

იგავ-არაკი ჭრელი ცხოვრების
„ერთი ამოსუნთქვით“ დაგიწერია!
სათქმელის არსო, ჰაი, გიდი...
საით, საით გაგიწევია?!

მომხვეჭელთა წრეში გხედავს თვალი,
აქ ყალბია სიწმინდეზე შენი ნაუბარი.

საამოა საცქერლად ღროის თეთრი აფრები,
წერე, ილაპარაკე გულის წრფელი განცდები...

მერე რა, რომ ბიჭუნას კუნთები აქვს სუსტი,
მომწონს სხარტი გონებით, თვალთა ხედვით ზუსტი.

აქა-იქ საუბარში გამოგონილი „მიამიტობა“ ...
კარგი ბუნება მანგილი თვალთ
მანც იცნობა!

დღევანდელი დღე მშობელია
ხვალინდელისა,
უკუღმართობას ვით მიუხვდე უნდო
ბედისას?!
იმედი იდგეს შენს წინ ოღონდ,
სახეკრიალა,
თვითონ გარგოდე ყველა დროში
აღამიანად!

თავისუფლების მოტრფიალემ შესძლოს
ყოველი,
მას არ იტაცებს დიბა-ატლასი, დასცინის
ოქროს...
ეგულებოდეს მოკვდავთ ოღონდ შეუქთა
მთოველი,
თავის ქოხის კარს რომ არ ადებს არასდროს
ბოქლომს...

ფრთხილად, წარმატებებმა ნეტარების და
სიმშვიდის დაქალად არ გაქციონ.
ძნელებდობის ყამს
იმედის აკვანი უნდა არწიო.

შენი ნაღდი მეგობარი ვინაა? —
ის, ვინც ჭირში გვერდით გიდვას,
ღარია თუ ყინვაა.
ვინც აღანთო შენმა წინსვლამ, მაგ
კვარცხლობეკზე ხილვამა!

ისწავლე სიჭაბუკის წლების დაფასება,
სინანული დაგვივლებს, როცა ის თვალს და
ხელს შუა დამთავრდება!

სულიერი შრომა ასაზრდოებს
დიდ ადამიანებს.
მათი ცისკარი ცაზე ამობრწყინებას,
მწამს, არ დააგვიანებს!

გავაფრთხო ეჭვი სიკვდილის შიშის,
სიტყვას მოგუხმობ ახალს და ახალს!
მთების წიაღში ლექსისთვის ვიშვი,
მედგრად აღვუდგე ბედს, ასე მსახვრალს.

შეგეძლოს უნდა მოძებნა საგნის,
მწერალს შეგწევდეს სამისო ძალა,
ზე თუ ვერ ასწევ, დაწყებად არ ღირს,
თვალი ზომავდეს ღორღიან სავალს.

მოდგება კუშტი სიკვდილი — მეფე,
ვინ იყავ, რა ხარ, არ გკითხავს ერთხელ.

არ მოკვდებიო: — ეს წუთია ზევიდან მესმა!
გაღვიფდებო სტრიქონთა ხნულში
მარცვალი შენი!
სიკვდილს გარდუვალს შევხვდე მშვიდად,
არ აღმოძნდება ოხვრა და კვნესა,
დაობლდებიან, ეს კი ვიცო, ლექსები ჩემი.

ქებას და ხოტბას იმსახურებენ
მხოლოდ ერთეულები, ვინც
ციური ნიჭით მომადლებულნი არიან.
არ დაფახანო, დიადის მაუწყებელთ
ვუძღვრო გზებით ჩემი არია.

სათქმელის მოკლედ თქმა ოსტატის ხვედრია, —
ხსოვნაში რომ ჩარჩება დაგითს თუ მედეას...

როდესაც წერ, გრძნობ მკითხველის მზერას! —
დახვეწილი გემოვნებით სავსეს.
შენი სტილის და სიმართლის სჯერა?
ან რა საგზლით უვსებ მჭვირვალ თასებს?

ცა გრგვინავს ძალუმი, მენთატეხაა...
უშიშრად შესცქერს მას მხოლოდ გმირი.
ღვთისადმი რწმენა! აი, ესაა,
კმაყოფილია საგზალით მწირით!

უსამართლობა საშინელი და შეშინარავია, —
ვაი, რომ უკანონობის მოყვარულნი
ირგვლივ მრავლად არიან!

ფლიდის და ყაღბის გამოსწორებას თუ შეეცდები,
სანამ მასში სინდისს გაადვილებ, არ აწყენს,
გვერდებს თუ დაუჩხვლეტ ეკლებით.

გვიან მივხვდი, ყველას „დაო“ — კატო,
ჩემთან „დობას“ ვერ ახერხებ, აღარც გკითხავ —
რატომ?!

რატომ შებმინარ აბა მაგ საქმეს?!
რის გასრულებაც არ ძალგიძს, არა.
მიმბაძველობის სურვილი დათმე, —
თონი აიღე და... თანაც ჩქარა.

უსაზიზღრესი გრძნობაა შური, —
ვაის შეჰყრის, ვისშიც იღებს ბინას.
სიკეთისთვის დანშული აქვს ყური,
შიშველ სულთ ჰგავს ჟანგიან რკინას...

სინარულს იწვევს გამდიდრება მაშინ,
როცა ის პატოსანი ვ ზითაა მოპოვებული.
ასე აგრძელებ ცხოვრებას ქველი საქმეებით
დაკავებული, ღვთისა და მოყვასის ერთგული.

განერიდე მოლაყბეთა ყაყანს,
ნაბოდვარის მათის როცა არ გწამს.

თავის უზნეობას ადამიანი თავისივე საქციელით ამხელს,
რაზე უნდა ელაპარაკო — თავხედს?

ცხოვრების გაუმჯობესების სურვილები დიდი
და მწველია.
იღვაწე პატოსნად, და ნურავის დაუთმობ
მას, რაც შენია!

ჩემი ცუტჩჩაჲ

ჩემი მშობლიური სოფელი ტონჩა მიტოვებულია. სოფლის მოსახლეობა გადასახლდა კარგა ხანია დუშეთთან ახლოს. ეს ლექსი მისი ტკივილია:

ჩემო ტონჩაჲ, კარგად ვიცო
დაგეკარგა იმედი .
ვხედავ, ხალხმა მიგატოვა,
უღვთოდ დაცარიელდი.

აღარა გაქვს ძველებური
სიცოცხლე და ხალისი.
გამოკეტილ სახლებიდან
ბაი-ბურიც არ ისმის.

ვინ ავაგებს ჟრიაშულით,
ვინ მოგივლის, ვის ელი?
ერთადერთი წყარო შეგჩჩა,
არ ჩანს მასთან მიმსვლელიც.

მოწანწკარობს, მოჩხჩჩალობს,
გადახსნია იარა.
წყურვილს ახლა ქვიმას უკლავს,
აღამიანს კი არა.

წყაროვ, მოველ, გინახულე,
მოჩბი კლდეთა სოროდან.
წყალი ხარ, თუ ცრემლები ხარ,
მათი, ვინც აქ ცხოვრობდა?

ო, ტკივილმა უგნებელმა
გულში დარდი ალესა.
ფიქრში ვხედავ მამის ლანდს და
მის ცრემლიან თვალებსა.

მიყურებენ ნარგავები –
მო შრიალე ობლები.
ტონჩის მიწას მივაბარე
სამი ძმა და მშობლები.

საყვარელო ჩემო ტონჩავ,
დამჩხი როგორც ზღაპარი.
ჩემი ფიქრი, ჩემი ცრემლი,
ჩუმი სუნთქვაც აქ არის.

სიზმარ-ცხადის ტბაში ვცურავ,
გამიხსენეს წყლულებმა.
და ბავშვობას დაუძანეს
მიშველ ფეხის გულეებმა.

პ ი მ უ ა

მთგინემათა საბჭოლიდან

ექლგნება დედის ხსოვნას

ნათელა ის იყო აივნიდან სახლში უნდა შემობრუნებულყო, რომ მეზობლის ხმა შემოესმა.

ის რუსიკო იყო. თავისი კარის მეზობელი, რომელთანაც თავიდანვე კარგ დამოკიდებულებაში იყო.

- რამდენჯერაც შეგეხმანე ტელეფონით, ვერცერთხელ სახლში ვერ გნახე, სოფელში ხომ არ იყავი ეს დღეები წასული?

- ხო, რუსიკო, ჩემი დაქალი – მაყვალა გავიყოლე, საფლავს მივხედე, გავწმინდეთ, სანთელი დავუხეთეთ...

რუსიკოს ხელში ეჭირა თეთრი პარკი და წიგნი.

- აი, ეს ის წიგნია გარდაცვლილთა სულებზე, შენ რომ მთხოვე და აქ პატარა სოფლის ნობათია დედამ გამომიგზავნა რაღაცეები – თხილი, კაკალი და ცოტა ლობიო, ჰოდა მინდა შენც გიწილადო.

- ოჰ, შეწუხდა ნათელა. როგორ სწუხდები, რატომ იკლებ? ერთი ადამიანი ვარ, განა ჩემს სამყოფს ვერ ვიყიდი?

- განა ვერ იყიდი, მაგრამ ამისთანა გემრიელი ვერ იქნება, გენაცვალე, ეს გორის მიწაზეა მოყვანილი. ჰო, მანდ ვაშლებია კიდევ.

- ჰო, გორის ვაშლს რა შეედრება. რუსიკო, ყველაფრისათვის დიდი მადლობა. ახლა ბოდიში უნდა მოგიხადო, გასასვლელი ვარ და იქნებ სადამოსკენ ჩემთან შემოხვიდე, ჩაი ერთად დავლიოთ და თან იმ კინოს 7-ზე რომ იწყება, ერთად ვუყუროთ.

- ალბათ, ვერ შევძლებ, ჩემმა ნაზომ დამირეკა: ისეთი შემზარავი ამბავი მომხდარა. მისი დედამთილის ძმისშვილს თავისი პაპა მოუკლავს და იქ ვაპირებ წასვლას.

ტოული შალიკაშვილი

- როგორ თუ მოუკლავს? ჰო, აუკუწია ასო-ასო და მის „ამქრებს“, სარდაფში ჩაუტანიათ, პოლიციას უკვე დაუჭერია ისინი; სამხი ყოფილან - გარეწრები.

ნათელას ჟრჟოლამ გაუარა ტანში. - ჰოდა, „ბავშვს“ არ შეეშინდეს, ახლა იქ მათთან ასეთი ამბავია, მინდა იქაურობას გამოვარდიო, ძლივს დარჩა ფეხმძიმეთ, მუცელი არ მოეშალოს და...

- ოი, რა კარგია! ნაზო ფეხმძიმედაა?

ნათელამ გულწრფელად მიულოცა.

- კარგი, ძვირფასო, - ყველაფრისათვის დიდი მადლობა. საღამოს ტელეფონით შეგეხმიანებით.

ნათელამ სასწრაფოდ ჩაიცვა, გასასვლელი იყო ბანკში, ტელეფონის გადასახადი უნდა გადაეხადა, თორემ ხვალე გაუთიშავდნენ. არა და ერთი სული ჰქონდა, ამ წიგნის კითხვა დაეწყო.

გზას ფეხით გაუყვა, მას ფეხით სიარული საერთოდ უყვარდა. ბანკი ახლოს იყო თან. აი, ხედავს, იქვე სკვერთან, ხის ძირას ვიღაც ახალგაზრდა მამაკაცი წევს მოკუნტული, სახე არ უჩანდა, შარვალი სულ დასველებული... მიხვდა რომ მთვრალი იყო, გათიშული. ეცადა, გონში ჩაეგდო, ხელით შეეხო: - ადექით, ადექით, გაცვივდებით, ის ოდნავ შეიშეშა მხოლოდ. ნათელამ მიიხედ-მოიხედა, რომ ვინმესთვის შველა ეთხოვა და აი, მართლაც შენიშნა, იქვე აქეთ მომავალი ახალგაზრდა მამაკაცი, რომელიც მიიხმარა და ასე ერთობლივად, როგორც იქნა ააყენეს. მამაკაცი ქართველი არ იყო. ან სომეხი ან ქურთი უნდა ყოფილიყო.

გაბრუებული, გალურჯებული, ეტყობოდა ღოთი ან ნარკომანი იყო. ის მათ სახლამდე მიაცილეს, კიდევ კარგი იქ ახლოს მაცხოვრებელი აღმოჩნდა.

წარმოიდგინა ნათელამ მისი ოჯახი, თუ როგორ შეწუხებული იქნებოდა მის გამო.

ეჰ, რამდენი ახალგაზრდა შეიწირა ამ სენმა... კიდევ კარგი რომ შეგნიშნე და ოჯახს მიფუყვანეთ. ეგ რომ დიდხანს მანდ დარჩენილიყო, რა გადაარჩენდა, გაცვივებოდა, მოკვდებოდა, ფიქრობდა უკან მობრუნებული ნათელა.

ნათელამ ლიფტის ღილაკს ხელი დააჭირა, ლიფტი არ ჩაირთო. ეჰ, არ მუშაობს ისევ, რაში ვუხდით 10 ლარს? ჩაილაპარაკა მან და ფეხით აუყვავ კიბეებს. ხალხის ყაყანი შემოესმა, რაღაცაზე ბჭობდნენ.

- რა კარგია, რომ თქვენც აქ ხართ, ფულს ვაგროვებთ ავტო ფარქებთან დაკავშირებით, ერთხელ და სამუდამოდ დავიკანონოთ. პირველ ეტაპზე 50 ლარია ოჯახზე გადასახდელი და მერე ვნახოთ.

- ეს საჩქაროა? ახლა მე არ მაქვს ამდენი ფული ერთად.

- ისე თვალს და ხელს შუა გაეპარა ეს დღე ნათელას. რის გაკეთებაც ჰქონდა გეგმაში, თითქმის ყველაფერი კი მოასწრო, საჯარო ბიბლიოთეკაში წასვლა ხვალისათვის გადადო. ფანჯარაზე ფარდას გამოსწია, საცაა ბინდი შემოვიდოდა. ისე ლამაზად ბარდნიდა. თბილისის გარშემო მთებზე საკმაოდ დაედო თოვლი. თითქოს მთები თავს იწონებდნენ: აი, ჩვენც ახალი სამოსი გვაცვიაო და კიდევ რაღაცის მოლოდინში იყვნენ ამ საახალწლოდ. ახალ და ახალ ამბებს ელოდებიან ხალხთან ერთად... ეზოში ჩამწკრივებული ნაძვის ხეებიც ისე პატარძალივით „თეთრ ფატაში“ იყვნენ გამოწყობილნი, სიძეს ელოდნენ თითქოს, გარინდულნი. ირგვლივ ბავშვები ჟრიაშობდნენ. თოვას შეხაროდნენ და კიდევ „ცუცას“ ახალ გაჩენილ ლეკვებს. მიჰქონდათ მათთვის საჭმელი. ისინი სულ რაღაც ერთი კვირისანი იყვნენ. მათი დედა „ცუცა“ სადარბაზოში ცხოვრობდა და აბინძურებდა იქაობას. მასთან სხვა ძაღლებიც სტუმრობდნენ. ცუცას „ართობდნენ“ ხან კი ერთმანეთს წაეკიდებოდნენ „ცუცას“ გულისთვის ალბათ. შემდეგ მეზობლები შეიკრიბნენ „ცუცას“ ბედზე იმსჯელეს. ერთმა ისიც კი თქვა: - ხომ არსებობს სპეციალური სამსახური, დავრეკოთ ცხელ ხაზზე, მოვლენ და წაიყვანენო; არა და ცუცა მაკე იყო, მუცელი კარგად ეტყობოდა.

- უიმე, არა, - ერთმა თქვა, - ისინი თუ მოვლენ, დაიჭერენ, წაიყვანენ და იქ მოკლავენ, როგორც უპატრონო ძაღლს. ეს ძაღლი ასე უწყინარი, რამდენი წელია ამ კორპუსშია შემოხიზნული და ახლა ასე როგორ გავწირავთო. უნდა ვიღონოთ რამე, მას სხვა ადგილი მივუჩინოთო. და აი, მიუჩინეს კიდევ. მეზობლის მამაკაცებმა ფიცრებისაგან შეუკრეს სამყოფი ბინა, დაუთბუნეს. ბავშვები მორიგეობით საჭმელს და სასმელს უზიდავენ. ასე რომ ალბათ სხვა ძაღლები ახლა „ცუცას“ ყოფას შენატრიან.

აგერ, ახლა, ამ ერთი კვირის წინ მან ექვსი ლეკვი გააჩინა, სულ ერთმანეთზე უკეთესები, ისეთი ბუხუნხალები, ლამაზები არიან, დედას წააგვანან, ის ერთი მანც ... ჰოდა, არიან ბავშვები ერთ ამბავში, ზრუნვას არ აკლებენ.

- ნათელას გაახსენდა თავისი ვაჟის ბავშვობის ერთი მომენტი, როგორ დაჯინებით თხოვდა დედას, ნება მიეცა სახლში მოეყვანა ლეკვი, რომელსაც საჩუქრად აძლევდა მათი მეზობლის ბიჭი დათო. დათო ერთი ზარმაცი და ჯიუტი ბავშვი იყო, მშობლებს არ უჯერებდა და სწავლაშიც მოიკოჭლებდა... დედამ შვილს უარს უთხრა ლეკვის მოყვანაზე: - შენ მაგის მოვლა-ბატრონობას მოანდომებ მთელ დროს და გაკვეთილებს აღარ ისწავლი. რასაც ის ახლა ძალიან ნანობს. ბიჭი ნერვიულობდა... მას დიდობაშიც ძალიან უყვარდა ძაღლები და კატებიც. სულ სხვანაირი ხდებოდა! კატას ისე ეფერებოდა ხოლმე, ნათელას უკვირდა კიდევ მაშინ. ფრინველებს მზერით ეალერსებოდა, როცა ისინი მაღლა დაფრენდნენ, ან ხის ტოტიდან ტოტზე. მათი მზერით ტკბებოდა. მისთვის ძალიან მიუღებელი იყო, ბავშვები „რაგატკით“ რომ ხოცავდნენ ჩიტებს და იყვნენ ამით ძალიან კმაყოფილნი. ნეტა ამაში რა სიამოვნებას ხედავენო, ჩაილაპარაკებდა თავისთვის. ის ბავშვობიდანვე ისეთი გულჩათხრობილი იყო, უთქმელი, უნდა მიმხვდარიყავი, რა აწუხებდა, რის თქმას აპირებდა. ასეთი იყო ბოლომდე... ეჰ, რამდენ რამეს გაიხსენებს დედამისი. მასზე აღაგლენინა გუშინ ეკლესიაში მოძღვარს, მისი სულის მოსახსენებელი ლოცვა და სჯერა, რომ უფალი, კაცთმოყვარე - იესო, მას „იქ“ არ მიატოვებს და ნათელ სამკვიდროს მიაგებს. მას ძალიან უყვარდა ზამთარი - გუნდაობა... ეს თოვლი დღეს პირველი თოვლია ამ წელში. საახალწლოდ როგორ ელოდნენ ბავშვებიც და დიდებიც თოვლს, მაგრამ მოლოდინი არ გაუძარტლდათ.

ნათელა ბავშვების მოძრაობას თვალს ვეღარ სწყვეტდა.

მათ ყოველ მიხვრა-მოხვრაში თავისი ვაჟის ბავშვობას ხედავდა. იყო აივანზე გადაყუდებული თავის ფიქრებში ჩაძირული. ცრემლებმა სახე დაუსველეს. ხალათის ჯიბიდან ცხვირსახოცი ამოიღო და ცრემლები მოიწმინდა. ამოიოხრა და ჩუმაღ, თავისთვის ჩაილაპარაკა: - ღმერთო, მომეცი ძალა, რომ ეს დიდი ტკივილი გადავიტანო. სახლში შემობრუნება არ უნ-

დოდა. შინ მას არაფერს არ ელოდებოდა. ის ხომ მარტოა, მარტოა მთელი თავისი ცხოვრება. ის ახლა სანთელს დაანთებს. კვლავ შეავედრებს თავის მიცვალებულთა სულებს უფალს და ღვთისმშობელს, რათა კეთილად განისვენონ ცათა სასუფეველში.

კარიდან ზარის ხმა შემოესმა. იფიქრა, ალბათ მეზობელია, ლიფტის ფულს აგროვებსო. გახსნა კარები და ხედავს, ახალგაზრდა ბიჭს ერთი ხელით კასტილზე დაყრდნობილს, ინვალიდი იყო. მეორე ხელი გამოწვდილი ჰქონდა. თვალები დაბლა ჰქონდა დაღუნული. ეტყობოდა, რომ ძალიან სცხვენიდა ამ ნაბიჯის. თითქოს ამბობდნენ მისი თვალები: – რომ არა უკიდურესობა...

დილას შაოსანი ქალბატონი იყო მოსული. –ახლავე, ერთი წამით. და ნათელა შებრუნდა ოთახში. ჩანთიდან საფულე ამოიღო. იქ რკინის ლარიანები და კიდევ სხვა ხურდა ფულიც ეგულებოდა. გამოიტანა. უცბად გაახსენდა თავისი ბიჭის ქურქი, ხვალე ეკლესიაში უნდა წაეღო და იქ გადაეცა, გამოიტანა ისიც და შესთავაზა ბიჭს, აი ეს, ფული ხელში მიაწოდა და კიდევ აი, აქ თბილი ქურქია, სულ ცოტა ხანს იხმარა ჩემმა ვაჟმა, ბიჭმა მაშინ ამოიღო ხმა: – გმადლობთ ღვიდა, ღმერთი შეგეწოთ. კარგად ბრძანდებოდეთ. ბიჭი მზერით გააცილა და მოგვიანებით გაახსენდა, უი, ეს შოკოლადის კანფეტი რატომ არ შევთავაზე; ეჭამა ჩემი ბიჭის მაგიერ... მერე ისევ თვითონ დაიმშვიდა თავი. ხვალე ეკლესიაში წავალ. იქ სტიქაროსანი ბიჭები იმისი ტოლები მუშაობენ და მათ შევთავაზებ, გემრიელად მიირთვან.

იმ ერთ ახალგაზრდა სტიქაროსანს რომ გუშინ დაბადების დღეზე წმინდა ნიკოლოზის ხატი გადასცეს საჩუქრად. როგორ ამსგავსებს ნათელა თავის ბიჭს აღნაგობით, ასაკითაც ალბათ მისი ასაკისა იქნება. ჰოდა, მე მას საკუთრივ რაღაც კარგ საჩუქარს გავუკეთებო, – ფიქრობდა ის.

ამ მომენტთან დაკავშირებით ნათელას ახსენდება უნებლიედ დედის საქციელი. მასთან არა მარტო იმ სოფლიდან, სხვადასხვა სოფლებიდან მოდიოდნენ გაჭირვებული ხალხი, ფეხით უნდა გამოეგლოთ რამდენიმე კილომეტრი, მოყავდათ თავიანთი ავადმყოფი. მოუყვებოდნენ, თურა სჭირდა – შემინებულა, ძილი არ აქვს ან კიდევ სხვა რაიმე მიზეზს

ასახელებდნენ. დედა დატრიალდებოდა, ჯერ მათ საჭმელს შესთავაზებდა, რაც ჰქონდა... და მერე დაუწყებდა შელოცვას, თან გზაშიც გაატანდა პატარა საგზაოს, ამხელა გზა გაქვთ გასავლელიო... გადმოიღებდა მისივე შეგროვებულ სხვადასხვა მცენარეთა შეკრულ კონებს და ურჩევდა; აი ამას, ამა და ამ დოზით ნაყენს მოამზადებთ და ასვითო.

ის ჯერ მარტო სიტყვითაც ჰკურნავდა ადამიანებს!..

ერთხელ მაღალ მთიან სოფელში შესწრებოდა შემთხვევით, პატარა მწლის ბიჭუნა შესწუხებოდათ, რაიონი მეტად შორს იყო, რომ ექიმი მიეყვანათ და აი, მას თავისი შელოცვით ის ბავშვი გამოეყვანა მდგომარეობიდან. თურმე მადლიერების ნიშნად მშობლები ხან ფულს სთავაზობდნენ, ხან ცხვარს, არაფრისთვის ხელი არ მოეკიდა დედას.

ახსოვს ნათელას, იმ ბავშვის მშობლებმა მანაც ჩამოუყვანეს ერთი ცხვარი, -რახან თქვეს, აღარ დაიშალეს...

თოვს ხვავრიელად, ნათელას თავისი სოფელი გაახსენდა. აი იქ ზამთარს ზამთრობა ეტყობოდა, რომ დაიწყებდა თოვას, აღარ გადაიდებდა. მამა საღამოთი მაღლა მთვარეს შეხედავდა და იტყოდა, ხვალე როგორი ამინდი იქნებოდა. დარი, თუ ისევ თოვა.

ბავშვებს უხაროდათ დიდი თოვლი, სრიალებდნენ ციგებით, თუ ფეხით მოყინულ დაღმართიან ბილიკებზე. ნათელა მთლად სველი შარვლით შემოვიდოდა შემცივნილი სახლში, იცოდა რომ დედა გაუწყობოდა. დადგებოდა, გახურებულ ლუმელთან, ცოტას გათბებოდა და უკან, ბავშვებთან გარბოდა ისევ საციგურაოდ, ეს მამინ, თუ გული საგულეში ჰქონდა, თუ მომზადებული ჰქონდა გაკვეთილები. მაგრამ ახლა დიდებისთვის გეკითხათ, უხაროდათ მათ ეს დიდი თოვლი? გზებზე ისეთ ნაძვრებს აკეთებდა ქარი, რომ დიდი ძალისხმევა გჭირდებოდათ იქიდან გაღწევის. ჯერ კარგ ამინდში უჭირდა იქ, იმ გზებზე მანქანას გადაადგილება ამიტომ იყო ხალხი მხოლოდ თავის ჯანზე დაყრდნობილი. სოფელში ხომ მაღაზიაც კი არ იყო, არადა ხალხს ხომ ყველაფერი სჭირდებოდა საარსებოდ!..

ახსოვს ნათელას დედისაგან შეტყობინება რომ მოუვიდა ასეთ ზამთარში: - მამაშენი არის ძალიან ცუდადო. წავიდნენ ნათელა და მისი და-ძმები. იქირავეს რაიონში, დუშეთში ეგრეთ წოდებული „ვილისი“.

დილით წასულები, საღამოს ბინდისას ძლივს მივიდნენ სოფელში. ავად-
მყოფი მამა წამოიყვანეს, დააწვინეს საავადმყოფოში, იმ ჯერად კი გა-
მომჯობინდა, სთხოვეს დარჩენილიყო შვილებთან, რომელთანაც ისურ-
ვებდა, რომ აქ ყველა პირობებს შეგიქმნით, ნებისმიერ დროს, თუ გაგი-
ჭირდება, ექიმს უცებ გამოვიძახებთო... მაგრამ მამამ არა და არ ქნა. იქ
მიჩხვებიაო. მეორეჯერ გულის შეტევას ვეღარ გაუძლო და გარდაიცვა-
ლა ნ წლის ასაკში. დარჩა ნათელას დედა იმ სოფელში მარტო. სოფელი
ძალიან ძალაღმობიან ადგილზე იყო, ოღრო და ჩოღრო გზებით.
ოი, რა რთული ცხოვრება ჰქონდათ ნათელას მშობლებს იქ. სოფელში,
ითქვა უკვე, ერთი პატარა ძალიანაც კი არ იყო, რომ ოჯახისათვის ის აუ-
ცილებელი საჭირო ნივთები ან სანოვავე ეყიდათ ადამიანებს. სკოლაც
მხოლოდ 8 წლელი იყო. ზოგმა მოახერხა სწავლის გაგრძელება და უმე-
ტესობამ კი ვერა.

ხალხი რაიონამდე 16-17 კილომეტრს ფეხით გადიოდა. ასეთ უდ-
რან ზამთარში, რომ მოეტანათ მცირე მარაგი მანც საკვები ან ნავთი
ლამფისთვის. მაშინ იმ სოფელში არ იყო შუქი – ელექტროგანათება გა-
მოყვანილი. ლამფის შუქზე ცხოვრობდა ხალხი. როგორი კუნაპეტი ლა-
მეები იცოდა მაშინ! ასსოვს ნათელას, როგორ ელოდებოდნენ ხოლმე ის
და მისი და-ძმები რაიონში წამოსულ მშობლებს, მათ გზას გასცქეროდ-
ნენ. დილით ადრე წასულები საღამოს ბინდისას ბრუნდებოდნენ დაღ-
ლილ-დაწყვეტილნი. ზურგზე ჰქონდათ აკიდებული ჩანთები ან ხურჯინი.
მოგვიანებით ცხენი იყიდეს და ცოტაზე ეშველათ. ის ცხენიც (ერთი გიჟი
ცხენი გამოდგა) პატარა რამეზე ფრთხვებოდა. დედა გადმოაგდო, როცა
ის რაიონიდან სახლში ბრუნდებოდა, გადმოაგდო და ხელი მოტყდა დე-
დას. ექიმთან კი რომ მიიყვანა მამამ, მას ფული მოთხოვეს მომსახურების,
რომელიც მას, რა თქმა უნდა, არა ჰქონდა, ასე ღია ჭრილობით მამამ მო-
იყვანა დედა სახლში და შინაური წამლებით, ბალახებით, რაც დედამ
თვითონვე იცოდა, მოიჩინა ხელი. ძალიან დიდი დრო დასჭირდა, რომ
შეხორციელოდა გადახსნილი ადგილი.

აი, მაშინ დაწერა ნათელამ პირველი ლექსი პროტესტის ნიშნად,
აკრიტიკებდა იმ დროინდელ წყობას; უსამართლობას კი იმ თავიდანვე
ვერ ეგუებოდა.

ჰოდა, ნათელას ახსოვს ის ტკბილ-მწარე მოლოდინი მშობლების. ისინი რაიონიდან რომ მოვიდოდნენ, ბავშვებისთვის მოიტანდნენ სათითაოდ ჩასაცმელ-დასახურს და ცოტადენ ტკბილეულს, რაც ყველაზე მეტად უხაროდათ მას და მის და-ძმებს. ჰოდა, ამ მოლოდინით გახალისებულნი ისე კარგად ასრულებდნენ მათზე დაკისრებულ მოვალეობას, ვის ღორებისთვის უნდა მიეხედა, ემწყემსა, საღამოსას კი დაებინავებინა, ვის საქონელისათვის მოეგლო, ვის ინდაურისთვის, ვის სახლი უნდა დაეღაგებინა. სულ რვათი იყვნენ ის და მისი და-ძმები. 4 და და 4 ძმა.

უფროსი ძმა უკვე 16 წლის ასაკიდან ქალაქ რუსთავში იყო წამოსული და მეტალურგიულ ქარხანაში მუშაობდა. დანარჩენი შვილნი სახლში იყვნენ; ისინი ყველაფერს კარგად ასწრებდნენ, სწავლაში წარმატებულნი იყვნენ, რასაც მშობელთა კრებაზე პედაგოგები სიამაყით აღნიშნავდნენ საჯაროდ. მშობლებს ეს ძალიან ახარებდათ და ცხოვრების სტიმული ემატებოდათ. ცხოვრება-მეთქი. ვაი იმ ცხოვრებას, იმ პირობებში... ეჰ, საწყლები... როცა შვილები წამოზარდეს და იფიქრეს, ახლა ცოტა გვეშველაო... მაშინ უმტყუნა მამას, უკვე მეტად ჯანგატყხილს, გულმა...

ნათელას და-ძმებმა გზა ცხოვრებისა თვითონ გაიკვალეს, ზოგი თბილისში დაბინავდა, ზოგი რუსთავში, ზოგიც რაიონში. ყველამ რაღაც სასწავლებელი დაამთავრა, არც ერთი უსწავლელი არ დარჩენილა. დედას სოფელი არატურით არ ეთმობოდა, თავისი კერა ყველაფერს ერჩინა. ზამთარში მხოლოდ ცოტა ხნით თუ ისტუმრებდა თავის შვილებთან, ხან ერთთან, ხან – მეორესთან. ყველა თავისთან უხმობდა, ისიც რიგ-რიგობით ცოტა ხნით ყველასთან რჩებოდა, მაგრამ ყოველთვის სახლში მიიჩქაროდა. ზაფხულობით ეწვეოდნენ ხოლმე შვილები – შვილიშვილები. ჭერი ზეობდა, როცა ბავშვთა ჟრიაში იხმოდა სახლსა თუ ეზოში. ყველა ძალევე ბრუნდებოდა ქალაქში, მაგრამ ნათელას გოგონა, ლალიკო ვერ თმობდა თავის ბაბოს (ბებოს), ეცოდებოდა ხოლმე და სანამ სკოლაში სწავლა არ განახლდებოდა, იქ იყო, მასთან. და საინტერესოდაც ატარებდნენ ერთად დროს ბაბო და შვილიშვილი. ისინი დადიოდნენ და აგროვებდნენ იმ მეტად საჭირო, სამკურნალო მცენარეებს. ბაბო სცნობდა მათ, ადგილებიც ზეპირად იცოდა, სად გვარობდნენ უფრო მეტად. ამ

დროს შეილიშვილსაც უხსნიდა, რომელი რომელ დაავადებას კურნავდა. ლალიკო კი თავის დედიკოს ასწავლიდა ხოლმე: – აი, დედა, ეს თავშავაა, ნერვების დასამშვიდებელი, საღამოს ძილის წინ მისი ნაყენი ერთი ჭიქა უნდა მიირთვა და იცი, როგორ მშვიდად დაგეძინებაო! ბევრ რამეს სწავლობდა ის ბაბოსგან. კბილის ტკივილის დროს, აი ეს ბალახია უებარო... და ა.შ. ლალიკო რომ ჩამოვიდოდა სახლში, სულ ნინა ბაბოს მიელაპარაკებოდა, ეცოდებოდა, მარტო რომ რჩებოდა.

- დედა, აი, წამოსვლისას ბაბომ როგორი ლექსი მომიძღვნაო. ისეთი ლამაზი კალიგრაფია ჰქონდა მას, განსაკუთრებით ლექსებს თავისას ჩააწიკწიკებდა. ნიჭიერი იყო დედა ძალიან. ის კარგად უკრავდა გიტარაზე და ფანდურზე, კარგადაც მღეროდა... სიკეთით სავსე იყო. და ამ სიკეთისთვის აფასებდნენ კიდევ. მას ყველა პატივს სცემდა. მან შელოცვა იცოდა ისეთი გრძნეული, რომ აუცილებლად გამოაკეთებდა ავადმყოფს 2-3 შელოცვით.

- აიღებდა შავტარიან დანას, ზედ ნახშირს დაადებდა, გვერდზე ჭიქით წყალი ედგა და ავადმყოფს ულოცავდა რწმენით... მეტად მორწმუნე და ღვთის მოშიში იყო დედა. მუხლმოდრეკილი ლოცულობდა ხატების წინ. ლალიკოც მიტომ არის ასეთი მორწმუნე, ეს მან ჩაუნერგა ასეთი რწმენა, რაც მთავარი და უმთავრესია ქრისტიანი მართლმადიდებლისათვის.

ლალიკოს შემოუნახავს რუღუნებით მაშინდელი გაზეთები, ცოტა გაყვითლებულან კი დროისაგან, რომლებიც ნინა ბაბოს შესახებ იუწყებოდა. აქ მისი ლექსებია დაბეჭდილი, მისი სურათით. მისი ცხოვრების შესახებ სწერენ. რედაქციიდან თვითონ მიუკითხებიან ქალბატონებს.

მშობლიური მიწის სიყვარულით
ამღერებელი გული

ნინო შალიკაშვილი – ჩვენი რაიონის მკვიდრი, სოფელ ტონხის მცხოვრები. უკვე ექვს ათეულ წელს გადააბიჯა მან და პირნათლად მოინახდა ვალი ქვეყნის წინაშე. რვა შვილის დედა და მრავალი შვილიშვილის ბებია.

დიდი სამამულო ომის წლებში მეუღლის ადგილი დაიკავა ოჯახსა და კოლმეურნეობაში და შვილმრავალი დედა მშობლიური კოლმეურნეობის ერთ-ერთი აქტიური წევრი გახდა. პოეზიის სიყვარულმა ადრევე დაისადგურა მის გულში და აღარც განელებულა. ვერც წლებმა, ვერც მრავალრიცხოვან შვილებსა და შვილიშვილებზე განუწყვეტელმა ფიქრმა და ზრუნვამ ვერ ჩაახშო მასში ეს სიყვარული. მის გულში ხელუხლებელი დარჩა პოეზიის მუხისათვის განკუთვნილი ადგილი. დღეს ნინო შალიკაშვილი პენსიონერია. იგი ჩვენი რედაქციის ხშირი სტუმარია. კვლავ გატაცებით, გულწრფელად უმღერის მშობლიურ კერას, მშობელ ხალხს. ჩვენი ქვეყნის წინსვლას და შენებას, სიკეთეს და სილამაზეს ამ ქვეყნად.

ქვემოთ ვბეჭდავთ მის ლექსებს:

გაზეთი „კომუნიზმის გზა“ 1986წ. 29 მარტი.

მშობლიური კრება

დედამიწა ერთი არის
 და ქვეყანა ათასია.
 მაგრამ ჩემთვის ძველი ტონჩა,
 სუყველაზე ლამაზია!
 შეილო სადაც დაიბადეთ
 და გიმღერდით დედა ნანას,
 სადაც ფეხი აგიდგიათ,
 გისწავლიათ ანა-ბანა,
 აბა, როგორ შეიძლება,
 მშობელ კუთხის დაფიწყება?
 ეს კერა რომ დაიცალა,
 ვღონდები და გული მწყდება.
 შენს თავს ყველას შევახვეწებ
 მინავლულო სახლის კერავ,
 რომ მოგხედონ და გაგათბოს
 სიცოცხლემ და აკვნის რწევამ.

ახალ ჟინვალს

ჩვენო ლამაზო ჟინვალო,
 დაბა ხარ მალალ მთისაო.
 მომავლის დიღო იმედო,
 გაბრწყინებულო მზისაო.
 გალაგნად შემოგხვევია
 შენ ხალხი ყოველ მხრისაო.
 უფრო მალლდები, მშვენდები
 ნაგებო თლილის ქვისაო.
 ახალ დროს უკურნებია,
 წარსულის ყველა წყლულია.
 ძველი ჟინვალის მანდილი
 ღრუბლებში მიმალულია!

იმ დღეს დეიდა ნინოს მეთვრამეტე შვილიშვილი შეეძინა. გახარებულს შინ რაღა გააჩერებდა. დატრიალდა, კალათა წითელოცევა ვაშლებითა და ქარვისფერი მსხლებით გაავსო. ნედლი კაკლითა და თხილით სავსე პარკს თავი მოუკრა და ის იყო სახლიდან გამოსვლას აპირებდა, რომ ჭიშკარი შეეადეთ. გვიცნო, გაგვიღიმა თბილად, აღერსიანად მოგვიკითხა და სახლში შეგვიპატიჟა.

ნიგვზებით დაფენილი ეზოს სიღრმეში კოხტა სახლი უდგათ შალიკაშვილებს. ირგვლივ ყოველივეს გამრჯე, მზრუნველი ადამიანის ხელი ატყვია. შემოდგომის თბილ მზიან დღეს ამ ეზოში ყოფნას არაფერი სჯობს. ჩვენც აქვე ჩამოვჯექით.

ნინო შალიკაშვილთან სოფელ ტონჩაში მისმა ლექსებმა მიგვიყვანა, რომლებიც ამას წინათ მოგვითხანა რედაქციაში. ჩვენი საუბარიც ლექსით დაიწყო...

მან ძალიან საინტერესოდ იცოდა ამბის მოთხრობა, მამამ – ზღაპრების მოყოლა, გამოცანების დაყენება. ზამთრის გრძელ ღამეებში მამა შემოისხამდა შვილებს გარშემო, თან ზღაპრებს უყვებოდა მათ, თან სიმინდს აფხვნივნიებდა. ღუმელზე ღორის ხორცი იხარშებოდა, სასიამოვნო სუნს აფრქვევდა. გარეთ თოვდა გადაუღებლად.

როცა მთელი სოფელი გადმოსახლდა იმ ძველი-ტონჩიდან აქ, ახალ ტონჩაში, სახლის მშენებლობის პროცესში, საძირკვლის ჩასხმისას ნათელაც მონაწილეობდა. იქ ითქვა, რომ საძირკვლის გათხრისას აქ ადამიანთა თავის ქალები და ძვლები ამოდიოდაო. ნათელას შეჰზარა ამ ამბავმა და სთხოვა ძმებს, იქ მშენებლობა შეეწყვიტათ და სადმე სხვაგან აეღოთ ადგილი. ვინ დაუჯერა... მას გული ცუდს ეუბნებოდა, რომ აქ დედა და მისი უმცროსი ძმა ვერ გაიხარებდნენ. აკი მალევე ასეც მოხდა. ჯერ ძმა დაიღუპა, 37 წლის, უბედურ შემთხვევას შეეწირა, რამდენიმე წლის მერე – დედა და იქ გვერდზე მდებარე სახლში მცხოვრები და, ისიც ახალგაზრდა.

დედა იტყოდა ხოლმე: როგორც შეღამდება, მადლა, სხვენზე თითქოს რამდენიმე მამაკაცი ერთად ჩექმებიანები გადი-გამოდიანო. თვითონ ნათელაც დააკვირდა რამდენჯერმე და ეს მართლაც ასე ხდებოდა, რაც

დასტური იყო იმისა, რომ იქ იმ გარდაცვლილ ადამიანთა სულები დაბორჩალობდნენ... თავიანთ კუთვნილ ადგილს ითხოვდნენ (ალბათ?...).

იქ დედას მოსვენება არ ჰქონდა, მაგრამ ქალაქშიც დიდხანს ვერ ძლებდა, სული მეხუთებოა, იტყოდა ხოლმე: – ეჰ, რომ არ აყრილიყო ჩვენი სოფელი და ისევ ძველ ტონხაში ვყოფილიყავი, ბევრად შერჩინებო.

იქ, იმ ძველ ტონხაში ყოფნისას, როცა სულ მარტო იყო, ერთი მაცხოვრებელიც კი აღარ იყო მის გარდა დარჩენილი. შემოსჩვეოდა ერთი დიდი გველი, გაშინაურებოდა. ახლაც კი ჟრჟოლა უვლის ნათელას, რომ იხსენებს ამ ყოველივეს.

აი, ერთხელაც დღისით, წევს საწოლზე დაღლილი. ბოსტნიდან ამოსული ვიყავი და ვისვენებდიო. ხედავს, როგორ შემოცურდა დიდი ჭრელი გველი, დედას თვალეში შემოსცქეროდა, აბა, რას დააპირებდა. დედა ამბობდა: სულაც არ შემშინებიაო. ვგრძნობდი, ის მე არაფერს არ დამიშავებდაო. ისიც ხომ ღვთის შვილიაო. უფალი მცდიდაო!...

მართლაც მიიარა – მოიარა ოთახში, გასრიალდა და წავიდაო. შემდეგ მე კარებთან რძიან ქილას ვტოვებდი, ან რაიმე სხვა საჭმელსო. ვგრძნობდი რომ კიდევ მოვიდოდაო. აი, მართლაც რამდენიმე ხნის მერე ნაკვეთიდან ამოვედი დაღლილი და წამოვწექი, ვისვენებდი და ამასობაში ჩამძინებოდაო. (კარები ღია ჰქონდა დატოვებული, ზატყულში) და რაღაცა ხმამ გამომადგინაო. რას ვხედავ, იმავე გველსო, რომელსაც ისე ახლოს ჰქონდა ჩემთან თავი მოტანილიო. პირი გახსნილი და სისინებდაო, ლამის „ლაპარაკობდა“, თავის ენაზეო. ჯერ კი შეგკრთო, მაგრამ უცებ გამიქრა ეს წამიერი შიშის გრძნობა და მას თავზე ხელი გადაუყსვიო. აშკარად შევატყვე, როგორ ესამოვნაო. ტანი ისე ჰაერში შეასრიალა და მადლიერების გრძნობით შიგ თვალეში ჩამხედაო. თითქოს უფრო განაზღაო. სხვა ტონალობაში დაიწყო „ლაპარაკიო“, იმასაც ვგრძნობდი, რომ მე იმ გველთან მარტო არ ვიყავიო.

- აბა, ვინ იყო მაშ სხვა? – ეკითხებოდნენ აქეთ იქიდან შვილიშვილები.

- ვინ და ჩემი მფარველი ანგელოზი, შვილო!

გავხედე და რძით სავსე ჭურჭელი მოესუფთავებინაო. ვხვდებოდი, რომ ის რაღაცას მანიშნებდა, მაფრთხილებდაო. მართლაც არ გავიდა

7-8 დღე მის შერე, რომ სახლის კედელი, რომელიც ისედაც უკვე მორღვეული იყო, ჩამოინგრა და კინალამ დამიტანაო.

ნათელამ ამას წინათ მოუარა მათ საფლავეებს, დაასუფთავა და სანთლები ყველას სათითაოდ დაუწთო. სჯერა, რომ დედა სამოთხეში იქნება და იქიდან ილოცებს აქ დარჩენილი შვილებისათვის.

გაზეთი „კომუნისტი“, 1983 წ. 18 ნოემბერი

აჩბდილუმი ცნტმნიტრუმის კიღლუმტუ

სხივი ეახლა სხივი, ელვასავით მკვესავი სხივი სიზმარეულ, ღამენათეე ფიქრებს. ნაკრძალებში აიარ-ჩამოიარა, ახლადდამყნობილ ნერგებს ყლორტები აუშრიალა და მზეერა სტყორცნა შორს, ჰორიზონტზე გაბმულ მწკრივებს...

ჟინჟლი დეცა ფერშეცვლილ ღწვეებს. ნუთუ ცა ისევ აბირებს წვიმებს? თანაც გადაწითლებულს... იმ გარდასული წლების ფარდას, სისხლიან ფარდას აფრიალებს ქარი. ჰაერს, თვით ჰაერს აჟრჟოლებს, სიგრცეები ააკივლა... და ჰა, წვიმამ წამოუშინა. აღარ იხურება სურვილების კარი, ტბორად დგას ცრემლებისა და წვიმის ღვარი.

ცნობიერების კედლებიდან წმინდა აჩრდილები შემომცქერიან და მე თავს ვსაყვედურობ: - რატომ ვერ ამომიხსნია რას მანიშნებენ? დროგამოშვებით ყურს ესმის მათი ღრმა ამოხზერა. დარწმუნებული ვარ, მათ სრულიად იციან სულის სატკივრის, - როდემდეო, როდემდე ამდენი თმენა და რიდი?! ტყის ნადირნი, ყაჩაღნი ირგვლივ, თარეში ყვავ-ყორანთა...

როდისღა, როდის ის სასწაული? - გულში ჩამწვდომი ჰანგები? ყოველგვარი ბნელის შემმუსგრელი ნათელი? და... თრთიან ფიქრები, ღამენათეევი. გამქრალა ის სხივიც, წედან ნაკრძალებში ვარდისფერი გრძნობით რომ დავთვერით... მხოლოდ წამით.

და... ეს სიტყვები, ფრთამოტეხილი სიტყვები ნიავს მიაქვს კიდით-კიდედღე, რომ თოლიასავით აადევნოს ყოველი ქართველის სულს, იქნებ მათში მოძებნოს, მათ სანახებში ის ანკარა წყარო, სურვილების ზერებს რომ დაარწყულებდა, სწრაფვას რომ გააცხოველებდა...

არა და გულს, შემლილი ჟამისაგან დაჭრილ გულს, ჯადოსნური

სიმღერა როგორ სურს! რომელიც იწყებს ათვლას წამის და წუთის. იმ ნეტარი ჟამის დადგომას ვერ მოესწროს ლამის და როცა ეს ვიცი, ჟინი, კუნაპეტი ლამის...

დავრჩი ამოუხსნელ მოლოდინთან და ერთი ბეწო ფარატინა ფურცელთან, ახლა, ამ წუთში მხოლოდ ის არის სულის ზიარი. მასაც, ვიცი, როგორ ენატრება განთიადზე ტაძრების ზართა წკრიალი, რომელიც გადააფრთხობდა სადღაც შორეთში გაყვითლებულ და გაფითრებულ დარღს...

ნეტავ შეეძლოს ამ კალამს ოცნებისთვის შეეხსნა გულის საკინძე... და ამ კითხვაზე პასუხის გაცემა: - როგორ გაივლის ერი ამ ხიდზე? აი, მთავარი და უპირველესი! ეს ხმა მომესმა ცნობიერების კედლებიდან და სადაცაა აჩრდილები თავზე დამადგებიან, ხომ არ შემკრთალაო... მაგრამ მე კი არა, წამი შეყუყულა ტანჯვის ჩარჩოში სახიერი და განწირული სხვა პაერს ითხოვს! ფონს!...

მე კი ვხედავ, როგორ მოდის შთაგონება ქვალორლიან გზაზე, იმავე ეტლით, ცრემლი სდის თვალზე სულ კაკლის სიმსხო... და იმეორებს აკვიატებულ სიტყვებს: - ბედი, შავ ბედი, შავბედი ბედი... ეტლის სარკმელზე ფრიალებენ წვიმისაგან გალუშპული ელდის შემოფხრეწილი ფარდები.

წყლულები საქართველოსი, წყლულები საქართველოსი, ჩურჩულებს ქალი, კლდეზე გადმომდგარი და... ვგრძნობ... მისი თვალეები ილიას აჩრდილს რომ დაეძებენ ქარაფებს შორის, იქნებ ელდას გაუფრთხობდა მორიგს? მდინარე შხუის და შხეფები მესხურება ბროლის, ძალას რომ მმატებენ ბრძოლის. ლახვარი მოძალადეთ პირველყოფლის: - იყო ხმა!

მე სხივებს ვუხმე ისევ, სხივებს, ნამდვილი მზისას.

ეჰ, წუთისოფელი წვისაა, წვისა... თმენით ჩაილაპარაკა... ამდენი ხნისამ! და... ვინ, ვინ ჩაილაპარაკა?

იქნებ უფალმა, განდგომილმა, ჩაიცხროს რისხვის ჟინი?

იკითხეთ ლოცვები დილის... იყო ხმა...

19.10.2003წ.

მაშ, გადმოლაგდით სარკმლიდან სიტყვებო, ფიქრებო, ღროისგან შეტყენულებო, ამ თეთრ გულაში, რომელიც მე და მუზამ ერთობლივად მოვქსოვეთ გათენებისას, რაღაც ჯადოსნური ყაისნადით. ის ახლაც ქანდაკი ქალივით კდემამოსილი ჩემს ახლოს დადის. გულში ადგილი დაუთმეო ამ სიზმრების ვარდისფერ მდინარეს, ასე, ტანისრჩევით რომ მოიგრაგნებაო შთაგონების გაშლილ ველზე – ასე პირლიმილიანით...

- მოითავსებს კი გულის კალაპოტი?

მესმის შიგნიდან ხმა!

თუმცა ის ხომ უკიდევანოა! ცოტახნის შემდეგ თვითონვე ჩაილაპარაკებს!

ის უტყუარად უბასუხებს ყოველ კითხვაზე.

- ჩვენ, ჩვენ როგორ ვიყოთ პირმოკრულ გულაში? ხომ სული შეგეგნუთა? მესმის ფიქრების უკმაყოფილო ბუზღუნნი.

- მე თქვენ სამების მთებისკენ, ჩემი მშობლიური მთებისკენ თავად წაგიძღვებით და იქ, სამების ტაძართან როცა მივალთ, გაუფხნნი გულას თავს და თქვენ თავადვე შეხედავთ სინარჯისგან თაღები როგორ აეწევა ცას. ვარსკვლავები რაღაცას გადაუჩურჩულებენ ერთმანეთს, ღვთის სადიდებელს შესვამენ და ჩვენ, ჩემო ფიქრებო, ერთად გადავხედავთ ერთგვარი სიამაყით არაგვის ხეობას, მის ნაბადა მთებს, გზა-ბილიკებს, ტაფობებს, ძილშიც რომ აბორგებთ, მრავლის მთქმელთ და მრავლის მოწმეთ.

იქ, აუცილებლად ბუმბერაზი ვაჟა-ფშაველას ლანდი აგვემგზავრება ლაშარის ჯვრით და ფანდურით ხელში. არ შეუშინდეთო ქარებს, თავნებას... ეშმაკეულნი უკვე აკუწულნი ეყოლება თავის ჯადოსნური ხმლით და ჩაყრილები, შორს, უღრან ხევში...

ყვავილებს, მინდვრის ყვავილებს, - იებს, ჩაღუნებს უწმინდურთა ფეხით გათელილთ სათუთარ მოვეფერებით და ფეხზე წამოვყავნებთ. მათში ჩვენ სხვა ძალა და ხიბლი გვეგულდება! იქ სხვა ლაყვარდი და სხვა ჰაერია ირგვლივ. თქვენ თავადვე მეტყვით ფიქრებო, მერე კმაყოფილი

ტონით, თქვენს შთაბეჭდილებებს გულის დაფაზე თვითონვე დამიწვრთ ათრთოლებული ხელით მკონი!

იქ, ქალაქიო, სანაგვეთად რომ ქცეულა, სულიერთ და უსულოთ, ამდენი ქარების კორიანტელ-გრიალში გასთოშიათ ხელ-ფეხი, გონება და რობოტებს ამსგავსებიახო, შიმშილისაგანო უფრო-ო, მგონი...

- უნდა ვიღონოთ რამე და მივეხმაროთ, ვუთანაგერძნოთ და... როგორ?

- ეს ხმა სივრცეებს გადაეგლო და მომესმა ჭახანი, როგორ შეასკდა თვით შუბლადღარულ გომბორს.

- ჩვენ აქედან, აქედან შემოგვკრათ განგაშის ზარებს ერთხმად, ერთად, აბა!!! თორემ ემატებათო ვამპირებს მადა!

- თქვენს სათქმელს წინდაწინ ვკითხულობ თქვენსავე შუბლზე, ჩემო ფიქრებო.

- მეფემ, ჰო, მეფემ – შიშველმა ვერ იბოგინოს, ველარ იმეფოს, ნღობა ერისა ველარ ინებოს.

- ჩვენი ხეობა, არაგვის ხეობა, ერთ დროს ისე თვალწარმტაცია... ახლა ფერმიხდილი! თავად არაგვი შეგუბებული, თითქოს სული ეხუთე-ბაო... ველარ ვსახავ, ველარ „ფიქრთ გასართველად“... დროის არტახები ველარ აუხსნია.

ჰეი, სად ხართ, არაგველნოოოო... ძახილის ექომ კლდე-ღრეში მიმოიარა და ყურებში კი დარჩა კაი დიდხანს.

მაინც რა სჯობს, აქ რომ დილით ჩიტები ჭიკჭიკებენ. აქ ცის თაღები ოდნავ დაბლა იზნიქებან და თითქოს გვსაყვედურობენ: რატომ არ ჩანდითო აქამდე; გვსაყვედურობს ადგილის დედაც, ფუძის ანგელოზი. მან თუმიცა იცის, ახლა წუწუნის დრო არ არის. ნიაფი დათარეშობს... და ჭრიალებს საყდრის კარი.

უნდა მოძებნოს ახლა თვალთა ისარმა წყლულებისათვის, ჟამთა წყლულებისათვის ის, ის „ყამარი“, რომელმაც იცის იმ ბალახის გრძნეული ძალა, ამირანი რომ გადაარჩინა სიკვდილს.

გზადაგზა ლიანები კი შემოვირტყი წელზე, შემოჯდებოდეს ახლა მიმინო ცერზე...

ავერ, თვალთა ღრუბლებიდან რაღაც აჩრდილი მოგეგლავს ამხედრებული თეთრ ცხენზე, თვალებიდან ცეცხლს აკვესებს, რაღაცას ანიშნებს იქვე ღამენათვე მწყემსებს: - ვერ მოთხრისო ვერა ჟამათ ქარი ფესვებს?..

ცვარი, დილის ცვარი უხარია თოქმა მინდორს და შიშველ ფეხებს... ენურჩულება ნიაფი ვერხვებს.

ნისლები მოფაჩუნობენ, მოიწევენ უხმაუროდ და... მხარ-თემოზე წვებიან, ხედავთ, ფიქრებო, თვალს რომ არ გვაშორებენ? მგონი რაღაც ახლის შეტყობინება სურთ და... თან თავს იკავებენ, ვაი თუ ვერ აღმოვჩნდეთ ამ სიმაღლეზე, საიდუმლოდ ნათქვამი რომ ვერ შევუნახოთ?!

მე ხელით ვაფრთხობ ავ ზმანებებს, საზღვრებს რომ გადმოსცდებიან ხოლმე, თვალს უბრიალებენ მიწიერს და ციურს ყოველს. რა საამო ჰაერია, მომესმა, ფიქრებმა რომ ჩაილაპარაკეს, თავისთვის და ეს ხმა გადასწვდა ყველა სივრცეს და ყველა ხეობას.

- ეჭ, მიწავ, მშობლიურო, ქართლის მიწავ, აფხაზეთო, ტკივილო, თქვენგან, პირადად თქვენგან მინდა მაჟორული, რიტმული სუნთქვა გულისა... (ვიცი, ცა ისმენს სულის კივილსა...)

- თვალს რული წამოეპარა და თითქოს ფრთა შემეხო ორბის. რაღაც ჯადოსნური რგოლიდან ეშმა მორბის. განვედ დაგვეხსენ... როდის გიყიჟინებდი ჯერ კიდევ, როდის? ფრინველმა მჭმუნვარე წამი... სახიერი ცაში აიტაცა და შეჭკრა კამარა. ვედრების კალთა თეთრმა, ფუმფულა ღრუბელმა ცვრით დანაძა. ზარებმა, სამების ტაძრის ზარებმა დარეკეს ერთხმად და... უცებ ყიჟინა მოისმა: - კმარა! კმარა! მაცილებს, ბურუსით მოსილთ, შავ ხარხოში შეყუჟულთ აჟრჟოლებთ, ზარავთ!

- ყიჟინა ისევე: - სული ეშმაკებს, არა და არაა! მუქთახორები გავყაროთ ჩქარა! და... ქარქაშიდან ამოდის დიდი დავითის ხმალი... სიზმარცხადის კადრიც მიჰქრის - ძალი.

ვარ მადლობელი, ვარ მადლობელი მკლავში რომ შემმატა ძალა, რომ გამიგავა საგალი ხვალის. რომ ძალმიძს შევეკრა ახალი ტივები, ბორანი, ხილები. გოჯი მიწა არ დავუთმოთ არავის. შეგვკრათ შოთასეული ძმობის რვალი, ხალხთა სიმრავლემ, ჟრიაძულმა აახმიანოს მთანი... ჩემო ფიქრებო, ჩემო რითმებო, ხომ გესმით, რომ მიდასტურებს იაღლუჯზე გადმომდგარი უფლისმიერი ჯვარი: - ამინო, ამინ და ამინ!!!

ვიცი, რომ ძახილი განწირული, - დამეული თქვენც გესმათ: - სადა ხართ შოთა, თამარ, დავით! ვისთან სჯობს დალება ზავის? აქ რუსეთი, იქ ამერიკა... და ჩვენ მაგათ შორის - ვაი!

22.X.2003წ.

იალღუჯის ჯეაბი

საით წამიყვანს, ნეტავი საით, ახლა რომ ჩამოდგება მატარებელი, კვილით რომ უახლოვდება ფიქრების ქალაქს! სურვილები ახმაურდნენ. აჩოჩქოლდნენ. დამეულ მტკვარს ეჯიბრებიან ზვირთების ცემაში. მათ ვერავენი ასწავლის ჭირთა დათმენას, მაგრამ... როდემდე? როდემდე ყელზე მიბჯენილი დანა? ხახა ამომშრალთ როგორ სწყურიათ მთის ანკარა წყარო. ახალი ნოტები აქვთ დაწერილი, რომელსაც ჰქვია „უფლის საგალობელი“. როდის ააჟღერონ, როდის? ყოველი ნაბიჯის გადადგმაზე მგლები ყმუიან... სივრცეებს ზარავს, ზეცას ბზარავს უღრანებიდან წამოსული, ღამის სიბნელეს კვალდაკვალ რომ მოსდევს ის უცხო ეჭვი... რომელსაც სატანის სახე აქვს, უფსკრულებისკენ რომ უბიძგებს ამ მარულას... თვალთა სივრცეებს აჟრჟოლებს მის გამოჩენაზე. ერთთავად მსხგრევის და ნგრევის ლაწალუწს მიმოუფანტავს გზიდან ანგელოზები. ლოდინს, განთიადის ლოდინს იმდენად აქვს დაჭიმული ძარღვები, რომ სუნთქვა უჭირს. არ გააჩნია მცირე საგზალიც. აღარსაიდან ერთი სხივი შვების!

წუთი, მბორგავი წუთი შემეცოდა. გათოშილი, სახემემლილი... მინდა გულის სითბო მივაწოდო, მაგრამ მე თავად მაქვს გათოშილი ხელები.

მინდა კალამს მივმართო დასახმარებლად, ძველებურად ასრიალდეს ქალაღღზე... რომ დროს ეფონოს, და თვით დაღლილ გულისაც, სევდის ტინები რომ ეჯახებიან. გადმოეღვარა ქალაღღზე დაგუბებული ნაღველი, ელდა, ასე რომ ჩაკირა წელთა ნიაღვრებმა მის კედლებში. ჩაიმუხლებდეს ნეტავი სადმე კვიმატი ქარი, რუსთავის ქარი, ასე უწყალოდ რომ იცის გრიალი. არიშის ციხის ნანგრევებთან ეზიარა ალბათ რაღაც იღუმაღს - ტიაღი.

ტოული შალიკაშვილი

და... ჰა, დავინახე, წუთმა როგორ მოიწმინდა ჰეშვით დაცვარული შუბლი, რომელსაც ჟანგისფერი დაჰკრავდა. და... ღრმად ამოისუნთქა, რადგან იაღლოუჯის მთაზე აღმართული, ნათლით მოსილი ჯვარი იხილა. ჯვარი, უფლის მიერ მირონცხებული. ქარმაც შეწყვიტა ბორგვა და... მეც, თითქოს ახლად დავიბადე. ხელი, გათოშილი ხელი ავტომატურად იღებს ტელეფონის ყურმილს და... იძახებს იმედის ეტლს, საგანთიადოს, საგარიჟრაჟოს, ნატვრის ალაში ზე აღიმართოს! ნოტები, ახალი ნოტები არ დავაგვიწყდეს; - მახსენებს შინაგანი ხმა. წუთი - წუთზე მომადგება კართან იმედის ცისფერი ეტლი. ხვალის ამინდზე გზადაგზა გეტყვით! ხის ტოტზე ჩიტები გამწკრივებულან, თითქოს მეკითხებიან: საით მიდიხარო სტუმრად? მე მათ უპასუხოდ არ ვტოვებ და უხმოდ ვუჩვენებ ფრთებს, სიზმარეულს! რომელიც ვეთხოვე თავად უფალს. შევასრულო უნდა გასვლის წინ საღვთო მსახურება. დავანთებ მის სადიდებლად სანთელს და „მამაო ჩვენო“-ს წავიკითხავ. ღმერთია ჩვენი მფარველი! და... მესმა, როგორ გადასწვდა ეს ხმა კიდითი-კიდეს!!! შემდეგ პაუზა, მხოლოდ ერთი წამით... და სამშობლოს მთებმა ერთხმად გასძახეს ზეტას: ღმერთო, ნამდვილი მზე ამბორწყინდეს! და... მე დავინახე, ცის დაფაზე ღვთის მოციქულებმა, დიდი ასოებით როგორ დაწერეს:

საქართველო! მრავალჟამიერ,
ამიინ!!!!

სატრეუი

14 იანვარი (ძველი ახალი წელი)	3
***დაე, მოდგეს ნათლის სვეტი.....	3
რედაქტორისაგან	5
ჩემო ქალაქო, ჩემო რუსთავი	7
ჩემო მამაო – შოთა	8
რუსთავის დილა	9
და... ვსუნთქავ	9
შოთაობის დღე იყალთოში	10
შენს ცას.....	11
აღდგომის დილა.....	12
იალღუჯის მთაზე – ჯვარი.....	13
საიუბილეო დღეები რუსთავში	14
შენზე ფიქრებს, რუსთავო	15
ჩემს რუსთავს	16
რუსთავის დილა	17
და ვსუნთქავ	17
ამ ლექსით ვდგავარ რუსთავის გულში.....	18
ფიქრები რუსთავზე.....	19
რატომ და რისთვის?	20
***ფრიალებენ, ფრიალებენ.....	21
იმედი.....	22
ჟიული შარტავას ხსოვნას	23
მოვიდა შოთა	24
ჩემო რუსთავო	26
რისთავისადმი	26
რუსთაველის ძეგლთან	27
მამულს	28
ლამის ტორები	28
მიყვარს შენი მზე	29
რუსთავის ქარო.....	29
გაძარცულ ქალაქს.....	30
ახალწლის ღამეს რუსთავში.....	31
სალამი მთებო, რუსთავის დილაჲ	32
ჩემი რუსთავი	33
დღეს პოეზიის დღეა	34
ჩემი ლალი	34
შესდექ, მტარვალო	35
იმედი.....	36
ტორები.....	37
აქ არის	37
სიტყვა მეძახდა	38
ბილიკს ტაძრისკენ.....	39
აფხაზეთო	40
გათენდებოდეს მალე.....	41
უთხარი უარი არარაობას	42
ფიქრთან ხეტიალს.....	43
დიდი ქართველი პოეტის, მუხრან მაჭავარიანის 80 წლის იუბილესთან	
დაკავშირებით	44
ხმა მოაქვს ნიავს	45

ტოული შალიკაშვილი

მაშ, დამილოცეთ.....	46
ეს ხმა	47
დროსთან კამათი	48
ცისარტყლები ცაზე რკალებად.....	51
საახალწლო	52
ახლა კი, ახლა... (ტატოს)	53
კანდელის შუქზე	54
სალამოს სიო	55
სიზმარი	56
რად ღირს?	57
კალამი ესე... ლამენათები	58
მერანის თეთრი ფაფარი	59
დავითის ჩრდილიც მიმოდის	60
იდუმალი კარტი	61
მთვარეც.....	62
გალობს ჩიტი	63
აივნიდან	64
წყენის კვალი	65
შობაზე 7 იანვარი, 2010.....	66
წმინდა ნინოს ჯვარი	67
იმ იასამნებს	69
ახლა წვიმს	70
ცახცახი წუთის.....	71
რატომ და რისთვის?	73
მამულო	74
ჯადოსნურ სარკეს.....	75
ჩავწვდე იდუმალს	76
ფიქრების კიბეს.....	77
წამი – თამადა	78
ჩემი არაგვის პირნი	79
და შთაგონებავ, სადა ხარ ახლა?	80
თუმცა მზეა მაღლა.....	81
სწრაფვა.....	82
და ყოველი ვქმნა	83
მე ცა მიმიღებს	84
ზმანება	85
განძად ლექსი	86
ჩემი სიმღერა	87
სიტყვა მეძახის	88
ამ ჩემთა ყურთა.....	89
ცახცახი წუთის.....	90
და ასე სანამ?	91
ჯადოსნური გორგალი	92
წლები მგულობენ	93
მე დავრჩე შენში სიკეთის მეკვლედ.....	94
მამა შოთას	95
ისევ მამა შოთას	96
ნუ, ნუ ცახცახებ.....	96
დედაენაო ქართულო.....	97
ფიქრები.....	98
მინები ჩვენი.....	99
მე სხვა ხმას ველი.....	100

შეგონება	101
***ფეხქვეშ.....	102
***ამ ხელის გულზე.....	102
იქ, ზედაზენის გალავანთან	102
***სიხარული მინდოდა.....	103
***დრო და ღვთის ნება.....	103
***გათენების ჟამს.....	103
***დასტრიალებენ ანგელოზები	103
***კარის ღრეჭოდან შემოვიდა.....	104
***ცოდვილ მინაზე გულს.....	104
***ფერები, თვალთა ფერები... ..	104
***ვინც რომ	105
***მიგიტევენბდი.....	105
***დასანანია, ჩაქრა ის გზნება.....	105
***უიმედობა დაგიშრეტს ძარღვებს.....	105
***ნუ დანებდები.....	106
***მძულს, ვისაც ვალის გადახვა უმძიმს.....	106
***დილიდან იცის შრომა და გარჯა	106
კაცი ვინა თქვა... ..	106
დედას.....	107
ხმა გულს მოსწყდა.....	107
ყმანვილის დარიგება.....	107
ვის სჭრიდება კოჭლი ანი, ჰოე.....	108
***სათქმელს	108
***ადამიანურ ადამიანს.....	108
***რეკენ და რეკენ ზარები.....	108
პლაგიატს	108
***თუ ამ ცხოვრების	109
***სალი აზრი ჰქონდეს.....	109
***გულის ცეცხლი ბრიალებს.....	109
***სტრიქონი მაშინ დანიუნება.....	109
***თუკი სიტყვების მოფრინავენ თავისთავადა... ..	109
როსთა ვიმღერო ?.....	110
თმენით მელიან სალამურები	110
***მე ვარ მდიდარი.....	111
***ღიადი მიზნებისაკენ.....	111
***თუ მოჰკიდე რაინდულად	111
ჰორიზონტზე.....	111
***ასეთი კარგი რომ ხარ.....	112
როგორ ლივლივებს	112
***შვილი თუ შობე.....	112
***შენ სათნოებას თელავ და.....	112
ოი, ბათუმო	113
***ჭორიკნობას აყოლილო	113
***რატომ ჩამდგარხარ.....	113
მგონი არ ღირდა.....	113
რომ არა რწმენა.....	114
***სი ლი დაჰყურებს.....	114
***თავისუფლებავ.....	114
ვარ ბედნიერი	114
წარმი.....	115
***ჩენს ერზე.....	115

ტოული შალიკაშვილი

***უესძლე, ისროლე.....	115
***შენს აბურდულ სტრიქონებს.....	115
***უფლის კანონის მცველად	116
***ისრიალე ეგ კალამი.....	116
***ნუ დაიჩემებ უქმად მისნობას.....	116
***სიმართლე იყოს.....	116
***ბედმა გათოვოს.....	116
***რატომ უყურებ.....	116
ადამიანო	117
***კეთილი თვალით გადახედე.....	117
***თუმცა შეკრული მომურნეთ რგოლი.....	117
***რწმენის ზედაშე.....	117
ნეტავი მას.....	118
***მხოლოდღა.....	118
***მოუნყენიათ	118
***როდესაც სუსტობს გონება	118
ოთახში.....	119
მუზას	119
***რწმენამ.....	119
***ჩიტი ზის	119
***თვალს.....	120
***ეგრძნობ უსიტყვოდ.....	120
***ცხოვრება ჩვენი აირს	120
***გზას გამრუდებულს ვერ.....	120
***ერიდო უნდა უმეცართა	120
***მახვილის სიტყვის ძალა.....	121
***ყველას თავის განრიგი აქვს	121
***ნუ გვექნება ნურც ერთი დღე.....	121
***შენი ფუსფუსა	121
***ემშაკსა ვხედავ	121
***როცა წიგნზეა.....	122
წვიმს	122
რას ჩურჩულებენ?.....	122
***ეცადენ	123
შენ	123
თუ დავინახავ	124
***ასე გაფლანგე	124
***მზიან დღეს მოსდევს	124
***თუმც მესურნეთა.....	124
***ნურც გამახსენებ	125
***ანიე თავი.....	125
ეს ცხოვრება	125
***მხოლოდ დუმილი	125
***სიმართლის ძებნის.....	126
***გონიერ ადამიანს.....	126
დილამ სევდისა დაილულუნა	126
მთები, ჩემი მთები.....	127
ცამ გალიმება აღარ ინება	128
ვიცი.....	129
მავანს სჩვევია	129
ყვიან დედლები.....	130
დავიბვადები სიკვდილის მერე.....	130

ღმერთო, დაგვხურე იმედის კალთა	131
აღმაფრენა	132
ღროის ბრალია	133
ჩემი ქვეყანა კვლავ აყვავდება	133
ლერწმის ლერო	133
ყაზბეგი	134
გზები მიდიან საით?	135
და... ამოოხვრას ამოჰყვა ლექსი	136
მტერმა ვერ მოსრას	137
შემზე ვიმღერებ	138
გადამირჩინე, ღმერთო, ფესვები	138
მამულო ჩემო	139
და... თვალები ახალშობილ ბავშვის	140
მხოლოდ ექო	140
***შთაგონების მაცურად გასახვ	141
უსიყვარულოდ... ..	141
ზვავეები სევდის	142
გაუტაცნიათ დემონებს მთვარე	143
ხალხურ მოტივზე	143
დაბრორიალობ ოცნების გზაზე	144
ნუ, ქარო	144
ო. პოეზიაე	145
სთქვი... ..	145
სწრაფვა	145
ჰოი, არაგვო	146
ფიქრი	147
იმედმა, რწმენამ... ..	147
როცა ამოვა ცაზე ცისკარი	148
***გადავიკარგე	148
ჩემს შვილიშვილს – ანუკის (ანას)	149
კონტურებს ვავლებ ნეტარი დილის	150
ნუ, ნუ განირავ	151
წყარო მწყურია	151
მივექანები ნეტავი საით?	152
შოთაობის დღეს ვარძიაში	152
ხალიანი თითები	153
ოლონდ ახლა	153
და... იშვა ლექსი	154
ეჰ, წყარო, წყარო	155
რწმენა კი ცამდე ავიდა	156
ეგებ აპკუროს ნამი	156
ასე უკლებლივ დაბრუნდებოდნენ	157
მოასწარ, შექმენ	158
ისვე მომესმა	158
გმადლობ, უფალო	159
როდემდე მაინც?	160
დაველოდები	161
ჩემს საქართველოს	161
ფიქრთა მდინარე	162
გამწყრალი ბედი	163
რემწნის გარეშე	164
ასე იწყება ყოველი დილა	164

ტოული შალიკაქილი

სიზმრების ჟამი	165
ცამ გამილიმა	165
უნდა ამოვსხნა.....	166
ჩუმი რითმები	166
უფალი აქ დგას.....	167
თბილისის დილა	168
რწმენა და რვალი	169
გაბრწყინდეს საქართველო	170
სიტყვით და საქმით	170
ფიქრი.....	171
ეს შენ ხარ?.....	171
დილა	171
ელდას გულში ჩაუშვია ლუზა	172
ვინ ჩამიქროს კელაპტრები.....	173
კუნჩულები ბლის	174
როცა ლექსია ჩემთან	175
ერის მწყემსმთავარს, ილია მეორეს.....	176
ამ ცის და მიწის	177
ლექსო.....	177
შენს ცას.....	178
დამამწყალობე.....	179
სანთლის შუქზე	180
როსლა ლულუნი ?	181
ჩემს მშობლიურ სოფელ ტონჩას	182
გვართმევენ სამანთ თამარის	183
ვედრება.....	184
წუთმა.....	185
ცავ, მანვიმე ვარდის წვიმა	186
ბედს მორჩილება ?	187
ჩემს ზეცის ბზარებს	188
მაშ, იბრიალე გულის სანთელი	189
თამაშ-თამაშა რითმები.....	190
შენ, მამულო.....	190
ეპოქის ვარდის... ..	191
***დაე, მოდგს.....	191
და... ცად ისმის	192
რად არ აფასებთ ?.....	192
ახალი ლექსი	193
დგას შუა წყალშიბორნაი	193
თენდება.....	194
სწრაფვა.....	195
თამარის ლოცვა	196
მამის ხსოვნას	197
ანგელოზები	197
ისე თოვს, ისე ბარდნის	198
ნაკადულის ჩურჩული	198
მიხეილ სააკაშვილს	199
რისი თქმა უნდა ნიავს?	199
ამ ლექტრნმის ლეროთი	200
თეთრი გორგალი	201
ჩემი ლალი (ემიგრანტი)	202
ვარსკვლავთ ვეგულვი	203

ამ კალამს	204
დედის ხსოვნას	206
ჩუმი ჩურჩული	207
ამ გულით	208
ლულუნს იწყებს	209
ალექსქანდრე ყაზბეგს	210
უფალი, ღრუბლების ზევით	211
თამარის სამანო	212
ღვთისმშობლის ხატთან	213
სიტყვა	213
ლექსის სურნელი	214
გარდაცვლილ ღიმილს	214
მხოლოდღა ეყო	215
არ დაგვაკინწყდეს	215
აღარ გამოიღარა	216
სიტყვათა დასი	216
მოთქმა	217
გამომეცხადე, დამლოცე დედა	218
მჯერა	219
ხმა იღუმალი	219
ისევ რეკავს	220
მუზა	220
ზეცის ბზარები	221
ჰეი, ანგელოზნო	222
სად ხარ, ნიავო?	223
„იმ“ ლექსის ჟინი	224
სიტყვა გრძნეული	225
დილის ზმანება – ვაჟა	225
ბარათაშვილო	226
ილიას აჩრდილთან	226
***ვდგავარ შენ	227
გალაკტიონი, გალაკტიონი	227
***გეჩურჩულო უნდა ხეო	228
***ეს რა ჩაიდინე,	228
***არ გაიხადო	228
***სათნოებაა სხვათათვის ზრუნვა	228
***ბილწსიტყვაობა	229
***ეინ თქვა	229
***მკითხავ	229
***როცა ესწრაფვი	229
***კაცს სამართლიანს	230
***განდევნა უნდა დარდს ..	230
***გამოგაჩენენ საქმენი შენნი	230
***დრომ შეახორცოს	230
***შემთხვევას, ოღონდ ..	230
***ო, ნუ იკადრე	231
***შენი ნივთის სადარაჯოდ	231
***გამოიჩინე სულის სიმშვიდე	231
***ბედნიერების	231
***ბედის სიმრუდე	232
***არ მიაყრუო	232
***სეგდა, დარდი ..	232

ტოული შალიკაშვილი

***ბუნებას გამრჯე.....	233
***თუკი უვლი.....	233
***ეს უდავოა.....	233
***ბედის სიმრუდე	234
***არ მიაყრუო.....	234
***სევდა.....	234
***ბუნებას გამრჯე კაცისას.....	235
***თუკი უვლი.....	235
***ეს უდავოა	235
***ეძებს და ეძებს.....	236
***დროის ბრუნვაში.....	236
***ბევრ მეგობარს	236
***ბრბოს უმეცართა ერიდო უნდა	236
გამოსათხოვარი პოეტს, ბერდია ნანობაშვილს.....	237
ქალბატონ ლულუს	238
***უმოქმედობა	236
***მიაგნებ წყაროს სათავეს... ..	237
***მარტო	237
***თუ აკაკუნებს	237
***ბევრის მოსურნეს ცა.....	237
***რომ არ აღმოჩნდე	237
***თავს ვკითხავ	238
***არ დავითვალო	238
***ნურც გამოიძევ ფესვებს	238
***საქმე დაინყე ?	238
***ყველას ადუნებს სიბერის ჟამი	239
***სიავის გრძობას	239
***წრე ჯადოსნური.....	239
***იგავ-არაკი.....	239
***მომხვეჭელთა წრეში.....	239
***საამოა საცქერლად.....	240
***მერე რა.....	240
***აქა-იქ	240
***დღევანდელი დღე მშობელია	240
***თავისუფლებას.....	240
***ფრთხილად.....	241
***შენი ნაღდი	241
***ისწავლე.....	241
***სულიერი.....	241
***გავაფრთხო ეჭვი	241
***შეგეძლოს უნდა.....	241
***მოდგება კუმტი	242
***არ ,პლევდებაპ.....	242
***ქებას და ხუტბას	242
***სათქმელის	242
***როდესაც წერ.....	242
***ცა გრგვინავს	243
***უსამართლობა საშინელი და შემზარავია	243
***ფლიდის და ყალბის.....	243
***გვიან მივხვდი	243
***რატომ შებმინხარ აბა	243
***უსაზიზღრესი გრძნობაა შური	244

***სოხარი ;ს ონვევს გა,დოდრება244
***განერიდე მოლაყბეთა244
***თავის უზნეობას.....244
***ცხოვრების გაუმჯობესების სურვილები დიდი244
ჩემო ტონჩაე245

პროზა

მოგონებათა სარკმლიდან247
მშობლიური მიწის სიყვარულით ამღერებული გული254
მშობლიური კერა257
ახალ ჟინვალს257
ტკბილი სიბერე258
აწრდილები ცნობიერების კედლებზე260
იალლუჯის ჯვარი265

ტექნიკური რედაქტორი *ნანა ყანდაშვილი*

კორექტორი *ზაურ ხეცერელი*

ტოული შლიკაშვილი (არატკელი)

დაიბადა დუშეთის რაიონის სოფ. ტონჩაში. ამჟამად ცხოვრობს ქალაქ თბილისში.

დაამთავრა მოსკოვის ნ. კრუპსკაიას სახელობის სახალხო, სამხატვრო უნივერსიტეტი – ფერწერისა და გრაფიკის ფაკულტეტი.

გამოცემული აქვს ლირიკული ლექსების წიგნები: „ცისფერი ტივი“ (1996 წ.), „საქართველოვ, შენთვის ვმღერო“ (2001 წ.), „შენს ცას“ (2002 წ.), „ზეცის ბზარები“ (2002 წ.), „რუსთავის დილა“ (2004 წ.), „ცის ბრუნვა“ (2005 წ.), „ცისა და მიწის ხიდზე“ (2006 წ.), „აქ, ახლოს“ (2008 წ.), „უნაპირო ჰორიზონტები“ (2009 წ.), „რუსთავის კანდელთან“ (2010 წ.).

2008 წლიდან არის მწერალთა კავშირის წევრი.

დაე, მოღვეს ნათლის სვეტი,
სველას მშვილავ ავიტან.
მწებნა მამეც, ლტენთო მეტი,
ლოლთის ავითონ ქაფიტან!!!

ტოული შლიკაშვილი – (არატკელი)